

การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้า บัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

โดย

นางสาวจุฬารัตน์ อมรสุนทรสถิตย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้ำ บัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

โดย
นางสาวจุฬารัตน์ อมรสุทธิสัตย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2554
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE SOCIAL CONSTRUCTION OF MEANING, PATTERNS AND PROCESS
SAVING OF BAULUANG EXCLUSIVE CUSTOMERS BANGKOK BANK
PUBLIC COMPANY LIMITED, NAKHON PATHOM.**

By

Miss Jurarat Amornsuttisat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION

Program of Public Administration

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2011

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ การให้ความหมายรูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้า บัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาการกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ” เสนอโดย นางสาวจุฬารัตน์ อมรสุทธิสัจย์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัทสนวงศ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์พรชัย เทพปัญญา)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุวิชา วรวิเชียรวงษ์)
...../...../.....

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์)
...../...../.....

53603717 : สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คำสำคัญ : การให้ความหมาย / การออม

จุฬารัตน์ อมรสุทธิศักดิ์ : การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินของ
ลูกค้า บัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม. อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์. 75 หน้า.

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบ และ
กระบวนการออมเงิน แนวคิดและพฤติกรรมกรรมการออมของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคาร
กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิทยา “การสร้างทฤษฎี
ฐานราก” เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ระดับลึก การสังเกตและจดบันทึก การวิเคราะห์
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการแปลความและตีความข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล
หลัก คือ ลูกค้าบัวหลวงธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม จำนวน 18 คน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การให้ความหมายของคำว่า “การออม” ของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม คือ 1. การวางแผนการใช้จ่ายเงินในปัจจุบันอย่าง
ประหยัดและคุ้มค่า จากความเชื่อและค่านิยมทางสังคม 2. การเก็บและการลงทุนขยายกิจการ เพื่อ
ผลตอบแทน เป็นการเพิ่มมูลค่าของเงินและทรัพย์สิน 3. การเก็บออมเงินเพื่อเป็นหลักประกันให้กับ
ตัวเองและครอบครัว หรือเก็บเพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลาน 4. การแบ่งปันรายได้ เพื่อเก็บเป็นเงิน
สำรองในการป้องกันความไม่แน่นอนในชีวิต 5. การออมเพื่อชำระหนี้ ที่กู้ยืมเงินจากธนาคารมา
ลงทุนประกอบกิจการในช่วงเริ่มต้น 2) รูปแบบการออมเงิน มี 3 รูปแบบ คือ 1. การออมแบบเงิน
ฝาก 2. การออมเพื่อการลงทุน 3. การออมแบบประกันชีวิต 3) กระบวนการออมมีกระบวนการ
ดังต่อไปนี้ 1. หมุนเวียนเงินผ่านระบบบัญชีธนาคาร 2. ลงทุนขยายกิจการ 3. ศึกษาขยายผลตอบแทน
จากเงินฝาก 4. เก็บออมผลกำไรเพื่อการลงทุนด้านอื่น

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

53603717 : MAJOR : (PUBLIC ADMINISTRATION)

KEY WORD : THE SOCIAL CONSTRUCTION OF MEANING / SAVING.

JURARAT AMORNSUTTISAT : THE SOCIAL CONSTRUCTION OF MEANING, PATTERNS AND PROCESS SAVING OF BAULUANG EXCLUSIVE CUSTOMERS BANGKOK BANK PUBLIC COMPANY LIMITED, NAKHON PATHOM. THESIS ADVISOR : 75 pp.

The research is The Social Construction of Meaning, Patterns and Process Saving Of Bauluang exclusive customers Bangkok bank public company, Nakhonpathom The objectives of this study are, First, The Meaning, Patterns and Process Saving. Secondly, Concepts and Behavior Saving of Bauluang Exclusive Customers Bangkok Bank Public Company Limited, Nakhonpathom

Study method: Qualitative research by methodology "Grounded Theory Approach", the area was selected by theoretical sampling which respond to research's objectives and research's inquiries. Collecting data through in-depth interview, observation, recording document, analyzing data which related with, also analyzing data was progressed by interpretation and paraphrase information. The key informants of the research were the Bualuang Exclusive Customers Bangkok Bank Public Company Limited, Nakhonpathom in the total of 18 members.

The results showed 1) The Social Construction of Meaning "Saving" of Bauluang Exclusive Customers Bangkok Bank Public Company Limited, Nakhonpathom is: 1. Plan how to spend the existing money economically and worthy caused by beliefs and social values. 2. Accumulation wealth and Investment to enlarge their business in order to receive high returns and add the value of money and assets. 3. Saving money so as to be coverage for themselves and their families or to be inherit for their descendants. 4. Sharing a part of incomes for substantial reserves in order to protect the uncertainties of their lives. 5. Repay the loans from banks to invest in early stage businesses. 2) Patterns of savings: 1. Savings deposits Account 2. Investment Savings Account 3. Insurance savings Account 3) The saving procedures are similar. Mainly there is planning process to secure their business by the process as followed. 1. the Flow of Money through bank accounts 2. Investment to extend the current business 3. Study in expansion of the return on savings 4. Saving profits for other investments.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่า ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย รวมทั้ง รองศาสตราจารย์พรชัย เทพปัญญา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.สุวิชา วรวิเชียรวงษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ส่งผลให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยใคร่กราบขอบพระคุณ บิดา มารดา พี่ น้อง และญาติมิตรทุกๆ คนในครอบครัว รวมไปถึงเพื่อนๆ ตั้งแต่วัยเยาว์จวบจนปัจจุบัน เพื่อนร่วมงานในธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ลูกค้ายาวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ทุกคน ที่ให้ความรัก ความห่วงใย เป็นกำลังใจ คอยสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลเสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยสามารถจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าหรือคุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณของ บิดา มารดา และครูอาจารย์ ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาकरกรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน).....	6
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม	8
แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ	15
รูปแบบการออมเงิน	18
ทฤษฎีการตัดสินใจ.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
วิธีดำเนินการวิจัย	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
ประชากร	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	37
การให้ความหมายของการออม.....	37
รูปแบบการออม.....	45
ปัจจัยและเหตุผลในการออม.....	47
กระบวนการออม	52
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
ข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากผลการวิจัย	63
อภิปรายผลการวิจัย.....	64
วิจารณ์ผลการวิจัย	65
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	72
ประวัติผู้วิจัย	75

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทิศทางในการพัฒนาของไทยภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2499 เมื่อธนาคารโลกส่งคณะผู้แทนมาสำรวจเศรษฐกิจไทย และเสนอแนะนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาใหม่ คือสร้างอุตสาหกรรม ลดบทบาททางเศรษฐกิจของรัฐ และส่งเสริมการลงทุน และประกอบการของเอกชน มุ่งไปที่การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ เพื่อเร่งให้รายได้ประชาชาติ (Gross National Product) เพิ่มขึ้นตามธรรมชาติที่วัดความเจริญในประเทศต่างๆ ตามวิธีการคิดขององค์การสหประชาชาติ รัฐบาลไทยเร่งอัตรา การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของชาติเป็นหลัก เพื่อเร่งให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมของชาติสูงขึ้น โดยตั้งสมมติฐานว่า เมื่อเศรษฐกิจโดยรวมเติบโตแล้ว คนไทยก็จะค่อยๆ ได้รับส่วนแบ่งจากการพัฒนานี้ไปเองสังคมที่เน้นแต่เรื่องเศรษฐกิจและวัดค่าความเจริญกันด้วยตัวเลขทางการค้า สิ่งที่มาคือคนไทยก็จะถูกส่งเสริมให้ใช้จ่าย (กุลิศรา กฤตวรกาญจน์ 2548: 154) ระบบเศรษฐกิจของไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจแบบเลี้ยงตัวเองมาเป็นเศรษฐกิจที่ผลิตเพื่อตลาดหรือเป็นเศรษฐกิจแบบเงินตรามากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การขยายตลาดและการสะสมทุน การเปลี่ยนระบบการผลิตและการค้า ทำให้ความต้องการเงินในประเทศเพิ่มปริมาณทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน ในภาคเอกชน ความต้องการเงินของประชาชนเกิดจากความต้องการใช้เงินเป็นสื่อกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า (รัตนาวดี รัตนโกมล 2524: 13) เงินตราได้มีอิทธิพลและบทบาทสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม เป็นเครื่องมือซึ่งทุกคนต่างเห็นชอบร่วมกันว่าเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนสินค้าชนิดหนึ่งกับสินค้าชนิดอื่นๆ เป็นทรัพย์สินที่เจ้าของสามารถใช้ชำระหนี้ได้อย่างแน่นอน โดยไม่ล่าช้า (จริญ เทศวานิช 2542: 13) จากเดิม “เงิน” เป็นเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจหรือการใช้ชำระหนี้ตามกฎหมาย ปัจจุบันเงินได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นปัจจัยหนึ่งในการดำรงชีวิต ในทุกสังคมเงินมีอิทธิพลและมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ (พลสินธุ์ บุญศิริ 2552: 1)

คนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญมากต่อการที่จะให้ได้มาซึ่งเงินหรือความร่ำรวย ด้วยความเชื่อว่าเงินจะทำให้มีความสุข เพราะเมื่อมีเงินก็จะสามารถใช้ซื้อสิ่งของและเครื่องอำนวยความสะดวกในชีวิต เป็นการตอบสนองความต้องการของเราที่ไม่มีวันสิ้นสุดและจะมีความต้องการที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังที่ศาสตราจารย์จิตวิทยาชื่อดังได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์เริ่มต้นจากการบำบัดความหิวที่เราต้องการเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต และความต้องการก้าวไปสู่ความมั่นคง ความต้องการเป็นที่รักไปจนถึงความต้องการความสำเร็จในชีวิต จนสุดท้ายความต้องการบรรลุ ซึ่งศักยภาพของตนเองในที่สุด ไม่ค่อยคิดถึงคำว่าพอกัน เมื่อเรามาถึงขั้นหนึ่งก็มักจะต้องการก้าวไปอีกขั้นหนึ่งที่สูงขึ้นอยู่เสมอ การดำรงชีวิตที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรทัศน์คือ แบบแผนของคนปกติทั่วไป แต่สิ่งเหล่านั้นล้วนเป็นสิ่งที่เราให้เกิดการบริโภคและใช้จ่ายมากขึ้น จนทำให้เกิดการใช้จ่ายโดยที่ไม่จำเป็น ตกเป็นเหยื่อของการโฆษณาของสินค้าต่างๆ เราก็จะพบกับการขาดความสมดุลระหว่างรายได้และรายจ่าย หรือการกินอยู่ที่เกินกว่าฐานะของตนเอง จึงนำไปสู่การทำให้ตนเองนั้นเดือดร้อนด้านการเงิน (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ 2548: 53)

เมื่อสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงเน้นเรื่องเศรษฐกิจและวัดค่าความเจริญด้วยตัวเลขทางการค้า สิ่งก็ตามมาก็คือคนไทยถูกส่งเสริมให้ใช้จ่ายมากกว่าการออมซึ่งก็คือ ทุนภายในประเทศมีน้อยกว่าการมุ่งบริโภค ผลที่ตามมาโดยตรงก็คือการเสียดุลทางการค้า และปัญหานี้สืบเพราะเราต้องอาศัยทุนภายนอกมากขึ้นในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นปัญหาที่ไทยต้องเผชิญก็คือ ปัญหาการออมภายในที่มีอยู่จำกัด ขณะที่ปัญหานี้สืบมีแต่เพิ่มขึ้น และเกิดปัญหาการขาดดุลเดินสะพัด ซึ่งมีแนวโน้มว่าปัญหาเหล่านี้ กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ อันเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย และการพัฒนาประเทศในระยะยาว ความยากจนก็ดำรงอยู่ต่อไป (พิทยา ว่องกุล 2539: 38-39)

ถึงแม้ว่าการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ มีเป้าหมายให้ประชาชนอยู่ดีกินดีแบบยั่งยืนและมีความทั่วถึง กล่าวคือจะต้องเอื้อให้เศรษฐกิจมีความเจริญเติบโตในอัตราที่สูงเพียงพอที่จะยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เป็นการเจริญเติบโตที่ไม่สร้างวิกฤติในอนาคต มีเสถียรภาพของราคา และสามารถเก็บรักษาค่าเงิน และประชาชนรับประโยชน์โดยทั่วถึง การจะทำสิ่งต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นได้นั้น ประชาชนของประเทศหรือในสังคมจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ดีทางการเงิน โอกาสที่ประสบความสำเร็จจะมีมากกว่าในกรณีที่ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ ความรู้ความเข้าใจทางการเงิน (Financial Literacy) เป็นเรื่องสำคัญที่รัฐของประเทศต่างๆ ทั่วโลกพยายามส่งเสริมประชาชนของตนให้มีความรู้แม้แต่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วอย่างโออีซีดี (OECD) เพราะตระหนักว่าความรู้เรื่องการเงินเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ประชาชนสามารถจัดการกับการเงิน ไม่ตกอยู่ในวังวนของหนี้สิน และมีการเตรียมการเพื่อการเกษียณอย่างมีความสุข ทำให้ระบบ

การเงินหมุนเวียน นอกจากนี้ยังสามารถนำเงินออมมาลงทุนอย่างมีความรู้ ความเข้าใจ ก่อให้เกิดกิจกรรมทางการเงิน ซึ่งในที่สุดก็จะนำไปสู่เสถียรภาพในตลาดการเงิน (วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ 2554: 71)

การออมเงิน ถือได้ว่าเป็นการดำรงชีวิตอยู่ในความไม่ประมาท เปรียบเสมือนการวางแผนให้กับอนาคต เพราะการที่จะมีเงินออมได้นั้นต้องมีวินัยในการใช้จ่ายเงินคือ ต้องมีทั้งความสามารถในการหาเงินด้วยอาชีพที่สุจริต และต้องใช้นิยมน้อยกว่าเงินที่หาได้ ซึ่งหมายถึง การมีความรู้และมีวินัยในการใช้จ่าย รวมไปถึงการมีวินัยในควบคุมจิตใจตนเองให้ใช้จ่ายตามความจำเป็นเท่านั้นไม่ใช่จ่ายตามความอยากได้ การออมเงินจึงเปรียบเสมือนกับการวางแผน อันเป็นขั้นตอนสำคัญลำดับแรก เพราะการวางแผนที่ดีคือ มีเป้าหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจน การกำหนดเป้าหมายมีความสำคัญมากในปัจจุบันนี้ เป้าหมายได้ถูกนำมาใช้ในการทำงานในทุกเรื่อง ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของคนทำงานในปัจจุบันหรือที่เรียกว่า Key Performance Indicator (KPI) และสามารถบอกเราได้ว่าเราจะไปในทิศทางใด (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ 2548: 7) การคิดโดยปราศจากการไม่ลงมือทำคงไม่เพียงพอ การทำอะไรสักอย่างเมื่อเรามีเป้าหมายที่ต้องการ เราจะกำหนดกลยุทธ์ เมื่อได้กลยุทธ์ ก็ต้องวางแผนงานให้รอบคอบแล้วจึงนำแผนงานนั้นไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยต้องมีการประเมินผลการปฏิบัตินั้นเป็นระยะๆ ว่าแผนนั้นดีแล้วหรือยัง ถ้ายังก็ต้องปรับให้ดีขึ้นเสมอ เป็นการคาดการณ์ในอนาคตให้เพียงพอ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออมเงินปัจจุบัน บริหารเงินออมให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้มีเงินอนาคต ไม่ใช่เอาเงินอนาคตเกือบทั้งหมดมาใช้ในปัจจุบัน โดยไม่คำนึงถึงอนาคตที่ขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นการออมเงินในปัจจุบันจึงเป็นเรื่องใกล้ตัวที่สำคัญที่สุดเพื่ออนาคตที่เป็นสุข เมื่อทุกคนต่างเข้าใจและเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาร่วมกันแล้ว การพัฒนาย่อมเกิดขึ้นจากตัวเราผู้สังคมและประเทศชาติ ให้ก้าวข้ามกระแสบริโภคนิยมอย่างรู้เท่าทัน

ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัด นครปฐม เป็นกลุ่มตัวอย่างหนึ่งที่ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษา การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัย มีความใกล้ชิดสนิทสนม เนื่องจากผู้วิจัยเป็นบุคลากรคนหนึ่งธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) กลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้ที่ประสบผลสำเร็จด้านการออมเงิน เป็นกลุ่มลูกค้าผู้มีศักยภาพในการออมเงินสูงของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จึงได้รับการเรียนเชิญเป็นสมาชิกบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ และรับสิทธิพิเศษต่างๆ ในการให้บริการอย่างมากมาย โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่อแทนคำขอบคุณและตอบแทนความไว้วางใจที่ลูกค้านมอบให้กับธนาคาร โดยสมาชิกบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มียอดเงินฝาก (ไม่นับรวมยอดเงินในบัญชีกระแสรายวัน) หรือเงินลงทุนในกองทุนรวมเฉลี่ยตั้งแต่ 3 ล้านบาทขึ้นไป ติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือมีวงเงินกู้สินเชื่อบ้าน บัวหลวงตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป การให้ความหมาย

รูปแบบ และกระบวนการออมเงินเป็นที่น่าสนใจในการศึกษา ซึ่งสามารถนำมาถ่ายทอดเป็นแบบอย่างในการออมเงินที่ดีให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปได้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาประชาชน สังคมและประเทศชาติสืบต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงิน ของลูกค้ายักษ์หลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาแนวคิดและกระบวนการออมเงิน ของลูกค้ายักษ์หลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงการให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้ายักษ์หลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบ และกระบวนการออมเงินของประชาชนทั่วไป
3. สามารถใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับประชาชนโดยทั่วไป นำแนวทางไปปฏิบัติประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ยั่งยืน และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยได้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นลูกค้ายักษ์หลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม เป็นผู้ที่มีศักยภาพในการออมเงินสูง ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่เรียกว่า บัณฑิตเอ็กซ์คลูซีฟ โดยมีเหตุผลในการเลือกประชากรเพื่อทำการศึกษา คือ
  - 1.1 เป็นผู้ที่มีศักยภาพในการออมเงินสูงของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
  - 1.2 เป็นผู้ประสบความสำเร็จด้านการออมเงิน
  - 1.3 ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักได้โดยสะดวก

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาวิจัยถึง

2.1 การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้ำ บัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

2.2 เงื่อนไขและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อรูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้ำบัว
หลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงิน ของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม” ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เอกสารต่างๆ และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงิน ดังนี้

- 2.1 ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม
- 2.3 แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ
- 2.4 รูปแบบการออมเงิน
- 2.5 ทฤษฎีการตัดสินใจ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้รับการก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2487 ปัจจุบันเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และมีขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ 7 ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยมูลค่าของสินทรัพย์รวมประมาณ 1.8 ล้านล้านบาท การเป็นผู้นำในภาคการธนาคารไทยมาโดยตลอดนั้น เป็นผลมาจากปรัชญาของธนาคารที่มุ่งเน้นการพัฒนาสายสัมพันธ์กับลูกค้าเพื่อเกื้อหนุนซึ่งกันและกันอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การประสานศักยภาพภายในองค์กรระหว่างหน่วยธุรกิจต่างๆ ทั้งด้านลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ ด้านการเงินธนกิจ กิจการธนาคารต่างประเทศ ด้านลูกค้าธุรกิจรายกลางและรายปลีก และด้านลูกค้าบุคคล เอื้ออำนวยให้ธนาคารสามารถสร้างสรรค์ บริการเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะเจาะจงของลูกค้าโดยมีทั้งความหลากหลาย และมิติในเชิงลึกนอกจากนี้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด และบริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือธนาคาร ยังมีบทบาทสำคัญที่สนับสนุนธนาคารในการสร้างสรรค์โอกาสเพื่อการลงทุนใหม่ๆ เพื่อนำเสนอต่อลูกค้าของธนาคารกรุงเทพ โดยเฉพาะ “มุ่งมั่นสู่อนาคต” ปัจจัยสำคัญที่เสริมสร้างความสามารถทางการ

แข่งขันของธนาคารกรุงเทพ ประกอบด้วยฐานลูกค้าซึ่งกว้างขวางที่สุดในประเทศ สายสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับลูกค้า และเครือข่ายสาขาต่างประเทศที่กว้างขวางที่สุดในบรรดาธนาคารไทย ธนาคารกรุงเทพจะยังคงพัฒนาปัจจัยความเข้มแข็งเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเสริมสร้างประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานธุรกิจและคุณภาพของการบริการลูกค้าอย่างต่อเนื่อง

“บริการบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ” เป็นสิทธิพิเศษที่ธนาคารสรรค์สร้างขึ้นเพื่อลูกค้าคนสำคัญ โดยเฉพาะ ธนาคารจัดทำขึ้นเพื่อให้บริการที่ตรงต่อความต้องการสำหรับลูกค้าชั้นพิเศษ ให้บริการทางการเงินที่สะดวกสบาย พร้อมการดูแลเป็นพิเศษ และสิทธิประโยชน์มากมาย ณ ธนาคารกรุงเทพทุกสาขา เพื่อแทนคำขอบคุณและตอบแทนความไว้วางใจที่มอบให้ธนาคารโดยการจำกัดเงื่อนไขการเป็นสมาชิกบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟจะได้รับการเรียนเชิญเป็นสมาชิกบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟโดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น เพียงมียอดเงินฝาก (ไม่นับรวมยอดเงินในบัญชีกระแสรายวัน) หรือเงินลงทุนในกองทุนรวมเฉลี่ยตั้งแต่ 3 ล้านบาทขึ้นไปติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือมีวงเงินกู้สินเชื่อบ้านบัวหลวงตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป ธนาคารสงวนสิทธิการต่ออายุสมาชิกทุก 2 ปี โดยจะพิจารณาต่ออายุบัตรให้กับสมาชิกที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เท่านั้น

สิทธิประโยชน์ทางการเงินสำหรับสมาชิกบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ

1. รับสมุดเช็ค 2 เล่มเป็นอภินันทนาการสำหรับสมาชิกที่ใช้บริการบัญชีกระแสรายวัน
2. ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมในการซื้อเช็คของขวัญและเช็คเชียร์เช็ค
3. รับส่วนลดพิเศษเมื่อใช้บริการตู้നിရိယที่ธนาคารกรุงเทพ
4. รับส่วนลดอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับการซื้อธนบัตรต่างประเทศ
5. รับข้อเสนออัตราดอกเบี้ยพิเศษ พร้อมยกเว้นค่าประเมินราคาหลักทรัพย์ เมื่อใช้บริการสินเชื่อบ้านบัวหลวง
6. รับส่วนลดพิเศษสำหรับการซื้อประกันภัยทุกประเภทของบริษัทกรุงเทพประกันภัยจำกัด (มหาชน)
7. ได้รับการดูแลเป็นพิเศษ และรับวงเงินสูงพิเศษ เมื่อเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัทหลักทรัพย์บัวหลวงฯ

นอกจากนี้สมาชิกบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟสามารถใช้บริการธนาคารทางโทรศัพท์สายพิเศษ เฉพาะสมาชิก โดยเลือกทำการด้วยระบบตอบรับอัตโนมัติที่เปิดให้บริการทุกวัน หรือเลือกรับบริการจากเจ้าหน้าที่บัวหลวงโฟนเอ็กซ์คลูซีฟ ที่พร้อมให้บริการเพื่อตอบสนองทุกความต้องการทางการเงิน รวมไปถึงการรับเชิญเข้าร่วมสัมมนาพิเศษผ่านกิจกรรมหลากหลายที่

ธนาคารจัดขึ้นอย่างต่อเนื่องสำหรับสมาชิกบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟโดยเฉพาะ อาทิ ท่องเที่ยว สุขภาพ และการลงทุน

ที่มา: ธนาคารกรุงเทพ. บัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 29 สิงหาคม 2554 เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbank.com>

เห็นได้ว่ากลุ่มลูกค้าผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการทางธุรกิจของธนาคาร ซึ่งลูกค้าผู้มีความรู้ทางการเงินเหล่านี้ การศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้ากลุ่มนี้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมเพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยทั่วไป การมีแบบอย่างที่ดีนั้นทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการศึกษาผู้ที่ประสบความสำเร็จย่อมเป็นแนวทางการพัฒนาได้อย่างรวดเร็วและไม่อาจปฏิเสธได้ว่าการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงทำให้เกิดการก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง เป็นการพัฒนาดตนเองและส่งต่อไปอย่างพร้อมเพรียงกัน ธนาคารกรุงเทพในจังหวัดนครปฐมมีลูกค้าผู้ใช้บริการจำนวนมาก การแข่งขันในสภาวะปัจจุบันกลุ่มลูกค้าถูกจัดความสำคัญมาเป็นอันดับหนึ่งในการแข่งขันที่ช่วงชิงกันทางตลาด กลุ่มลูกค้าผู้มีความรู้ทางการเงินเหล่านี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทางการเงินเป็นอย่างดีเยี่ยม จึงได้รับสิทธิพิเศษสำหรับการบริการในด้านต่างๆ จากทางธนาคาร

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

2.2.1 แนวคิดของการออม (Saving)

ความหมายการออม

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ (Keynes, อ้างถึงใน อรุณ ภาณุพงศ์ 2502: 316) การออม (saving) คือ การนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมาเก็บออม ในทัศนะของเคนส์ หมายถึง ส่วนที่ไม่ได้ใช้จ่ายใช้สอยไปไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ หรือพูดโดยให้เข้าใจง่ายได้ว่า ส่วนออมคือ ส่วนเหลือของรายได้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525: 927) การออม มีรากมาจากคำว่า “ออม” ซึ่งทำหน้าที่เป็นกริยา ตามคำจำกัดความของมีความหมาย ประหยัด เก็บหอมรอมริบ คำว่าประหยัด ซึ่งทำหน้าที่เป็นกริยาเช่นกัน มีความหมายว่ายับยั้ง ระมัดระวัง หรือ ใช้จ่ายแต่พอควรแก่ฐานะ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2548: 47) การออมเงิน หมายถึง เป็นการสะสมเงินในส่วนที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ในปัจจุบันนี้ เพื่อเก็บไว้ใช้ในอนาคตก

วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ (2549: 22) เงินออม คือ เงินที่แบ่งเก็บไว้แล้วนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย

ภราดร ปรีดาศักดิ์ (2549: 368) ให้ความหมายของการออม คือ การกั้นเงินรายได้ส่วนหนึ่งเอาไว้ โดยมีได้นำเงินรายได้ส่วนนี้ออกมาใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการในช่วงเวลาหนึ่งทั้งนี้เพื่อเก็บเงินนั้นไว้ใช้จ่ายในอนาคต รายได้ส่วนนี้จึงเรียกว่า “เงินออม” (Savings) การออมที่แท้จริงตามความหมายเศรษฐศาสตร์นั้น เจ้าของเงินออมจะต้องไม่เก็บเงินนั้นไว้เฉยๆหรือนำไปซื้อทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ให้งอกเงยขึ้น แต่จะต้องนำเงินดังกล่าวไปแสวงหาผลประโยชน์หรือดอกผลให้เพิ่มพูนขึ้นเช่น นำไปฝากธนาคารหรือให้กู้ ซื้อหลักทรัพย์ประเภทต่างๆ เป็นต้น

ไทยวัฒน์ นิลเขต (2548: 7) ได้พิจารณาความหมายของคำจำกัดความ การออม (Thrift) ในภาษาอังกฤษแล้ว เนื้อความจะกล่าวถึงการสะสมเงินอย่างระมัดระวัง และมีคุณภาพ ขณะเดียวกันก็ไม่ใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย ซึ่งการกระทำลักษณะแบบนี้ จะต้องเป็นการกระทำของมนุษย์ที่มีสติสัมปชัญญะในสภาพปกติยิ่งกว่านั้นการตัดสินใจทำการออมของเขาต้องปราศจากการบังคับขู่เข็ญจากบุคคลภายนอกนั้นก็หมายความว่าเขาคงกระทำด้วยความสมัครใจ

จากการให้ความหมายการออมที่กล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า การออม คือ การเก็บสะสมรายได้ส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเป็นรายได้ส่วนหนึ่งที่เหลือจากการใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ นำมาเก็บไว้เพื่อการใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งอาจจะนำไปฝากในธนาคาร ซื้อหลักทรัพย์ หรืออาจเก็บไว้ในรูปแบบของเงินสดหรือทรัพย์สินได้

การออมเป็นส่วนต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายในการบริโภค ดังนั้นนักเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความสนใจและมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการที่จะเข้าใจถึงพฤติกรรมการบริโภคและการออมของครัวเรือนในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีทฤษฎีที่สามารถสนับสนุนงานวิจัยได้อย่างครบถ้วนและเป็นระบบ ดังนี้

2.2.2 ทฤษฎีสถิตฐานรายได้ (Absolute Income Hypothesis)

เคนส์ (Keynes, อ้างถึงใน ดารณี วิทยาศัย 2545: 8) กล่าวได้ว่า เงินออมเป็นส่วนต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายเพื่อการบริโภค ดังนั้น ในการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการออม จึงได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีว่าด้วยการบริโภคเป็นหลักในการอธิบาย ซึ่งตามทฤษฎีการบริโภคนั้น สมมติฐานที่ได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวางที่สุดคือ การใช้จ่ายอุปโภคบริโภคที่มีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิส่วนบุคคล และตามทฤษฎีบริโภคของเคนส์ ซึ่งมีสมมติฐานสำคัญอยู่สองประการคือ ประการแรก การบริโภคที่แท้จริงจะเป็นฟังก์ชันที่มีเสถียรภาพ (Stable function) ของรายได้ที่แท้จริง และประการที่สอง ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (Marginal Propensity to Consume: MPC) จะเป็นบวกแต่น้อย

กว่าหนึ่ง และนอกจากนี้เคนส์ยังได้ให้สมมติฐานอีกสองข้อ คือ ความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย (MPC) จะน้อยกว่าความโน้มเอียงในการบริโภคเฉลี่ย (Average Propensity to Consume : APC) หรือ $MPC < APC$ โดย APC จะลดลงเมื่อมีรายได้สูงขึ้น และความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้ายจะลดลงเมื่อรายได้สูงขึ้น รวมถึงแรงจูงใจที่ทำให้คนออมเงินมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยด้วยกัน แรงจูงใจเหล่านั้นประกอบไปด้วย

1. การออมเนื่องจากการวางแผนการใช้จ่ายในชีวิต (Life-Cycle Motive)
2. การออมเพื่อเป็นมรดกแก่บุตรหลาน (Bequest Motive)
3. การออมเนื่องจากเปลี่ยนแปลงทางรสนิยมการใช้จ่าย (Improvement Motive)
4. การออมเพื่อความต้องการในการซื้อสินค้าคงทน (Downpayment Motive)
5. การออมเนื่องจากผลตอบแทนและการเพิ่มค่าขึ้นของสินทรัพย์ (Intertemporal Substitution Motive)
6. การออมเพื่อการลงทุนทางธุรกิจ (Enterprise Motive)
7. การออมเพื่อป้องกันความไม่แน่นอนในชีวิต (Precautionary Motive)
8. การออมเนื่องจากมีลักษณะนิสัยตระหนี่ (Avarice Motive)
9. การออมเนื่องจากความรู้สึกที่ต้องการมีเอกภาพทางการเงิน (Independence Motive)

จากการศึกษาทฤษฎีสมมติฐานรายได้ จะพบว่า การบริโภคหรือการใช้จ่ายจะขึ้นอยู่กับรายได้ รายได้จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบการออม

2.2.3 ทฤษฎีสมมติฐานรายได้สัมพัทธ์ (Relative Income Hypothesis)

ผู้เสนอทฤษฎีนี้ ค.ศ. 1949 คือ James S. Duesenberry การวิเคราะห์เริ่มจากสมมติฐานสำคัญ 2 ประการ ดังนี้

1. ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการบริโภคของตนโดยเปรียบเทียบกับ การบริโภคระดับเฉลี่ยในสังคมยิ่งกว่าการบริโภคของตนเองโดยเอกเทศ ทั้งนี้เนื่องจากในสังคมเศรษฐกิจที่ถูกครอบงำโดยลัทธิบริโภคนิยม ซึ่งอาศัยสื่อโฆษณาทุกชนิดสร้างแรงขับเคลื่อนให้ผู้บริโภคหลงใหลกับการอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการต่างๆ ดังนั้น ผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของสังคมจะมีค่า APC ก่อนข้างสูง เพราะผู้บริโภคเหล่านี้พยายามรักษาระดับการบริโภคของตนให้ใกล้เคียงกับคนทั่วไปในสังคม ส่วนผู้มีรายได้สูงกว่ารายได้เฉลี่ยของสังคมจะมีค่า APC ต่ำกว่ากลุ่มแรก เพราะแม้จะบริโภคตามเกณฑ์เฉลี่ยหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของสังคมแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากมีรายได้สูงจึงใช้รายได้เพื่อใช้จ่ายบริโภคในสัดส่วนที่น้อยกว่ากลุ่มแรก เนื่องจากในระยะยาว หากแบบแผน การ

กระจายรายได้ในสังคมยังคงเดิม การบริโภคจะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนคงที่กับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น APC ในระยะยาวจึงมีค่าคงที่

2. นอกเหนือจากระดับรายได้ในปัจจุบันและระดับการบริโภคโดยเฉลี่ยของสังคมแล้ว บุคคลยังยึดอยู่กับการบริโภคนะดับสูงที่ผ่านมา ฉะนั้นหากแม้ว่ารายได้ในปัจจุบันจะลดต่ำลง แต่ผู้บริโภคก็ยังรักษาระดับการบริโภคไว้ให้อยู่ในระดับเดิม โดยหันไปลดระดับการออมแทน จากสมมติฐานดังกล่าวคูเซนเบอร์รี่ได้สร้างสมการการออม ดังนี้

$$S_Y = a_0 + a_1 S_Y \hat{Y}$$

โดยที่ S = การออมที่แท้จริง

Y = รายได้สุทธิแท้จริงปัจจุบัน

$\hat{Y}$ = รายได้สุทธิแท้จริงสูงสุดที่ผ่านมา

จากสมการข้างต้นแสดงว่า ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (Average propensity to save, $APS = Y/S$) จะเพิ่มขึ้น เมื่อรายได้ปัจจุบันเพิ่มขึ้น โดยเปรียบเทียบกับรายได้สูงสุดในอดีต จากสมมติฐาน 2 ประการข้างต้น นำไปสู่การอธิบายความแตกต่างระหว่างการบริโภคระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระดับการบริโภคจะแปรผัน ตามระดับรายได้ในสัดส่วนค่อนข้างคงที่ โดยตลอดการพิจารณาในระยะสั้น ในช่วงที่เศรษฐกิจหดตัว สมมติว่าเดิมบุคคลมีรายได้ที่ Y_0 และการบริโภคในระดับ C_0 ต่อมารายได้ลดลงเหลือ Y_2 เนื่องจากผู้บริโภคเคยชินกับความเป็นอยู่ในระดับการบริโภคที่ C_0 ผู้บริโภคจึงพยายามรักษาระดับการบริโภคให้ใกล้เคียงกับ C_0 เอาไว้ นั่นคือบริโภคที่ C_2 ซึ่งอยู่สูงกว่า C_2 ซึ่งเป็นระดับการบริโภคที่น่าจะเป็นเส้นการบริโภคระยะสั้นจึงเป็นเส้น $C = C_a + b_y$ ดังนั้น ทฤษฎีว่าด้วยการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สัมพัทธ์จึงอธิบายได้ว่า ในระยะสั้น $C = C_a + b_y$ โดย $APC > MPC$ และในระยะยาว $C = b_y$ โดย $APC = MPC$

2.2.4 ทฤษฎีสมมติฐานวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Hypothesis)

แอนโดและโมดิเกลียนิ (Ando and Modigliani, อ้างถึงใน ศิริวัฒน์ ศิริสะอาด 2548: 16) ได้กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีนี้เน้นไปที่การบริโภคของคนว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะทำการบริโภคให้ได้รับความพอใจสูงสุด โดยนำเอารายได้ทั้งปัจจุบันและในอนาคตมาคำนึงหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การนำเอารายได้ตลอดชีวิตมาทำการบริโภคและขณะใดขณะหนึ่ง

ตามทฤษฎีกล่าวว่า ผู้บริโภคจะมีแบบแผนของรายได้ตลอดชีพของคนในลักษณะที่ว่ารายได้จะต่ำมากในตอนต้นของชีวิต และค่อยๆ เพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ จะมีรายได้สูงสุดตอน กลางของชีวิตที่เป็นเช่นนี้เพราะในช่วงเริ่มต้นมักจะมีประสบการณ์น้อยและในช่วงปลาย ประสิทธิภาพในการ

ทำงานต่ำ รายได้จึงต่ำกว่าในช่วงกลางของชีวิตที่มีประสิทธิภาพการทำงานสูง และเก็บออมไว้เมื่อปลายชีวิตด้วย พอช่วงปลายชีวิตรายได้มีน้อยลง แต่การบริโภคยังอยู่ในระดับสูง ระยะนี้เริ่มเอาเงินออกมาใช้จ่ายจนกว่าจะสิ้นชีวิตไป

จากการศึกษาทฤษฎีสมมติฐานวัฏจักรชีวิต จะพบว่ารายได้และค่าใช้จ่ายจะเพิ่มขึ้นไปในทิศทางเดียวกับอายุ คือเมื่ออายุมาก รายได้ก็จะได้รับมากขึ้น ค่าใช้จ่ายหรือภาระต่างๆ ก็มากขึ้นเช่นกัน ทำให้อายุเป็นอีกหนึ่งปัจจัยหนึ่งที่ใช้ประกอบกระบวนการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการออม

2.2.5 ทฤษฎีแบบจำลองวงจรชีวิตและรายได้ถาวร (Life-cycle Permanent Income Hypothesis)

ไฟล์แมน (Friedman, อ้างถึงใน วรเวชม์ สุวรรณระดา และ สมประวิณ มั่นประเสริฐ 2550: 5) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้บริโภคจะพยายามจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งชีวิต เพื่อรักษาระดับการบริโภคตลอดให้เป็นไปอย่างราบรื่น ตลอดช่วงอายุขัยของตน (Consumption Smoothing) ทั้งนี้ การจัดสรรทรัพยากรระหว่างเวลาของผู้บริโภคสามารถทำได้โดยฝ่ายการออมและการกู้ยืมเงิน เมื่อผู้บริโภคคาดว่าระดับรายได้ของตนจะลดลงในอนาคต เขาก็จะทำการออมเงินในปัจจุบันเพื่อรักษาระดับการบริโภคให้เป็นไปอย่างราบรื่นในอนาคตนั่นเอง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการออมจะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรทรัพยากรระหว่างเวลาของผู้บริโภค ซึ่งเกิดจากการที่ผู้บริโภคมองไปข้างหน้า และได้วางแผนการใช้จ่ายดังกล่าว หากพิจารณาตามแนวความคิดของเคนส์ พบว่า แรงจูงใจในการออมทั้ง 7 ประการแรกข้างต้น สามารถล้วนถูกอธิบายได้ผ่านแบบจำลองวงจรชีวิตและรายได้ถาวรทั้งสิ้น

อย่างได้ก็ดี แบบจำลองวงจรชีวิตและรายได้ถาวรละเลยสิ่งสำคัญในโลกของความเป็นจริง นั่นคือ ความไม่แน่นอนในชีวิตที่ผู้บริโภคล้วนเผชิญ เช่น โรคภัย อุบัติเหตุหรือสิ่งที่ไม่คาดฝัน ที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันโดยที่ไม่อาจคาดหมายได้มาก่อน ความไม่แน่นอนดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อภาวะทางการเงินของผู้ที่ประสบโดยตรง ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังความสามารถในการบริโภคในช่วงชีวิตที่มีเหลืออยู่ของผู้บริโภค ดังนั้น การออมเพื่อป้องกันความไม่แน่นอนในชีวิต (Precautionary Savings) จึงมีส่วนสำคัญในการอธิบายการตัดสินใจในพฤติกรรมกรบริโภคและการออม

จากการศึกษาทฤษฎีแบบจำลองวงจรชีวิตและรายได้ถาวร จะพบว่ามนุษย์มีแรงจูงใจให้เกิดการออม และรู้จักจัดสรรเงินออมให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในแต่ละช่วงอายุ แสดงถึงการกำหนด

เป้าหมายในการออม ทำให้เป้าหมายการออมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ประกอบกระบวนการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการออม

2.2.6 สมมติฐานทรัพย์สินสุทธิ (Net Asset)

ทรัพย์สินที่ครัวเรือนครองมีอิทธิพลต่อการบริโภค ในการพิจารณาทรัพย์สินจะให้ความสนใจในทรัพย์สินสุทธิกล่าวคือ เป็นมูลค่าทรัพย์สินที่หักด้วยหนี้สินแล้ว ทรัพย์สินอาจอยู่ในรูปของเงินสด เงินฝากธนาคาร ธนบัตร รถยนต์ บ้าน ที่ดิน เครื่องประดับ เป็นต้น ครัวเรือนที่มีทรัพย์สินสุทธิมากจะทำให้การบริโภคสูงกว่าครัวเรือนที่ไม่มีทรัพย์สิน นอกจากนี้ทรัพย์สินบางชนิดที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายมีสภาพคล่องสูง บางชนิดเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ยาก ต้องกินเวลานาน ครัวเรือนที่ครองครองทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องสูงจึงอาจใช้จ่ายในการบริโภคได้สูงกว่าครัวเรือนที่ครอบครองทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องต่ำ แม้ว่าจะมีมูลค่าทรัพย์สินสุทธิเท่ากันก็ตาม (ธิดารัตน์ สงวนศักดิ์ 2545: 9)

จากการศึกษาสมมติฐานทรัพย์สินสุทธิ จะพบว่าทรัพย์สินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย หรือมีสภาพคล่อง เป็นสิ่งที่ผู้บริโภคให้ความสนใจ ทำให้ได้ปัจจัยด้านการมีสภาพคล่องมาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้ประกอบกระบวนการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการออม

2.2.7 ทฤษฎีราคา (Price Theory)

ค่าเงิน (Value of Money) แบ่งได้สองลักษณะคือ ค่าเงินภายใน และค่าเงินภายนอก ค่าเงินภายในหมายถึง อำนาจซื้อของเงิน 1 หน่วยเงินตราเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณสินค้าและบริการที่ซื้อหามาได้จากการใช้เงินจำนวน 1 หน่วยเงินตรา หากอำนาจซื้อของหนึ่งหน่วยสามารถซื้อปริมาณสินค้าและบริการได้เพิ่มขึ้นกว่าเดิมแสดงว่า ค่าเงินเพิ่มสูงขึ้น ในทางตรงข้ามหากปริมาณสินค้าและบริการที่ได้รับจากการใช้เงินหนึ่งหน่วยได้ปริมาณน้อยกว่าเดิมแสดงว่า ค่าเงินลดลง ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงค่าเงินจึงขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของระดับราคา กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงระดับราคาจะส่งผลทำให้ค่าเงินเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งทั้งระดับราคาและค่าเงินจะมีความสัมพันธ์ที่ผกผันกัน และระดับราคาที่เปลี่ยนแปลงไปนี้เรามักนิยมเรียกกันว่า “ภาวะเงินเฟ้อ” (Inflation) (อารีย์ เชื้อเมืองพาน 2543: 278)

จากการศึกษาทฤษฎีราคา พบว่าภาวะเงินเฟ้อมีอิทธิพลต่อค่าเงินบาท และส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อผลตอบแทนในการออม สามารถนำเอามาเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม

2.2.8 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ย (Interest Theory)

ในทางเศรษฐศาสตร์ ดอกเบี้ย (Interest) หมายถึง ค่าตอบแทนที่ผู้มีเงินออมได้รับเพื่อเป็นค่าทดแทนในการเสียสละการใช้เงินหรือทุนในปัจจุบัน เพื่อสะสมไว้ใช้ในอนาคต ส่วนดอกเบี้ยในทางการเงินหมายถึง จำนวนเงินที่ผู้กู้จะต้องจ่ายชำระให้แก่ผู้ให้กู้ เพื่อเป็นการตอบแทนที่ผู้ให้กู้เสียสละเงินออมของตนเองให้แก่ผู้กู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ และจากความหมายดอกเบี้ยจะพบว่า ดอกเบี้ยเป็นสิ่งสำคัญในการที่ผู้ออมยินยอมโอนเงินออมของตนไปให้แก่หน่วยเศรษฐกิจที่ขาดดุลเพื่อนำไปใช้ในการลงทุนหรือดำเนินกิจกรรมด้านอื่นๆ นอกจากนี้หากพิจารณาถึงข้อเท็จจริงในเรื่องของเงินแล้วจะพบว่า การที่หน่วยเศรษฐกิจที่มีเงินออมยอมเสียสละการใช้เงินออมของตนเองในปัจจุบัน เพื่อหวังจะสะสมเงินออมดังกล่าวไปใช้ในอนาคต ดังนั้นการถือเงินสดไว้เฉยๆ ย่อมทำให้มูลค่าของเงินลดลง แต่เมื่อผู้ออมโอนเงินออมของตนเองไปให้ผู้อื่นที่ต้องการใช้โดยแลกกับผลตอบแทนที่จะได้รับคือ ดอกเบี้ย ซึ่งดอกเบี้ยที่จะได้รับถือว่าเป็นเงินที่นำมาชดเชยค่าของเงินที่ลดลงไป กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ จำนวนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยที่ได้รับคืนมา เมื่อคิดเป็นมูลค่าของเงินที่แท้จริงในปัจจุบันแล้วจะต้องเท่าเดิม นั่นคืออำนาจซื้อของเงินจะต้องเท่าเดิมหรือมากกว่านั่นเอง การบริโภคเป็นฟังก์ชันของอัตราดอกเบี้ย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขึ้นอัตราดอกเบี้ยย่อมเป็นการส่งเสริมการออม และกีดกันการบริโภค แต่นักเศรษฐศาสตร์ในช่วงหลังไม่เชื่อในทางทฤษฎี และในกรณีสังเกตและทดลองพบว่า การเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยจะส่งเสริมการออม แต่อาจกีดกันการบริโภค แต่อาจจะมีผลตรงกันข้ามได้ ถ้าได้เก็บออมเพื่อจะให้มีความมั่งคั่งหนึ่งในตอนเกษียณอายุ หรือ ณ ขณะใดขณะหนึ่งเขาจะพบว่าอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าเขาสามารถเก็บออมรายได้ในปัจจุบันในจำนวนที่น้อยกว่าได้ และยังคงบรรลุเป้าหมายของเขา เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าการออมของเขาที่จะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าด้วย ดังนั้นการออมจึงเติบโตอย่างรวดเร็วผลลัพธ์คือ สามารถใช้จ่ายในการบริโภคได้มากกว่ารายได้ในปัจจุบัน ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคครัวเรือน การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยอาจทำให้การบริโภคเปลี่ยนแปลงได้ (อารีย์ เชื้อเมืองพาน 2543: 292)

แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของอัตราดอกเบี้ยต่อการระดมเงินออมแมคคินนอน (McKinon, อ้างถึงใน ดารณี วิทยาศัย 2545: 11) พบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (ผลตอบแทนของเงินออม) มีบทบาทสำคัญในการกำหนดการออมทรัพย์เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากนั้นถูกใช้เป็นสิ่งจูงใจ เพื่อก่อให้เกิดการขยายตัวของการออมทรัพย์นั่นเอง ซึ่งเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากส่วนใหญ่แล้ว การลงทุนโดยใช้ทุนส่วนตัวเองซึ่งเคยเป็นไปในอดีตมีความสำคัญลดลง การใช้ทุนจากแหล่งภายนอกได้มีบทบาทขึ้น แหล่งภายนอกที่สำคัญนั้นคือ

สถาบันการเงินต่างๆ ที่มีส่วนช่วยระดมเงินออม และทั้งยังช่วยให้เงินออมถึงนำไปใช้ในการลงทุนได้มากยิ่งขึ้น มาตรการสำคัญของสถาบันการเงินที่จูงใจให้เกิดการขยายตัวในการออมทรัพย์ทำได้ โดยการปรับปรุงอัตราผลตอบแทนของเงินฝากประเภทต่างๆ ให้สูงขึ้น โดยรูปแบบความสำคัญระหว่างการออม รายได้ และผลตอบแทน สามารถแสดงได้เป็นสมการ ดังนี้

$$\begin{array}{rcl}
 S & = & S(Y,r) \\
 \text{โดยกำหนดให้ } S & = & \text{การออม} \\
 Y & = & \text{รายได้} \\
 r & = & \text{ผลตอบแทนจากการออมทรัพย์} \\
 & & \text{ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทต่าง ๆ}
 \end{array}$$

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของอัตราดอกเบี้ยต่อการระดมเงินออมจะพบว่า อัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งแรงจูงใจให้เกิดการออม อัตราดอกเบี้ยช่วยส่งเสริมการออมได้แต่ก็ขึ้นอยู่กับทิศทางของอัตราดอกเบี้ยว่าสูงหรือต่ำ หากอัตราดอกเบี้ยสูงจะสามารถเรียกเงินออมได้มาก แต่หากอัตราดอกเบี้ยต่ำการเลือกออมก็จะลดน้อยลง โดยสามารถนำเอาอัตราดอกเบี้ยมาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการออม

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออมทั้งหมดนี้ พอสรุปได้ความว่า การบริโภคและการออมเป็นของคู่กัน ดังนั้น การออมจึงมีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการบริโภคอย่างใกล้ชิด โดยปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการคาดคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

2.3 แนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจ

2.3.1 ความหมายของแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motivation) เป็นแรงผลักดันหรือกระตุ้นให้บุคคลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการ ซึ่งมีผู้รู้ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจ ไว้ดังนี้

สมพร สุทัศนีย์ (2542: 29) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึงการจูงใจเป็นการกระตุ้นให้บุคคลมีความกระตือรือร้น หรือมีแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ พฤติกรรมทางสังคม และพฤติกรรมการทำงาน โดยเฉพาะในองค์กร ผู้นำมีหน้าที่โดยตรงในการจูงใจให้ผู้ร่วมงานเพื่อให้งานประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เพราะมนุษย์จะทำงานเต็มความสามารถหรือไม่ขึ้นอยู่กับความเต็มใจ กระตือรือร้นในการทำงาน การจูงใจเป็นเรื่องของการสนองความต้องการที่ทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2542: 150) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึง วิธีการชักนำพฤติกรรมของบุคคลให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ความต้องการของมนุษย์สิ่งจูงใจจะเกิดขึ้นได้จากภายในและภายนอกตัวบุคคล จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจเป็นกระตุ้นหรือการสร้างสิ่งเร้าเพื่อช่วยให้เกิดการกระทำต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเป็นภาวะกระตุ้น ให้ปฏิบัติได้ทำงานด้วยความขยัน มีความกระตือรือร้นที่จะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจและสติปัญญาในการปฏิบัติงาน โดยมีความสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบควบคู่ไปด้วย เป็นความเต็มใจที่จะใช้พลังงานภายในของบุคคลปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายโดยมุ่งหวังที่จะได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทนแรงจูงใจ

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 138) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่าหมายถึง สภาวะของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมไปยังจุดหมายปลายทาง ความต้องการแรงจูงใจในการทำงานจึงเป็นความพยายามของบุคคลในการทำงานให้ก้าวหน้า แรงจูงใจจะทาให้บุคคลเลือกพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่เหมาะสมที่สุดในแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป พฤติกรรมที่เลือกแสดงนี้เป็นผลจากสภาพในตัวบุคคลและสภาพแวดล้อม

ดังนั้น (Motivation) หมายถึง การนำปัจจัยต่างๆ ซึ่งเป็นแรงจูงใจมาผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทาง (จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์ 2532: 100) ซึ่งสอดคล้องกับ คาร์เนกี พาโลซุซ (2530: 157) ที่ระบุไว้ว่าแรงจูงใจคือการนำเอาปัจจัยต่างๆ มาเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่ต้องการ เบเรลสัน และสไตเนอร์ (Berelson and Steiner) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจ คือสถานการณ์ภายในซึ่งกระตุ้นและก่อให้เกิดความกระตือรือร้นหรือการเคลื่อนไหว อันนำไปสู่พฤติกรรมที่จะบรรลุเป้าหมาย (สุภลักษณ์ กีฬา, 2539: 13) พวงเพชร วัชรอยู่ (2537: 1) ได้ระบุว่าแรงจูงใจ หมายถึง สิ่งใดๆ ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมหรือการกระทำขึ้น (Whatever Causes Activity) สมพงษ์ เกษมสิน (2526: 302) กล่าวว่าแรงจูงใจหมายถึง ความพยายามที่จะชักจูงให้ผู้อื่นแสดงออกหรือปฏิบัติตามต่อสิ่งจูงใจ สิ่งจูงใจอาจมีได้ทั้งจากภายในและภายนอกตัวบุคคลนั่นเอง แต่มูลเหตุจูงใจอันสำคัญของทุกคนคือความต้องการ

ดังนั้น พอสรุปได้ว่า แรงจูงใจหมายถึง สิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลที่เป็นตัวชักนำหรือกระตุ้น ทำให้เกิดพฤติกรรมสนองตอบความต้องการหรือความคาดหวังของบุคคล

2.3.2 มูลเหตุจูงใจของการเกิดพฤติกรรมการออม (รุ่งนภา ศรีบุญญะโชติ 2550: 14-15)

1. การออมโดยสมัครใจเป็นการออมที่เกิดขึ้นจากการคำนวณเปรียบเทียบประโยชน์ปัจจุบัน ประโยชน์อนาคตโดยหากเห็นว่าประโยชน์ในอนาคตมากกว่าก็ทำการออม และ

การจับจ่ายใช้สอยรายได้มักจะขึ้นกับสภาพแวดล้อมที่จิตใจ ขึ้นอยู่กับอารมณ์ หรือความเคยชินของตน ซึ่งโดยทั่วไปคนเรามักถือค่าประโยชน์อนาคตต่ำกว่าที่ควรเป็นเสมอ

2. การออมโดยการบังคับ หมายถึงการที่เอกษหรือประชาชนส่วนรวมถูกเหตุการณ์ภายนอกบังคับให้ต้องงดจับจ่ายใช้สอยรายได้ทั้งหมด หรือแต่เพียงส่วนหนึ่งของตน โดยที่มาของการออมถูกบังคับนี้ตัวอย่าง เช่น

2.1 การออมซึ่งถูกบังคับโดยนิติบุคคล (ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท) ซึ่งธุรกิจมักจะหักส่วนของกำไรและส่วนของเงินปันผลเพื่อเป็นเงินทุนสะสมในการขยายกิจการ

2.2 การออมซึ่งถูกบังคับโดยรัฐบาล เช่น กองทุนประกันสังคม มาตรการต้นภาษี เพื่อเป็นการสะสมทุนนำไปใช้ในกิจการอันเป็นส่วนรวมของประชาชน

2.3 การออมซึ่งถูกบังคับโดยค่าของเงินลดลง เช่น เพื่อเกิดกรณีเงินเพื่อ ซึ่งค่าของเงินจะลดลงราคาสินค้าปรับสูงขึ้น และกระทบโดยตรงต่อผู้มีรายได้ประจำ ซึ่งก็จะเป็นผลทำให้มีการบริโภคลดลง

3. การออมของสังคม หมายถึง การออมทรัพย์โดยส่วนรวมในสังคมฯ หนึ่งซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ ได้แก่

3.1 ปริมาณรายได้ประชาชาติ หรือกล่าวสั้นหนึ่งก็คือ รายได้ของภาคเอกชน โดยส่วนรวมซึ่ง หากรายได้ประชาชาติเพิ่มสูงขึ้น ย่อมสะท้อนถึงระบบ เศรษฐกิจ เพราะเมื่อประชาชนมีอัตรารายได้ซึ่งทำให้มีการออมทรัพย์มากขึ้น

3.2 ระดับรายได้ของประชากรกับการออมสามารถตั้งข้อสังเกต พบว่ากลุ่มผู้มีรายได้น้อย ซึ่งโดยมากจะมีรายได้พอเลี้ยงปากเลี้ยงท้องไปวันหนึ่งๆ แทบจะไม่มีอะไรที่จะเก็บออม เพราะรายได้ที่ได้มาได้มา จะหมดไปกับการจับจ่ายใช้สอย นิัยการเก็บออมทรัพย์ก็มากจะมีน้อย เพราะชีวิตของผู้มีรายได้น้อยมีปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่ทำให้คิดถึงปัจจุบันมากกว่าอนาคต กลุ่มคนชนชั้นกลาง ซึ่งการกินอยู่ปัจจุบันสุขสบายแล้วก็คิดถึงอนาคตมาก โอกาสที่จะมีการเก็บออมก็มีมาก นอกจากนั้นยังมีความกระตือรือร้นที่จะสร้างชีวิตให้ก้าวหน้าและอยู่ในฐานะที่มั่นคงตลอดไป กลุ่มรายได้สูง ส่วนที่เหลือจากการจ่ายก็เก็บออมไว้ทั้งหมด

3.3 ความรู้สึกรู้หาของประชาชน โดยทั่วไปเมื่อประชาชนคิดว่าเงินมีค่าขึ้นก็จะมีการออมมากขึ้น และในทางตรงข้ามเมื่อใดก็ตามที่เงินมีค่าน้อยลง คนจะออมน้อยลงเพราะหากเก็บไว้ก็จะมีแต่เสื่อมค่า โดยถ้าจะออมก็จะออมในรูปที่ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่ราคาจะเพิ่มสูงขึ้น หรือให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าการถือเงินสด

3.4 อัตราดอกเบี้ยนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก เชื่อว่าอัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดปริมาณส่วนออม คือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง คนจะออมทรัพย์มาก เมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ คนจะออมน้อยลง อย่างไรก็ตามนักเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ เห็นว่า อัตราดอกเบี้ยมีอิทธิพลน้อยมากต่อการออมและได้อธิบายอีกว่าน้อยคนที่เปลี่ยนสภาพการใช้จ่าย หรือการออมทรัพย์ด้วยเหตุผลที่อัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนไปร้อยละ 4.00-5.00

จากแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า มูลเหตุจูงใจสามารถแยกออกได้ 2 ประเด็น คือ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ซึ่งได้แก่ ความต้องการทางด้านร่างกาย ซึ่งจำเป็นที่จะต้องสนองทางด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก อีกประการหนึ่งคือปัจจัยทางสังคม ซึ่งได้แก่ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการด้านสังคม ความต้องการได้รับการยกย่องในสังคมและความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด การตัดสินใจของบุคคลที่แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมานั้นมีแรงจูงใจเป็นสิ่งที่กระตุ้น ซึ่งแรงจูงใจเป็นสภาวะทางจิตใจที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำการเพื่อตอบสนองความต้องการของตนหรือทดแทนสิ่งที่ขาด แรงจูงใจภายนอกซึ่งเป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นโดยอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวหรือสิ่งเร้าภายนอก

2.4 รูปแบบการออมเงิน

รูปแบบการออมสามารถจำแนกได้หลายประเภท โดยแต่ละประเภทย่อมจะมีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่แตกต่างกันไป การเลือกออมจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงรูปแบบการออมเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ดังนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย (2542) ได้จำแนกประเภทของรูปแบบการออมเป็น 3 ประเภท คือ

1. การออมในตลาดเงิน ได้แก่ การออมกับธนาคาร การออมกับสถาบันที่มีธนาคาร เช่น บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ สหกรณ์ออมทรัพย์และบริษัทประกันชีวิต

2. การออมในตลาดตราสารหนี้ ได้แก่ พันธบัตรภาครัฐ หุ้นกู้เอกชน

3. การออมในตลาดหุ้น ได้แก่ การลงทุนในหลักทรัพย์อันประกอบไปด้วยหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หน่วยลงทุนหรือตราสารแสดงสิทธิในทรัพย์สินของโครงการจัดการลงทุนบริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุนของกองทุน หุ้นกู้ ทั้งหมดที่กล่าวมามีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากการลงทุนในตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ที่ให้ผลตอบแทนในรูปตัวเงินคงที่ ซึ่งความแตกต่างมีดังนี้

ประการแรก ผลตอบแทนจากการลงทุนในตลาดทุน มี 2 ช่องทาง คือ ช่องทางแรกได้รับในรูปแบบเงินปันผลของหุ้นที่บริษัทนำออกจำหน่าย อัตราเงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับนี้มีได้

กำหนดไว้ตายตัวล่วงหน้า แต่ขึ้นอยู่กับผลการดำเนินงาน และผลกำไรของผู้ประกอบการ และผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน อีกช่องทางกำไร หรือขาดทุนจากส่วนต่างระหว่างราคาหลักทรัพย์ที่ซื้อและราคาหลักทรัพย์ที่ขาย (Capital Gain)

ประการที่สอง สภาพคล่องของหลักทรัพย์ในตลาดทุนต่ำกว่าตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ และมีความไม่แน่นอนหรือความเสี่ยงเกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง ขึ้นอยู่กับระดับของอุปสงค์ของตลาด ซึ่งเปลี่ยนแปลงได้ง่ายต่อปัจจัยภายในและภายนอก

รูปแบบการออมในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

กิตติพล คำสุข และอภิสิทธิ์ ตรีการไพโรจน์ (2552: 1-10) กล่าวว่า ในปัจจุบันปัญหาต่างๆ เริ่มรุมเร้าเข้ามาที่ประเทศไทย หนึ่งในปัญหาสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อตัวเรานั้นคงหนีไม่พ้น ปัญหาเรื่องเงินเฟ้อ เงินเฟ้อเกิดได้หลายสาเหตุ แต่สาเหตุหลักในนั้นน่าจะมาจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตสูงขึ้นตามไปด้วย เมื่ออัตราเงินเฟ้อสูง การเก็บเงินไว้กับตัวเองนั้น เท่ากับว่าค่าเงินลดลงไปเรื่อยๆ หลายคนจึงพยายามหาทางป้องกันการเสื่อมค่าของเงิน โดยนำเงินไปออมหรือไปลงทุน ซึ่งเป็นหนทางที่น่าพอใจในเวลานี้ โดยรูปแบบการออมและการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำและไม่ซับซ้อนและเป็นทางเลือกที่เหมาะสมต่อการออมและการลงทุนในปัจจุบัน ดังนี้

1. บัญชีออมทรัพย์

ลักษณะโดยทั่วไป เป็นการออมเงินที่คนทั่วไปรู้จักกันดี มีสภาพคล่อง สามารถเบิกถอนได้สะดวก หากมีบัตร (ATM) จะสามารถเบิกถอนได้ตลอดเวลา ตามตู้ ATM ทั่วไป นอกจากนี้ยังมีบัตรเดบิต ซึ่งสามารถใช้ซื้อสินค้า ตามห้างสรรพสินค้า และตามร้านค้าที่รับบัตรเดบิต

ผลตอบแทน ในวงเงินที่ไม่เกิน 3 ล้านบาท ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยให้อัตราดอกเบี้ยอยู่ระหว่าง 0.25-3.0% ขึ้นอยู่กับแต่ละธนาคาร แต่โดยเฉลี่ยแล้วส่วนใหญ่จะอยู่ที่ 0.75% ต่อปี

2. บัญชีเงินฝากประจำ

ลักษณะโดยทั่วไปเป็นบัญชีที่มีสภาพคล่องต่ำกว่าเงินฝากออมทรัพย์ คนส่วนใหญ่จะนำเงินที่คาดว่าจะไม่ได้ใช้ในอนาคตรันไปฝากในบัญชีประเภทนี้ เพราะให้ผลตอบแทนสูงกว่าบัญชีออมทรัพย์ ระยะเวลาในการฝากมีหลายระยะเวลา ตั้งแต่ 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน และ 24 เดือน ซึ่งถ้าระยะเวลานั้นยาวเท่าไร อัตราดอกเบี้ยที่ได้ก็จะสูงขึ้นตามไปด้วย

ผลตอบแทนมีความแตกต่างกันเล็กน้อยระหว่างแต่ละธนาคาร (ตัวอย่างอัตราดอกเบี้ยของแต่ละธนาคารในประเทศไทย)

ความเสี่ยงของเงินลงทุน เหมือนกับบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ธนาคารจะรับประกันเงินฝากที่ไม่เกิน 1 ล้านบาท ต่อ 1 คน ต่อ 1 ธนาคาร

ข้อดี ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ สำหรับผู้ที่มีบัญชีเงินฝากประจำสามารถนำไปค้าประกันได้อีกด้วย

ข้อเสีย มีสภาพคล่องต่ำมาก ต้องฝากเงินไว้ตามที่ธนาคารกำหนด ถึงจะได้อัตราดอกเบี้ยนั้นๆ หากมีการเบิก-ถอน ออกมาก่อนครบที่จะกำหนด จะได้อัตราดอกเบี้ยเท่ากับบัญชีออมทรัพย์

3. บัญชีเงินฝากระยะยาว

ลักษณะโดยทั่วไป บัญชีประเภทนี้ จะเกิดขึ้นเมื่อธนาคารต้องการระดมเงินฝาก โดยจะให้ผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูง มีหลายระยะเวลาฝาก ไม่ว่าจะเป็น 3 เดือน 6 เดือน 12 เดือน หรือ 24 เดือน ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าธนาคารต้องการระดมเงินฝากมากเท่าไร

ผลตอบแทน ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความต้องการของธนาคาร

ความเสี่ยงของเงินลงทุน เหมือนกับบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ เพราะธนาคารจะรับประกันเงินฝากเพียงไม่เกิน 1 ล้านบาท ต่อ 1 คน ต่อ 1 ธนาคาร

ข้อดี ให้ผลตอบแทนค่อนข้างสูง ยิ่งถ้าธนาคารต้องการระดมเงินมาก ผลตอบแทนที่ได้สูงกว่าเงินฝากประจำ ควรเลือกให้เหมาะกับสภาพคล่องทางการเงิน และความต้องการผลตอบแทน

ข้อเสีย มีสภาพคล่องต่ำ ต้องฝากเงินให้ครบกับจำนวนระยะเวลาที่กำหนดในตอนแรก อีกทั้งธนาคารจะมี Package ออกมาใหม่เรื่อย ๆ หาก Package ที่ออกมาทีหลัง หลังจากที่เราลงทุนไปแล้วให้ผลตอบแทนสูงกว่า ก็จะทำให้เราเสียโอกาสนั้นๆ ไปได้

4. พันธบัตรรัฐบาล

ลักษณะโดยทั่วไป เป็นตราสารที่ออกโดยภาครัฐ มีจุดประสงค์ที่แตกต่างกันไป เช่น การช่วยเหลือประชาชนเรื่องการออม เพื่อนำมาช่วยการขาดดุลงบประมาณ

ผลตอบแทน ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยตามท้องตลาด และวัตถุประสงค์ของการออกพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งจะประกาศทุกครั้งก่อนการออกพันธบัตรรัฐบาลในแต่ละครั้ง

ความเสี่ยงของเงินลงทุน แทบจะไม่มีความเสี่ยงเลย เพราะรัฐบาลเป็นผู้ออก มั่นคงกว่าการออมเงินของธนาคาร เพราะว่า รัฐบาลไม่มีวันล้มละลายเหมือนธนาคาร จึงมั่นใจได้เงินทุกบาททุกสตางค์จะได้คืนครบอย่างแน่นอน

ข้อดี มีความมั่นคงสูง และได้ผลตอบแทนที่แน่นอน จะได้ผลตอบแทนแบบเต็มจำนวน ไม่มีการหักค่าบริหารจัดการกองทุนในกรณีที่ซื้อผ่านกองทุน

ข้อเสีย ถึงจะมีความมั่นคงสูง แต่ก็ไม่สามารถชนะอัตราเงินเฟ้อในปัจจุบันได้ แต่ก็แตกต่างไม่มากนัก และหาช่วงจังหวะที่ซื้อเป็นช่วงที่อัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อมีการออกพันธบัตรมาใหม่ ก็อาจทำให้เสียโอกาสที่จะได้รับอัตราดอกเบี้ยที่สูงกว่าได้

5. กองทุนรวมตลาดเงิน

ลักษณะโดยทั่วไป มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Money Market Fund (MMF) ซึ่งตอนนี้กองทุนรวมตลาดเงินนั้น กำลังเป็นที่นิยม เพราะว่ากองทุนประเภทนี้มีสภาพคล่องสูง ได้เงินเร็ว คือส่วนใหญ่จะได้เงินหลังจากการขายหน่วยลงทุนเพียง 1 วัน คนส่วนใหญ่จึงหันมาลงทุนในกองทุนประเภทนี้กันมากขึ้น เพราะมีสภาพคล่องสูงเหมือนบัญชีออมทรัพย์ แต่ได้ผลตอบแทนเทียบเท่ากับบัญชีเงินฝากประจำ

ผลตอบแทน ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดเป็นสำคัญ โดยหากเทียบกับผลการดำเนินงาน 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี ย้อนหลังโดยเฉลี่ย พบว่าอัตราผลตอบแทน 2.76% 2.70% และ 2.70% ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ (หลังหักภาษี) ประมาณ 0.21-0.74%

ความเสี่ยงของเงินลงทุน มีความมั่นคงสูง เพราะส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนในตราสารหนี้ของรัฐบาล เช่น พันธบัตรระยะสั้น และตราสารหนี้เอกชนที่มีความมั่นคงในระดับสูงเท่านั้น ซึ่งในปกตินั้นกองทุนประเภทนี้จะมีระยะเวลาในการชำระตราสารหนี้ไม่เกิน 1 ปี แต่ในปัจจุบันหลาย ๆ กองทุน ก็มีระยะเวลาการชำระหนี้ของตราสารอยู่ที่ 3-6 เดือน ซึ่งทำให้การขึ้นลงของอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดไม่กระทบต่อผลการดำเนินงานมากนัก เพราะตราสารที่ให้ผลตอบแทนต่ำกำลังจะหมดไป ทำให้เราเอาเงินไปลงทุนในการซื้อตราสารที่ให้ผลตอบแทนสูงได้รวดเร็ว

ข้อดี ผลตอบแทนใกล้เคียงกับเงินฝากประจำ แต่มีสภาพคล่องสูงคล้ายกับเงินฝากออมทรัพย์ และผลตอบแทนที่ได้ไม่ต้องเสียภาษีอีกด้วย

ข้อเสีย ให้ผลตอบแทนสูง แต่ก็ยังต่ำกว่าเงินเฟ้อ

6. กองทุนรวมตราสารหนี้

ลักษณะโดยทั่วไป เป็นกองทุนที่จะลงทุนในกลุ่มของตราสารหนี้ หรือที่รู้จักกันดีว่าหุ้นกู้ ไม่ว่าจะออกโดยภาครัฐ ภาคเอกชน โดยทั้งนี้การลงทุนจะขึ้นอยู่กับนโยบายของกองทุนว่าจะเน้นไปที่ด้านใด ถ้าเน้นไปทางผลตอบแทน ก็จะลงทุนในภาคเอกชนเป็นหลัก แต่ถ้าเน้นไปที่ความปลอดภัยก็จะเน้นไปที่กลุ่มของพันธบัตรรัฐบาล กองทุนรวมตราสารหนี้ นั้น จะแตกต่างจากกองทุนรวมตลาดเงินตรงที่ระยะเวลา คือกองทุนรวมตราสารหนี้ อายุของตราสารนั้นจะยาวกว่า แน่นอนว่า

ก็ต้องให้ผลตอบแทนที่มากกว่าด้วย แต่ก็มียัตราความเสี่ยงที่จะขาดทุน มากกว่ากองทุนรวมตลาดเงินเช่นกัน

ผลตอบแทน โดยกองทุนรวมประเภทนี้จะเหมาะกับนักลงทุนที่ยอมรับความเสี่ยงได้น้อย ทั้งนี้ก็เพราะธรรมชาติของตราสารหนี้ที่กองทุนรวมลงทุนนั้นมักให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยที่มีความสม่ำเสมอ แต่ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยที่กองทุนรวมได้รับจากการลงทุนในตราสารหนี้เหล่านี้ยังผันผวนไม่มาก

ความเสี่ยงของเงินลงทุน ขึ้นอยู่กับว่ากองทุนที่ลงทุนไปนั้น จะไปลงทุนในกลุ่มไหน ถ้าเป็นกลุ่มของพันธบัตรรัฐบาล มียัตราเสี่ยงน้อย แต่ถ้าเป็นภาคเอกชนก็จะมีอัตราเสี่ยงมาก

ข้อดี ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่ากองทุนประเภทอื่น ๆ ในอดีตนั้นพบว่า กองทุนประเภทนี้มีผลตอบแทนที่ใกล้เคียงกับอัตราเงินเฟ้อ

ข้อเสีย ถ้าเป็นในช่วงที่อัตราดอกเบี้ย มีแนวโน้มที่จะขึ้นเรื่อย ๆ จนสูงกว่าที่ระบุไว้ในหุ้นกู้ จะทำให้ราคาหุ้นกู้ที่ซื้อขายปรับตัวลดลง หากขายจะทำให้ขาดทุนทันที จึงต้องถือไปจนครบระยะเวลาของหุ้นกู้ ซึ่งทำให้เสียโอกาสในการนำเงินไปลงทุนในรูปแบบอื่นได้

7. กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์

ลักษณะโดยทั่วไป กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ เป็นกองทุนที่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนในขณะนี้ โดยกองทุนประเภทดังกล่าวเป็นกองทุนที่ระดมทุนไปซื้อหรือเช่าอสังหาริมทรัพย์แล้วนำมาบริหาร โดยได้ผลตอบแทนที่สม่ำเสมอจากค่าเช่าและเงินปันผล กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

7.1 กองทุนที่ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (Free Hold) คือกองทุนประเภทนี้จะซื้ออสังหาริมทรัพย์นั้น ๆ มา ซึ่งกองทุนประเภทนี้จะไม่มีวันหมดอายุ หากไม่มีการขายอสังหาริมทรัพย์นั้นออกไป

7.2 กองทุนที่ลงทุนในสิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ (Lease hold) ซึ่งแตกต่างจาก Free hold ตรงที่ lease hold จะเป็นแค่การซื้อสิทธิในการเช่า ซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าของ เมื่อครบกำหนด ก็ต้องคืนสิทธินั้นไป โดย lease hold นั้น จะซื้อสิทธิในการเช่าโดยกำหนดจำนวนระยะเวลาและก็จะนำอสังหาริมทรัพย์ที่เช่าได้นั้น ไปปล่อยให้รายอื่นเช่าต่ออีกที โดยผลตอบแทนที่ได้จะมาจากการปันผลปีต่อปี กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์นั้น ยังมีความแตกต่างกันในประเภทของสินทรัพย์อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็น ที่ดิน โรงงาน หรือที่อยู่อาศัย ซึ่งแต่ละประเภทก็จะมีค่าเช่าที่แตกต่างกันไป โดยกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ที่ดินนั้น จะมียกจ่ายกองทุนไปเรื่อย ๆ ซึ่งจะทำให้ผลตอบแทนที่ได้นั้นดีขึ้นด้วย

ผลตอบแทน ขึ้นอยู่กับว่า กองทุนที่ลงทุนนั้นไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์แบบไหนและมี ทำเลการบริหารงานดีแค่ไหน ในปัจจุบันนี้กองทุนประเภทนี้ จะให้ผลตอบแทนเฉพาะค่าเช่าอยู่ที่ 5-8% ถ้าเป็นที่ดิน ก็อาจจะเพิ่มตามอัตราเงินเฟ้อ ยิ่งถ้าเป็นในกรณีของ free hold จะให้ผลตอบแทน ที่มากกว่า lease hold โดยอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยย้อนหลังของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี อยู่ที่ระดับ 2.72% 4.96% และ 12.52% ตามลำดับ

ความเสี่ยงของเงินลงทุนใน free hold มีความเสี่ยงต่ำ เพราะถึงอย่างไรก็ยังมีทรัพย์สินที่เป็น อสังหาริมทรัพย์รองรับอยู่ ในส่วนของ lease hold จะมีความเสี่ยงสูงขึ้นมาก เพราะว่า จะมีเวลา กำหนดในการนำอสังหาริมทรัพย์ไปใช้ประโยชน์

ข้อดี ให้ผลตอบแทนที่ชนะเงินเฟ้อค่อนข้างแน่ ในกรณีของ free hold นอกจากราคาที่ดิน จะเพิ่มขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อแล้ว ยังได้ผลตอบแทนจากการให้เช่าอีกด้วย ส่วนของ lease hold นั้น แม้ว่าจะไม่ได้ประโยชน์จากการที่ราคาที่ดินเพิ่ม แต่ก็จะได้ประโยชน์จากการนำมาให้เช่าต่อสำหรับ กองทุนประเภทนี้ เป็นกองทุนที่ซื้อมาแล้วเก็บได้ในระยะยาว ไม่ต้องดูแลมาก

ข้อเสีย ควรศึกษาให้ดี และแยกให้ออกว่า กองทุนประเภทนั้น ๆ เป็น free hold หรือ lease hold เพราะ 2 อย่างนี้แตกต่างกันมาก และหลาย ๆ กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์นั้นเป็นกองทุนปิด คือต้องทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เท่านั้น ทำให้การซื้อขายไม่สะดวกเท่าที่ควร

8. ทองคำ

ลักษณะโดยทั่วไป จะมีลักษณะการลงทุน 2 แบบคือ ซื้อทองคำมาลงทุนไว้เอง เหมาะ สำหรับคนที่มีความรู้และสามารถลงทุนในกองทุนทองคำได้ สำหรับผู้ที่มีเงินทุนไม่มากนัก โดยการลงทุนทั้ง 2 แบบ นี้ สิ่งที่ต้องพึงระลึกถึงเสมอคือ

8.1 ราคาทองคำในตลาดโลก โดยจะดูจากอัตราเงินเฟ้อ การอ่อนตัวของค่าเงิน US Dollars สงคราม การเก็งกำไร เมื่อมีเหตุการณ์เหล่านี้เกิดขึ้น ราคาทองคำในตลาดโลกมักจะราคา สูงขึ้น

8.2 ค่าเงินบาท เมื่อเปรียบเทียบกับ สกุลเงิน US เช่น ถ้าเงินบาทแข็ง แม้ราคาทองคำใน ตลาดโลกเพิ่มขึ้น แต่ราคาทองที่ประเทศไทย อาจจะไม่เพิ่มขึ้นเลยก็เป็นได้

ผลตอบแทน ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับช่วง บางช่วงอาจขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่บางช่วงอาจจะขึ้น ที่ละน้อย ๆ หรือบางช่วงอาจจะขาดทุน แต่ในระยะยาวนั้น น่าจะให้ผลตอบแทนการลงทุนที่ชนะ อัตราเงินเฟ้อได้ แต่ถ้าเป็นการลงทุนในกองทุนทองคำนั้น จากอดีตพบว่า กองทุนทองคำให้อัตรา ผลตอบแทนเฉลี่ยย้อนหลัง 3 เดือน 6 เดือน และ 1 ปี อยู่ที่ระดับ 3.43% -9.30% และ 17.87% ตามลำดับ ทั้งนี้แม้ว่าในระยะสั้นอัตราผลตอบแทนย้อนหลังจะติดลบเนื่องจากราคาทองปรับตัว

ลดลงมา แต่คาดการณ์ได้ว่าในระยะยาวการลงทุนในกองทุนรวมประเภทนี้น่าจะให้ผลตอบแทนในระดับสูงขึ้นตามราคาทองคำที่คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้นในระยะยาว เมื่อพิจารณาปัจจัยพื้นฐาน โดยอุปสงค์ในทองคำยังคงมีมากกว่าอุปทานของทองคำที่มีอยู่ในตลาดโลก

ความเสี่ยงของเงินลงทุน ขึ้นอยู่กับช่วงการลงทุน หากทยอยซื้อสะสมไปเรื่อยๆก็จะสามารถลดอัตราเสี่ยงลงได้

ข้อดี ในระยะยาวอาจให้ผลตอบแทนสูงกว่าเงินเฟ้อได้ หากลงทุนในจังหวะและระยะเวลาที่เหมาะสม

ข้อเสีย กะจังหวะการลงทุนค่อนข้างยาก และต้องดูทั้งราคาทองคำ และค่าเงินบาทควบคู่กันไปด้วย ถ้าเป็นการลงทุนในทองคำเท่านั้น ในการเก็บรักษา อาจมีความเสี่ยงจากการถูกขโมย หรือถูกโจรกรรม จึงต้องมีค่าการดูแลรักษาเพิ่มขึ้น

จากเนื้อความดังกล่าว สรุปได้ว่า ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันค่อนข้างผันผวนมาก จึงควรศึกษาถึงรูปแบบการออมที่เหมาะสม ซึ่งมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทต่างก็มีผลตอบแทนเงื่อนไข และความเสี่ยง ที่แตกต่างกันไป ดังนั้นจึงควรศึกษาข้อมูลก่อนการออมและการลงทุนทุกครั้ง

2.5 ทฤษฎีการตัดสินใจ

การตัดสินใจนั้นเป็นกระบวนการเลือกระหว่างการเลือกต่างๆ ซึ่งเป็นคำจำกัดความที่สั้นง่าย และดูเหมือนว่าจะเข้าใจทุกๆ ไป แต่จริงๆ แล้ว ภายในกระบวนการทางเลือกต่างๆ นั้น มีสิ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องบางประการ นอกจากนั้นการตัดสินใจยังเป็นกระบวนการซึ่งบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรได้ระบุตัวเลือกหรือตัดสินใจที่จะกระทำ รวบรวม ประเมินข้อมูลข่าวสารนั้น จะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (Carroll and Jomson, อ้างถึงใน ปวิกร จุณณานนท์ 2541: 59)

วีรพล สุวรรณนันท (อ้างถึงใน ปวิกร จุณณานนท์ 2541: 61) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจ 3 แบบ ดังนี้คือ

1. การตัดสินใจภายใต้ภาวะแน่นอน (certainty) หมายถึง การตัดสินใจโดยทราบข้อมูลอย่างแน่นอนว่า เมื่อเลือกทางเลือกแล้วจะเกิดผลอย่างไรขึ้นบ้าง ซึ่งในชีวิตจริงแล้วจะพบการตัดสินใจเช่นนี้น้อยมาก เทคนิคที่ใช้ในการตัดสินใจแบบนี้มักใช้วิธีการทางสถิติ แบบจำลองทางคณิตศาสตร์หรือผลจากการศึกษาวิจัย

2. การตัดสินใจภายใต้ภาวะไม่แน่นอน (uncertainty) หมายถึง การตัดสินใจโดยไม่มีข้อมูลที่จะทราบว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไรบ้าง จึงต้องใช้เกณฑ์เลือก หรือทางเลือกที่คาดว่าจะเกิดผลเสียน้อยที่สุด

3. การตัดสินใจภายใต้ภาวะความเสี่ยง (risk) หมายถึง การตัดสินใจที่พอจะมีข้อมูลอยู่บ้าง แต่ไม่สมบูรณ์ 100% ซึ่งต้องใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็น (probability) เข้ามาช่วยตัดสินใจ โดยคำนวณว่ามีโอกาสจะเกิดผลที่ต้องการเท่าไร แล้วจึงทำการตัดสินใจ

จากเนื้อความดังกล่าว สรุปได้ว่า รูปแบบการออมแต่ละประเภทต่างก็มีคุณลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน รวมถึงมีผลตอบแทนและความเสี่ยงที่แตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องใช้แนวคิดการตัดสินใจเข้ามาช่วยในการพิจารณาเลือกรูปแบบการออม

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (2552) ศึกษาเรื่อง “ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรต่อวิถีชีวิตของประชากรกับทิศทางการออมในอนาคต” โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิก กบข. ทั้ง 12 ประเภท ใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างสมาชิกจำนวน 2,961 ราย ที่มีสมมติฐานกลุ่มประชากรต่างรุ่น 3 กลุ่ม กลุ่มที่มีภาวะแวดล้อมด้านโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ และสังคมต่างกัน วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต พฤติกรรมและทัศนคติด้านการใช้จ่าย การเก็บออม การวางแผนการเกษียณอายุ และความคาดหวังที่จะได้รับการเกื้อหนุนเมื่อเกษียณอายุ จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงส่วนใหญ่มีการวางแผนเรื่องการจัดสรรเงินออมเพื่อการเกษียณมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชาย นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากจะวางแผนเรื่องการจัดสรรเงินออมเพื่อการเกษียณมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย เนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวและเห็นว่าตนเองมีรายได้ก็น้อย ต้องจัดสรรเงินไปใช้เรื่องอื่นๆ ที่สำคัญกว่า สำหรับเป้าหมายหลักของผู้ที่มีเงินออมคือ การออมเพื่อการศึกษาของบุตร รองลงมาคือการออมเพื่อเกษียณอายุ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างคิดจะพึ่งพาตนเองมากกว่าจะหวังพึ่งพาความช่วยเหลือจากภาครัฐหรือลูกหลาน รวมทั้งผู้ตอบหญิงมักเลือกวิธี การลงทุนที่คิดว่าน่าจะเสี่ยงน้อยกว่า เช่น การฝากประจำ การซื้อทองคำรูปพรรณ การทำประกันชีวิต และที่สำคัญกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกเครื่องมือในการลงทุน ระยะเวลาที่เหมาะสม ระดับความเสี่ยง เป็นต้น

ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลการ

ตัดสินใจออมของพนักงานธนาคาร และเพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะมีการตัดสินใจออมแตกต่างกัน พบว่า สมมติฐานปัจจัยด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้ และด้านลักษณะของการออมมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่าปัจจัยด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้ และด้านลักษณะของการออม มีความสำคัญเชิงบวกต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคาร โดยพบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจในการออมเป็นปัจจัยสำคัญสูงสุดที่มีผลต่อการตัดสินใจออม

ส่วนการศึกษาทางด้านลักษณะของประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน มีผลต่อการตัดสินใจออมที่แตกต่างกัน อาทิ ด้านเพศ ด้านการศึกษา ด้านอายุงานและด้านรายได้ โดยการตัดสินใจออมมากขึ้นอยู่ที่ระดับของการศึกษา อายุงาน และรายได้เป็นสำคัญ เพราะประสบการณ์ ความรู้ และรายได้ที่เหมาะสมต่อการออมย่อมส่งผลให้คนตระหนักถึงความมั่นคงในชีวิต และมีการตัดสินใจออมมากขึ้น กล่าวคือปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดต่อโอกาสในการออมของครัวเรือน คือ รายได้ประจำเดือน ครัวเรือนที่มีรายได้สูงย่อมมีโอกาสออมเงินมากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่า

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการออมของกลุ่มผู้มีงานทำ” โดยทำการสอบถามผู้มีงานทำทั่วประเทศประมาณ 2,028 ตัวอย่าง เมื่อให้ผู้มีงานทำประเมินตนเองเกี่ยวกับความสามารถในการออม พบว่า ผู้มีงานทำร้อยละ 60.7 ออมเงินได้ และร้อยละ 39.3 เป็นผู้มีปัญหาด้านการออมที่ไม่สามารถออมได้ โดยที่ ร้อยละ 26.4 เป็นผู้ที่ไม่สามารถออมเงินได้ ใช้จ่ายหมดพอดี และร้อยละ 9 เป็นผู้ที่ไม่สามารถออมเงินได้ และยังคงกู้ยืมเงินเพิ่ม อีกทั้งยังพบว่า ผู้มีงานทำประมาณร้อยละ 3 ที่มีความสามารถในการออมได้แต่ไม่เก็บออม กลุ่มที่ไม่สามารถออมเงินได้นั้น สาเหตุหลักมาจากการใช้จ่ายเงินและระดับรายได้ที่ไม่สูงมากนัก ส่วนกลุ่มที่มีความสามารถในการออมแต่ไม่ได้ออมมีอยู่ทั้งในกลุ่มรายได้สูงและรายได้ต่ำ และสาเหตุของการไม่ออมนั้นมาจากการต้องการซื้อสินค้าบริการใหม่ๆ อยู่เสมอ

นิภาพร อมรภิตติเมธี (2551) ได้ศึกษาปัจจัยกำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำกรณีศึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พบว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีการวางแผนในการออม จะออมเงินเมื่อมีเงินเหลือในแต่ละเดือน สาเหตุอาจมาจากการมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายหรือไม่เพียงพอกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น ดังนั้น ระยะเวลาในการเลือกออมส่วนใหญ่เป็นการออมในระยะปานกลาง (1-5 ปี) โดยให้เหตุผลสำคัญกับการออมเพื่อไว้รักษาพยาบาลในเวลาเจ็บป่วย เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถประมาณการล่วงหน้าได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

หอการค้าไทย (2551) ที่พบว่าเหตุผลสำคัญของการออมคือ การเก็บไว้ใช้รักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน เหตุผลรองคือ เพื่อเป็นหลักประกันในครอบครัว ส่วนรูปแบบการออมของเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นการฝากเงินไว้กับธนาคาร รองลงมาคือ การซื้อสลากออมสิน/รทส. ซึ่งเป็นการออมพร้อมกับตรวจรางวัล และเรียกร้องให้องค์กรสนับสนุนการออมด้วยการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพื่อเป็นสวัสดิการให้กับเจ้าหน้าที่และเป็นหลักประกันที่มั่นคงในชีวิต และด้านปัจจัยที่ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออม ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยในทุกๆ ด้าน เริ่มตั้งแต่ ปัจจัยด้านสภาพคล่อง ปัจจัยทางด้านเป้าหมายการออม ปัจจัยด้านผลตอบแทน ปัจจัยทางความเสี่ยง และปัจจัยด้านการโฆษณาและสิ่งจูงใจ ตามลำดับ

จิตติพร อุ๋นใจ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการออมภาคครัวเรือน กรณีศึกษา: จังหวัดพิษณุโลก โดยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยสำคัญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในเขตเมือง เขตชลประทาน นอกเขตชลประทาน และเขตเทือกเขา ในจังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า

1. ในเขตเมือง ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของครัวเรือนคือ รายได้ของครัวเรือน ทรัพย์สินของครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน และจำนวนผู้พึ่งพิง โดยที่รายได้ของครัวเรือนทรัพย์สินของครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน การศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน ส่วนจำนวนผู้พึ่งพิงมีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางตรงกันข้าม

2. ในเขตชลประทาน ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของครัวเรือนคือ รายได้ของครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน และจำนวนผู้พึ่งพิง โดยที่รายได้ของครัวเรือน และอาชีพหลักของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน ส่วนจำนวนผู้พึ่งพิงมีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางตรงกันข้าม

3. นอกเขตชลประทาน ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของครัวเรือนคือ รายได้ของครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน อาชีพเสริมของครัวเรือน และจำนวนผู้พึ่งพิง โดยที่รายได้ของครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน และอาชีพเสริมของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน ส่วนจำนวนผู้พึ่งพิงมีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางตรงกันข้าม

4. ในเขตเทือกเขา ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมของครัวเรือนคือ รายได้ของครัวเรือน ทรัพย์สินของครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือน อาชีพเสริมของครัวเรือน และจำนวนผู้พึ่งพิง โดยที่รายได้ของครัวเรือน ทรัพย์สินของครัวเรือน อาชีพหลักของครัวเรือนและอาชีพเสริมของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการออมภาคครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน ส่วนจำนวนผู้พึ่งพิงมีความสัมพันธ์กับ

การออมภาคครัวเรือนในทิศทางตรงกันข้าม

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (2551) ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมและการใช้จ่ายเงินของคนไทย การจัดสรรรายได้ของคนที่ไม่มียานยนต์” พบว่า มีการใช้จ่ายเฉลี่ย 70.6% เก็บออม 29.4% ใกล้เคียงกับสัดส่วนการออมในภาพรวมของประเทศ ขณะที่คนที่มีรถยนต์ใช้จ่ายเฉลี่ย 67.1% เก็บออม 7.1% และใช้หนี้เฉลี่ย 25.8% หรือ 1 ใน 4 ของรายได้ ด้านมูลค่าการใช้จ่ายของคนไทย ผู้ตอบแบบสอบถามบอกว่า เพิ่มขึ้นเล็กน้อย 80.7% สาเหตุเพราะราคาสินค้าแพงขึ้น ขณะที่ 18.7% บอกว่าเพราะรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนที่ใช้จ่ายน้อยลง เพราะนโยบายรัฐบาลที่ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงมีสัดส่วน 56.4% และภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว 27.5% และรายได้ลดลง 14.7% สำหรับการใช้จ่ายเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาที่เพิ่มขึ้น ผลสำรวจพบว่า เป็นการซื้ออาหารและเครื่องคั้นอยู่ที่ 61.7% และที่ลดการใช้จ่ายลงไปมากที่สุดคือ เสื้อผ้า รองเท้า และ เครื่องแต่งกาย 35% รองลงมาคือ สินค้าฟุ่มเฟือย 23.9% ขณะที่การออมสะสมของคนไทยในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 7.5% เท่าของเงินเดือน โดยประชากร 99.9% บอกว่ามีเงินออม ไม่มีเงินออม 0.1% โดยภาคเหนือมีเงินออม มากที่สุด 12.37% อันดับ 2 กรุงเทพฯ และปริมณฑล 11.04% อันดับ 3 ภาคกลาง 8.63% อันดับ 4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 7.74% และภาคใต้ 7.54% เมื่อแยกการออมเงินตามอาชีพพบว่า เจ้าของกิจการออมมากที่สุด 12.89% รองลงมา อาชีพรับจ้าง 12.09% และอันดับ 3 แม่บ้าน 10.07% เหตุผลการออมเนื่องจากเก็บไว้ใช้รักษาพยาบาลในยามฉุกเฉิน 30% เพื่อใช้ยาม ชราภาพ 27.7% และซื้อของตามที่ต้องการ 22.8% สถาบันที่ใช้ออมเงินอันดับ 1 คือ ธนาคารพาณิชย์ 44.2% รองลงมาเป็นธนาคารออมสิน 35.4% และอันดับ 3 ธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ 14.2% รูปแบบการออมยังพบว่ามีมากถึง 19.6% ที่เก็บเงินสดไว้ที่บ้าน ฝากเงิน 20.6% ฝากประจำ 20.5% ซื้อประกันชีวิต 12.6%

วรภรณ์ กิตติวรบุตร (2549) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในกรุงเทพมหานคร” โดยได้ออกแบบสอบถามพนักงานธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 400 คน นำมาประมวลผลได้ผลการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การออม 3 ปัจจัย ได้แก่

ปัจจัยด้านรูปแบบการออมที่มีผลต่อการออม พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านรูปแบบการออมในตลาดเงิน สามารถฝาก/ถอน ได้ทุกวัน และชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของสถาบันการเงิน

ปัจจัยด้านรูปแบบการออมในตลาดตราสารหนี้ ปัจจัยย่อยคือ ชื่อเสียงและความมั่นคงของสถาบันที่ออกตราสาร และปัจจัยด้านรูปแบบการออมในตลาดทุน ปัจจัยย่อยคือ ส่วนต่างราคา

หลักทรัพย์ที่ซื้อขาย ปัจจัยด้านความเสี่ยงที่มีผลต่อการออม พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านความเสี่ยงของการออมในตลาดเงินปัจจัยย่อย คือ ระยะเวลาในการออม

ปัจจัยด้านความเสี่ยงของการออมในตลาดตราสารหนี้ คือ ระยะเวลาในการออม ปัจจัยด้านความเสี่ยงของการออมในตลาดทุน ปัจจัยย่อย คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาวะตลาด ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการออมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีปัจจัยย่อยที่มีความสำคัญลำดับแรก คือ ภาวะเศรษฐกิจ

เสน่ห์ ชนะหาญ (2548) ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มการออมของพนักงาน บมจ.ธนาคารกสิกรไทย ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” กรอบแนวคิดอันสำคัญที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรอิสระต่าง ๆ ที่เป็นพฤติกรรม การออมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและตัวแปรตามที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมพบว่า อายุ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการออมคือ เมื่ออายุมากขึ้นจะมีการออมเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีวัฏจักรชีวิตของ Ando, Modigliani และ Brumberg โดยพนักงานธนาคารกสิกรไทยในเขต กรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑลควรมีการรณรงค์ให้มีการส่งเสริมการออมเพิ่มมากขึ้น โดยเน้น พนักงานของธนาคารเพศชายให้มาก และควรมีรูปแบบการออมหลากหลายเพื่อเป็นการจูงใจให้ พนักงานสนใจเรื่องการออม เช่น การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินที่ธนาคารหรือสถาบันทางการเงินอื่นๆ เบี้ยประกันตามกรมธรรม์ประกันชีวิตและเงินให้กู้ยืม การลงทุนเพื่ออนาคต เป็นต้น

ธาดา ชำรงอนันต์สกุล (2548) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของประชาชนวัยกลางคน ศึกษาเฉพาะกรณี: นักศึกษาภาคพิเศษ กรุงเทพมหานคร คณะพัฒนาสังคม สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์” ผลการศึกษาปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างกว่าครึ่งเป็นหญิงมีอายุระหว่าง 30-40 ปี เป็นข้าราชการรัฐวิสาหกิจมีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท สำหรับการออมของประชาชนวัยกลางคนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ออมในรูปแบบ ของทรัพย์สินทางการเงิน ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของประชาชนวัยกลางคน ได้แก่ อายุ รายได้ อาชีพ บุคคลที่ต้องเลี้ยงดู ภาระหนี้สิน สิ่งจูงใจให้เกิดการออม ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการออมของ ประชาชนวัยกลางคน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ค่านิยมในการบริโภคสินค้าแบบสุขสบายเกิน ความจำเป็น

จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า รายได้ที่ใช้จ่ายได้จริงของครัวเรือน โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการออมของครัวเรือน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการออมทาง เศรษฐศาสตร์กล่าวไว้ว่า การออมมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้สุทธิส่วนบุคคลในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ เมื่อรายได้สุทธิส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นจะทำให้การออมเพิ่มขึ้น และเมื่อรายได้สุทธิส่วนบุคคล ลดลงจะทำให้การออมลดลง รายได้เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ผลต่อการตัดสินใจในการเลือก

รูปแบบการออม รวมไปถึงองค์ประกอบแวดล้อมที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการให้ความหมายรูปแบบและกระบวนการออมเงินของของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ยังไม่มีงานวิจัยเล่มใดที่ทำการศึกษการให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออมเงิน ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเพื่อให้เข้าถึงแนวคิดและพฤติกรรมทางด้านการออมที่ดีของผู้มีศักยภาพการออมเงินสูงนั้นว่าได้ให้ความหมายของการออมเงิน มีรูปแบบและกระบวนการออมเงินอย่างไรเพื่อเป็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงในการออมเงินของประชาชนโดยทั่วไป ทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง รูปแบบและแนวคิด วิธีในการออมเงิน พัฒนาศักยภาพตนเองนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยทั่วไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงิน ของลูกค้าบัวหลวง เอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม” ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยนำเสนอในรูปแบบวิธีวิทยาทางเลือกเพื่อการสร้างทฤษฎีในการอธิบาย วิธีวิทยาดังกล่าวเรียกว่า “การสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory study)” (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2529) เป็นศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมจากข้อมูลที่เป็นไปตามปรากฏการณ์จริง หรือปรากฏการณ์ย่อยของสังคม ไปสู่การสร้างทฤษฎี อันจะก่อให้เกิดองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในกระบวนการต่างๆ ทางสังคม

การสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory study) เป็นการวิจัยโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยโดยใช้วิธีวิทยาของทฤษฎีฐานรากซึ่งเป็นแนวทางการศึกษาเชิงปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดทฤษฎีที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) ของ George H. Mead ซึ่งมีหลักการว่าการกระทำหรือพฤติกรรมของบุคคลอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ต่างๆ ที่เรากำลังสื่อสาร รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และการตีความ การสร้างความหมายซึ่งกันและกัน โดยการตีความในพฤติกรรมที่แสดงต่อกัน ทั้งคำพูด ลักษณะท่าทาง ในขณะเดียวกันบุคคลจะพัฒนาความเป็นตัวตน (Self concept) ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยมีอิทธิพลทางวัฒนธรรม และกระบวนการทางสังคม บรรทัดฐานทางสังคม โครงสร้างทางสังคม เป็นตัวควบคุม (George H. Mead, อ้างถึงใน พัทธกิจ ศิริวงศ์ 2547)

วิธีวิทยาของการสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory study) คือ ทฤษฎีที่ได้ทางสังคม โดยทฤษฎีจะถูกสร้าง (construct) และได้รับการตรวจสอบ จากการศึกษาปรากฏการณ์ (Verify) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีวิทยารูปแบบหนึ่งของวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีแนวความคิดหลักว่า การศึกษาเพื่อเรียนรู้ และทำความเข้าใจ

ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์ และการอยู่ร่วมกันของมนุษย์จำเป็นที่เราต้องเข้าใจในกระบวนการที่บุคคลได้สร้างความหมายให้กับสิ่งต่างๆ ตามโลกทัศน์ของตนเอง (นภาพรณ ะพานนท์ 2543, อ้างถึงใน พัทธกิจ ศิริวงศ์ 2547)

ผู้วิจัยได้ศึกษา “การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมของลูกค้าบัวหลวง เอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม” และศึกษาแนวคิด และพฤติกรรม การออมของลูกค้าโดยเลือกใช้เครื่องมือหรือวิธีวิทยาในการแสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิต

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้ กำหนดขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเป็นสามขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงิน ของลูกค้าบัวหลวง เอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม จากเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัย รวมทั้งศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือ และนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยวิธีการหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interviews) จากลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นการ สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) คือ การสัมภาษณ์โดยเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบ แล้วนำข้อมูลที่ได้อามาตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยนำเสนอ ต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตาม คำแนะนำของคณะกรรมการผู้ควบคุม เพื่อจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิต วิทยาลัยเพื่ออนุมัติ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีเครื่องมือดังนี้

1. ผู้วิจัย นักวิจัยถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ เตรียมตัวศึกษา ทำความเข้าใจในแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออมเงิน โดยศึกษาอย่าง

กว้างขวางและละเอียดถี่ถ้วน เพื่อสังเคราะห์ความรู้ที่ได้ไปกำหนดวิธีการและประเด็นที่สำคัญ ที่เป็นแนวทางในการรวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้านตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม ในฐานะของบุคคลากรในธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขานครปฐม จึงถือว่าผู้วิจัยเป็นคนใน จึงสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มประชากรที่ศึกษาได้ ซึ่งทำให้ได้รายละเอียดในกิจกรรมต่างๆ ในการปฏิบัติงานประจำวันได้ และตามระเบียบวิธี การสังเกตแบบมีส่วนร่วมนั้นต้องประกอบด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ การสังเกต การซักถาม และการจดบันทึก

3. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นความต่อเนื่องของการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมมีขั้นตอนของการสัมภาษณ์คือ การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ โดยผู้วิจัยได้เตรียมแนวคำถามแบบกว้างๆมาล่วงหน้า ซึ่งมีทั้ง การสัมภาษณ์โดยเปิดกว้างไม่จำกัดคำตอบ การสัมภาษณ์แบบมีจุดความสนใจเฉพาะ การตะล่อมกล่อมเกล่า และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

4. อุปกรณ์ภาคสนาม อุปกรณ์ต่างๆ ที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม ซึ่งเตรียมประเด็นต่างๆไว้ล่วงหน้า เพื่อจัดหมวดหมู่ของข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างครบถ้วน

3.3 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้คือ ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก สำหรับวิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเลือกเชิงทฤษฎี (Theoretical sampling) (Strauss & Corbin 1998) ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ได้กำหนดลักษณะเฉพาะของผู้ให้ข้อมูลหลักไว้ล่วงหน้า เริ่มต้นจากการเข้าถึงปรากฏการณ์ด้วยการสัมภาษณ์ระดับลึกผู้ให้ข้อมูลหลักรายแรกซึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์นั้นๆ การสัมภาษณ์ทำไปพร้อมๆ กับการสังเกตปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องด้วย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นระหว่างการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้มโนทัศน์ (concept) ในเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วจัดหมวดหมู่ (categorize) มโนทัศน์ต่างๆ ข้อสรุปเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะปรากฏการณ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์ทางสังคมที่นำมาใช้ ตลอดจนผลสืบเนื่องที่เกิดจากการเกิดปรากฏการณ์นั้น ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดว่า ยังต้องการข้อมูลจากแหล่งใดหรือจากใคร เพื่อนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนหรือยืนยันข้อสรุปที่ได้ในครั้งแรก จากนั้นผู้วิจัยจึงเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อสัมภาษณ์เป็นรายต่อไป โดยเชื่อว่าจะเป็นผู้ให้ข้อมูลที่แตกต่างไปจากมิติ (dimensions) และคุณสมบัติ (properties) ของกลุ่มมโนทัศน์ที่พบจากการสัมภาษณ์ระดับลึกที่ผ่านมา (negative case) ส่วนการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อสัมภาษณ์ระดับลึกรายต่อไป ผู้วิจัยเลือกโดยคำนึงถึงความแตกต่างของความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มมโนทัศน์ การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักในลักษณะเช่นนี้ดำเนินการต่อไปเรื่อยๆ เมื่อผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล

แล้วและมีความมั่นใจว่าแบบแผนต่างๆ ของกลุ่ม มโนทัศน์ที่เกิดขึ้นซ้ำกันจนเป็นแบบแผนที่แน่นอน แม้ว่าจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักรายอื่นๆ ต่อไปก็ไม่ได้ข้อมูลเพิ่มเติมอีก (theoretical saturation) ผู้วิจัยจึงหยุดศึกษาข้อมูลการสัมภาษณ์ระดับลึก สำหรับผู้ให้ข้อมูลหลักนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของผู้ให้ข้อมูลตามหลักของการสัมภาษณ์ผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ดีและลึกที่สุดตามที่ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลจากภาคสนาม ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interviews) ผู้ทำ การวิจัย ทำการศึกษาและทำความเข้าใจในแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ โดยทำความเข้าใจให้ถูกต้องก่อนทำการเก็บข้อมูล ซึ่งในการดำเนินการการเก็บข้อมูลผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งหมดโดยเข้าไปอยู่ในพื้นที่ และนำข้อมูลมาศึกษาและทำการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพ เพื่อกำหนดมโนทัศน์ และผ่านกระบวนการเชื่อมโยง ในลักษณะเป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎี (Theoretical Generalization) และทำหน้าที่เป็นสมมติฐานชั่วคราว (Temporary Hypothesis) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) และใช้คำถามในลักษณะ “ตะล่อม” (Probe) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดถี่ถ้วน ครบทุกประเด็นในการวิจัยนี้ หลังจากนั้นจึงนำคำตอบที่ได้มาศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของข้อมูลว่าเป็นมโนทัศน์ใด และกำหนดมโนทัศน์ที่พบขึ้นมาใหม่จนกว่าจะยุติการสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์คำตอบของผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นสิ่งที่กำหนด ถ้าคำตอบที่ได้พบว่าเป็นคำตอบมีความแตกต่างกันจากข้อมูลเดิมที่ได้สัมภาษณ์มาก่อน ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เพื่อค้นหากรณีศึกษาที่แตกต่างกันออกไป (Negative Case) และสัมภาษณ์จนกระทั่งได้รับคำตอบตามแนวคำถามที่ซ้ำๆ กัน ก็จะหยุดสัมภาษณ์ ทั้งนี้ การกำหนด การสร้าง และการเชื่อมโยงมโนทัศน์จะดำเนินการจนผู้วิจัยมั่นใจว่า แม้จะได้ข้อมูลเพิ่มขึ้นก็ไม่ทำให้ข้อสรุปเปลี่ยนแปลง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคำตอบที่ได้ครอบคลุมปรากฏการณ์และกระบวนการที่ต้องการศึกษา เป็นการศึกษาตามวิถีวิทยาของการสร้างทฤษฎีฐานราก เรียกว่า ทฤษฎีชนเผ่าหรือทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว (Theoretical Saturation) (Glaser and Strauss 1967, อ้างถึงใน พัทธกิจ ศิริวงศ์ 2547) ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา “การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการอ้อมของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม จึงมีอาจกำหนดด้วยจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลักและจำนวนกรณีศึกษาที่ศึกษาได้ หากแต่กำหนดด้วยข้อมูลที่มีความสมบูรณ์จึงทำให้การสร้างทฤษฎีถึงจุดอิ่มตัว แล้วจึงหยุดทำ

การสัมภาษณ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกผู้ทำการศึกษาทำการจดบันทึกในขณะที่ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ทุกครั้งโดยละเอียด การศึกษามาวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษาต่อไป

2. ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูล ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงิน โดยทั่วไปจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยรวบรวมเอกสารจากทางวิชาการ บทความ วารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ และระบบออนไลน์ (Internet)

3.5 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation technique) (Denzin & Lincoln 1994, อ้างถึงใน อนุชิต สว่างแจ้ง 2546) เพื่อความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความน่าเชื่อถือของข้อมูลมากขึ้น โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ด้วยวิธีการ ดังนี้

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ สทนากลุ่มว่ามีความถูกต้อง หรือวิธีการตรวจสอบแหล่งข้อมูลในด้านเวลา สถานที่และบุคคล พิจารณาว่าถ้าต่างเวลา ต่างสถานที่แล้ว ข้อมูลยังเหมือนเดิมหรือไม่

2. การตรวจสอบความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูล

2.1 ตรวจสอบความสอดคล้องกันของข้อมูลจากการบอกเล่ากับการกระทำ โดยข้อมูลที่ เป็นความคิดเห็นหรือทัศนะของผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ผู้ให้ข้อมูลได้ทำการประเมินตนเอง แล้วว่ารู้สึกอย่างไรต่อหัวข้อที่กำลังพูดถึง ข้อมูลชนิดนี้ ได้แก่ สภาวะทางอารมณ์ ค่านิยม ทัศนคติ และความเห็นของผู้พูดต่อหัวข้อที่กำลังพูดถึง ซึ่งการตรวจสอบข้อมูลทำโดยการเชื่อมโยงระหว่าง การกระทำหรือพฤติกรรมและความคิดเห็นของผู้พูดที่ปรากฏว่าสอดคล้องกันหรือไม่ และ ตรวจสอบว่าการแสดงออกของข้อมูลด้านนี้มีความต้องการอย่างอื่นแอบแฝงอยู่หรือไม่ เช่น ความอยากเอาใจผู้วิจัย ความกลัวการมีผลกระทบที่ไม่ดีต่อตนเอง ความต้องการในข้อมูลบิดเบือน เป็นต้น

2.2 ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของผู้ให้ข้อมูล ข้อมูลที่เป็นการให้รายละเอียดหรือเล่า เหตุการณ์ เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของผู้ให้ข้อมูล ค้นหาความโน้มเอียงส่วนตัวหรืออคติ ของผู้ให้ข้อมูลว่ามีการรับรู้ต่อเหตุการณ์ที่กำลังให้รายละเอียดอย่างไร บุคลิกภาพเป็นอย่างไร และ เรื่องที่เล่าสอดคล้องหรือแตกต่างจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ อย่างไร ด้วยวิธีการเปรียบเทียบ เรื่องเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลายๆ คนและหลายๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3. การตรวจสอบอคติ ความลำเอียงของผู้วิจัย

การตรวจสอบอคติและความลำเอียงของผู้วิจัยเป็นวิธีการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่สำคัญ เนื่องจากผู้วิจัยใช้ตัวเองเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะต้องตรวจสอบอคติ ความลำเอียงของตนเอง เช่น ความชอบ ความเกลียด ที่เกี่ยวกับกลุ่มที่ศึกษา ตั้งแต่เริ่มต้นการศึกษา ระหว่างที่มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในช่วงต่างๆและเมื่อสิ้นสุดการศึกษา เพื่อให้ผลการวิจัยมีความถูกต้อง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการตรวจสอบความรู้สึกโน้มน้าวใจและความคิดเห็น ของตนเอง ที่มีต่อสถานการณ์ที่ศึกษาและที่ได้บันทึกไว้ในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีการเก็บหลายวิธีและเครื่องมือหลายประเภท เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จะอยู่ในรูปแบบเอกสารจากรายงานการประชุมประจำปี วารสารธนาคาร ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับบันทึกงานภาคสนาม เทปบันทึกเสียง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่แยกประเภทเพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์เนื้อหาและตีความหมาย

การวิเคราะห์ขั้นต้นนั้นจะกระทำไปตลอดการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางและประเภทของข้อมูล ในครั้งต่อไป เพื่อรวบรวมข้อมูลได้อย่างสมบูรณ์ เป็นการตีความหมายในระดับกว้าง และเชื่อมโยงข้อมูลการสร้างมโนทัศน์และทฤษฎี ดังนั้น จึงถือว่าเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญที่สุดในทุกขั้นตอนของการวิจัย หลังจากการจัดกลุ่มมโนทัศน์ (concept) สร้างและพัฒนาหมวดหมู่มโนทัศน์ให้มีรายละเอียดและมีความเป็นนามธรรมสูง โดยใช้คุณสมบัติและคุณลักษณะของข้อมูลที่สามารถแปรผันได้ เพื่อทำการวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลในรูปของเงื่อนไขต่างๆ หมวดหมู่ของมโนทัศน์จะกลายเป็นเงื่อนไข และพัฒนามโนทัศน์ให้เป็นข้อสรุปเชิงทฤษฎี ซึ่งข้อสรุปเชิงทฤษฎีที่ได้มานั้นจะนำมาเสนอในรูปของแบบแผน (Pattern) ที่เรียกว่า ทฤษฎีฐานราก (พิทักษ์ ศิริวงศ์, 2547)

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมของลูกค้า บัณฑิตเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ด้วยวิธีวิทยาการวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีฐานรากจากการเก็บรวบรวมมโนทัศน์ต่าง ๆ ที่ได้จากความคิดเกี่ยวกับกระบวนการตีความและการให้ความหมาย นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ แต่ละแนวคิด แล้วนำมาอธิบายปรากฏการณ์ สรุปวิเคราะห์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออมเงิน ของกลุ่มลูกค้าบัวหลวง เอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐมได้นำเสนอโน้ตสรุปจากการศึกษา และเห็นได้ว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น การตีความ การสร้างความหมายของคำว่า “การออม” โดยการวิเคราะห์ตีความจากแนวคิดและพฤติกรรมที่แสดงออก ทั้งคำพูด ลักษณะท่าทาง และพฤติกรรมการออมเงิน โดยมีผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

4.1 การให้ความหมายของคำว่า “การออม” ของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

จากการวิจัยพบว่า ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ให้ความหมายของการออม คือ คำว่า “ประหยัด” จากรายได้ที่ได้รับจากการทำงานสุจริต อย่างหนักเพื่อดำรงเลี้ยงชีพและครอบครัว ตามค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ตามวัตถุประสงค์ของการออม ดังนี้

4.1.1 การวางแผนใช้จ่ายเงินในปัจจุบันอย่างประหยัดและรู้คุณค่า แบ่งได้ ดังนี้

4.1.1.1 การวางแผนการใช้จ่ายเงินในปัจจุบันอย่างประหยัดและรู้คุณค่า จากการได้รับการปลูกฝังจากครอบครัว

การปลูกฝังจากการเลี้ยงดูของครอบครัวในการใช้จ่ายเงินโดยเลียนแบบพฤติกรรม และนิสัยทางการเงินของบิดามารดา ทำให้รู้จักวางแผนการใช้จ่าย เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินตั้งแต่เด็กส่งผลมาถึงปัจจุบัน แม้ว่าปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง แต่ยังคงมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน และวางแผนรายจ่ายจากการซื้อปัจจัยในการดำรงชีวิตและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมกับตนเองและครอบครัว เช่น ปลูกบ้านขนาดที่พอดีกับจำนวนคนในครอบครัว ซื้ออาหารมาบริโภคตามฤดูกาล ซื้อรถซื้อโทรศัพท์ที่ไม่ยึดติดกับยี่ห้อ เป็นต้น

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...พ่อเป็นคนประหยัด ขยันทำมาหากินมาก มองการไกลตั้งใจสร้างอาชีพให้กับครอบครัวดูแลการทำการค้าขาย และได้ไปยืมเงินจาก อากงอาม่า มาปลูกบ้านที่อยู่ปัจจุบันนี้แหละ ทำร้านขายของชำ ขายผัก และขายของแบบโชห่วย ขายทุกอย่างเลยก็ว่าได้ลูกค้าต้องการอะไรก็หามาขาย ขายผักไปด้วยเลี้ยงหมูไปด้วย ก็เอาผักที่เก่าๆ ดูไม่ค่อยน่ากินให้หมูมันกินเป็นอาหารเลยถูกสอนมาตั้งแต่เด็กทั้งคำสอน และการกระทำของพ่อแม่เป็นตัวอย่างที่ดีเลย...(เชี่ยว นามสมมติ, 2554)

...พ่อ แม่ ขยันทำมาหากินมาก ขายข้าวหน้าเป็ด ข้าวมันไก่อยู่ที่เยาวราช จำได้ว่าแทบจะไม่เคยปิดร้าน ผมได้เงินไปโรงเรียนจำกัดทั้งๆที่ร้านขายดีมากแต่พ่อกับแม่เป็นคนประหยัด ก่อนจะไปโรงเรียนก็ต้องช่วยการช่วยงานที่บ้านก่อนเพื่อจะได้รับค่าขนมที่มากขึ้น หากไม่ช่วยค่าขนมก็จะได้น้อยลงไปกว่าเดิม กลับมาจากโรงเรียนก็ต้องมาช่วยงานที่บ้านถูกปลูกฝังให้ทำมาหากินแต่เด็ก...(ชิต นามสมมติ, 2554)

...ครอบครัวพี่ มีพี่น้องหลายคนพ่อแม่ก็เป็นเพียงเกษตรกรเท่านั้นที่เป็นลูกคนที่สองแถมเป็นลูกสาวอีกต้องทำงานบ้านทุกอย่าง เพื่อช่วยแบ่งเบาระของแม่ แล้วก็ช่วยแม่หา รายได้มาจุนเจือครอบครัวในเวลาว่างหลังจากเลิกเรียนแม่จะให้ปลูกผัก ทำขนม ทำกับข้าว และ ก็ปลอกมะขามขาย มะขามเปรี้ยวมาแคะเม็ดออกทำให้เรารู้จักหาเงินตั้งแต่ยังเล็กๆ ว่าถ้าจะหามาได้มันลำบากแค่ไหน กว่าจะได้ค่าขนมไปโรงเรียนมาแต่ละครั้งมันลำบากแค่ไหน และก็ต้องแบ่งเงินส่วนหนึ่งให้กับน้องๆ เป็นค่าขนมด้วย ทำให้เราใช้เงินเป็นเก็บเป็น เวลาหามาทีลำบากเลยใช้เงินยาก...(นาง นามสมมติ, 2554)

4.1.1.2 การวางแผนการใช้จ่ายเงินในปัจจุบันอย่างประหยัดและรู้คุณค่าจาก
ค่านิยมการใช้จ่ายของผู้ให้ข้อมูลหลักเอง

การวางแผนการใช้จ่ายเงินของคนและครอบครัวเป็นส่วนสำคัญจากรายได้ จากวินัยในการ
ใช้จ่าย ควบคุมรายจ่ายที่ฟุ่มเฟือย เป็นการจัดสรรทรัพยากรระหว่างเวลาเพื่อรักษาระดับการ
บริโภคให้เป็นไปอย่างราบรื่นในอนาคต

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...การออมของฉัน คือการรู้จักใช้รู้จักจ่าย เงินทองมันหายากเวลาใช้ก็ให้
มันยากเหมือนที่หา ไม่ใช่ว่าใช้เพราะอยากแล้วถ้าอยากกินมันจะไปเหลือ
อะไรล่ะ อดเปรี้ยวไว้กินหวานหนะสิอิหนู เคี้ยวนี้อะไรมันก็แพงไปหมด
คิดว่ามันแพงจะได้ไม่ต้องไปซื้อมัน อีกอย่างหาให้มันเยอะเข้าไว้ก่อนตอนนี้
ยังมีแรงทำได้ทำไป...(ปลา นามสมมติ, 2554)

...การเก็บเงินเมื่อมีรายได้เข้ามาอย่างสม่ำเสมอรายจ่ายก็มีเช่นเดียวกัน สามปี
จะเป็นคนแยกเงินปันส่วน เช่น ค่าน้ำค่าไฟที่บ้าน ค่าเช่า ค่าเรียนลูก และ
ผลกำไร ทุกอย่างจะถูกเก็บเป็นห่อๆ ในทุกๆ เดือนเพื่อความเพียงพอต่อการ
ใช้จ่ายและเหลือออม...(ชนม นามสมมติ, 2554)

...การออมของผมคือ คำว่าประหยัดนี้แหละ มัธยมก็ รู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น
เท่านั้นคนเราหากตัดความอยากออกไป ในชีวิตก็มีไม่กี่อย่างหรอกที่จำเป็น
ทำให้เงินก็ใช้น้อยลง เหลือเก็บมากขึ้น วันๆ หนึ่งผมไม่ค่อยมีเวลาได้ไปใช้
จ่ายอะไรเท่าไรหรอกหรอก แค่เวลาเตรียมของทำกับข้าวก็หมดเวลาทั้งวัน
แล้ว ไหนจะต้องขายตอนเย็นอีกกว่าจะได้เลิกงานก็ไม่มีอะไรให้ผมได้ซื้อ
ผมทุ่มเทกับการหาเงินเพราะผมคิดว่าผมเสียขายรายได้ที่จะต้องเสียไปวันๆ
หนึ่งหากผมหยุดร้าน วันนั้นก็หนึ่งหมื่นบาทและดูสิ น่าเสียขายรีปาว...(ชาน
นามสมมติ, 2554)

...การออม ของผมเป็นการใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ส่วนมากผมไม่เท่าไรหรอกแต่ภรรยาผมนี่แหละ รอบคอบกว่าผม ตั้งเยอะจะมีการจด การจดนี้ถือได้ว่าสำคัญมากอย่างที่บอกหลักฐาน นี่สำคัญ เคียวนี่สังคมไม่เหมือนเมื่อก่อนความไว้นื้อเชื่อใจกันได้น้อยมากๆ เราก็ต้องป้องกันตัวเองไว้บ้างไม่อย่างนั้นไม่เหลือเงินมาออมแน่นอนหลายร้านที่ต้องปิดไปก็เพราะประมาณไปหน่อย พวกพี่เห็นมาเยอะแล้ว เลยรอบคอบกว่าคนอื่นเขา... (ทา นามสมมติ, 2554)

...ความหมายของคำว่าออมหนะ ประหยัดไว้เป็นดี ก็ผมเคยจนมาก่อน ถึงรู้ว่าความลำบากว่าเป็นยังไงไม่ยากจนอีก ไม่อยากให้ครอบครัวลำบากเหมือนผม ประหยัด ใช้จ่ายที่จำเป็น ตั้งหน้าตั้งตาทำงาน ทำแบบนี้ไม่มีวันหยุดเลยหาให้มันเหลือเก็บเสียก่อนเหลือออม ก่อนที่จะใช้ก็คิดให้มันนานๆ เลย ว่ามันคุ้มค่ากับเงินที่เสียไปหรือเปล่า...(ชัย นามสมมติ, 2554)

...การออมผมคิดว่าเป็นเรื่องของการใช้จ่าย อย่างเป็นระบบคิดว่าใช้จ่ายให้มันเกิดประโยชน์สูงสุด เคียวมันก็เหลือออมเองนั่นแหละ เรื่องการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเลย แบบเรื่องอาหารการกิน กินอะไรก็อิ่มเหมือนกัน คุณสิคนสมัยนี้เลือกกิน ชื้อกิน เป็นสมัยผมผักริมรั้วก็กินได้ กินผักกินหญ้าที่ปลูกเอง มีน้อยกินน้อย ปลูกขึ้นเยอะก็กินเยอะ ไม่มีก็เดินหาเอาริมคลอง แต่สมัยนี้ข้าวนอกบ้านแทบทุกมื้อ แล้วมันจะไปออมได้ยังไงเล่า การออมก็เป็นการรู้จักหักก่อนเลย หาเป็น ใช้จ่าย เป็นอย่างถูกวิธีนะ ไม่ใช่เป็นไปทุกอย่างจนไม่เหลือออม ใช้จ่ายเป็นใช้ให้ถูก...(ทา นามสมมติ, 2554)

....การออมผมว่าเป็นทุกเรื่องในชีวิตเลยนะ การรู้จักใช้รู้จักจ่ายเล็กน้อยใกล้ตัวเรา ใช้จ่ายให้มันคุ้มค่าให้มันได้ประโยชน์สูงสุดนั่นแหละ แบบว่าเสื้อผ้าก็ไม่ต้องชื้อให้มันบ่อย มือถือก็ใช้เท่าที่จำเป็น ดูของผมสิเครื่องไม่กี่ร้อยไม่ต้องกลัวหายเลย ชื้อของแพงๆ มาใช้แค่รับสายเข้า กับโทรออกจะใช้นั้นไปทำไมไม่เห็นคุ้มเลย เนี่ยะเป็นเรื่องใกล้ตัวจะตาย แต่คนสมัยนี้ใช้เกินตัวไปทุกอย่าง รถอีกไม่จำเป็นต้องยุโรป ญี่ปุ่นๆ ขับได้เหมือนกันถึงปลายทางได้

เหมือนกัน เงินผมก็มีซื้อสดได้แต่ผมเลือกที่จะประหยัด ผมไม่เห็นว่ามันจะต่างกันตรงไหน...(เชียง นามสมมติ, 2554)

...การออมคือการใช้จ่ายที่จำเป็นอะไรไม่จำเป็นก็ไม่ต้องไปทำมัน แบบบ้านผมเนี่ยะ พื้นบ้านร้าวแล้ว แต่ผมก็ไม่ได้เดือดร้อนอะไร ยังอยู่อาศัยหลับนอนได้ ก็มันเป็นแค่พื้นบ้านนี้หน้า รถของผมก็มีคันเดียว เก่าแล้วเก่าอีก ผมรักมันก็มันทำงานให้ผมได้อยู่จะไปขายมันทิ้งก็เสียดาย ยังใช้ได้อยู่เลย เราไม่ได้เดือดร้อนอะไร คิดซะว่าทำไปให้มันเปลืองไปทำไมในเมื่อเราก็กังใช้ได้ ไม่คุ้มที่จะไปเสียเงินทองอย่างไม่จำเป็นเลย...(หนู นามสมมติ, 2554)

4.1.2 การออมเพื่อลงทุนขยายกิจการเดิมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการผลิต ทำให้ได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น และเป็นการเพิ่มมูลค่าของเงินและทรัพย์สิน

เป้าหมายสำคัญของการดำเนินธุรกิจ คือ การแสวงหารายได้ที่ทำให้ได้กำไรสูงสุด และเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจในระยะยาว การออมเพื่อการขยายกิจการจากการซื้อเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ ขยายพื้นที่กิจการและพื้นที่จำหน่ายเพื่อรองรับการเติบโตของตลาดเป็นการควบคุมดูแลต้นทุนการผลิตเพื่อจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผลตอบแทนจากขนาดการผลิตเพิ่มขึ้นแล้วต้นทุนต่อหน่วยลดลงเมื่อผลิตเพิ่มขึ้น และขนาดการผลิตที่ใหญ่ขึ้นทำให้สามารถใช้ปัจจัยที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทำให้ผู้ผลิตสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือหรือโรงงานที่ใหญ่ขึ้นและมีคุณภาพสูงขึ้น

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...ไม่รู้จักหลอกเงินออม รู้แต่เพียง ทำตั้งหน้าตั้งตาหาเงินให้ได้ก่อน หาให้ได้มากกว่ารายจ่าย จะไปเก็บอย่างไร ตอนนั้นไม่คิดเพราะ ไม่มีเงินให้คิด ไร่ที่มีก็มีเงินอยู่นิดหน่อยเก็บไว้แป็บเดียวเดียวเอาไปทำทุน มีเงินเท่าไร ก็เอาไปลงทุนหมด ทำงานด้วยความอดทน มุ่งมั่น ในงานที่ทำ ขยันเก็บเล็กผสมน้อยทั้งเงิน ประสบการณ์ คู่ค้า พนักงาน ตลอดจนเพื่อน มาจนถึงจุดๆหนึ่งแล้วจุดที่ว่าจะสร้างความมั่นคงให้ ถือได้ว่าได้สร้างเครื่องจักรผลิตเงินขึ้นได้แล้ว... (เชียง นามสมมติ, 2554)

...ในช่วงเริ่มธุรกิจ จากรถยกคันแรกก็ขยับขยายเป็นคันที่สอง การเก็บออมเงินในช่วงแรกๆ มักซื้อรถและอุปกรณ์ซ่อมรถเป็นส่วนใหญ่เงินที่หามาได้หักค่าใช้จ่ายทั้งหมดส่วนที่เหลือก็นำมาซื้อรถเป็นส่วนใหญ่นี้แหละ...
(ชุน นามสมมติ, 2554)

...เมื่อก่อนสมัยแรกๆ ก็ไม่มีเงินเก็บหลอกพอขายดีเข้าหน่อยก็ขยายกิจการทำบ่อปูนเพิ่ม บ่อเลี้ยงปลาหนะ มันต้องสร้าง อยากได้กำไรมากหนิ ก็ขยายไปสิเดี๋ยวนี้อำกันแทบไม่หวัดไม่ไหว...(ปลา นามสมมติ, 2554)

...พอขายขนมเข้าที่เข้าทางก็เริ่มเก็บออมเงินด้วยการต่อเติมร้านเพื่อเพิ่มพื้นที่ในการจัดวางขนม ขนมนั้นขายดีจนต้องเก็บจักรยานและอุปกรณ์ซ่อมจักรยานไว้หลังร้าน ปัจจุบันกลายเป็นร้านขนมอย่างเต็มตัวเลย...
(มด นามสมมติ, 2554)

...ผมเก็บออมเงินได้ก้อนแรกผมก็ซื้อรถกะบะเอาไว้ส่งเปิดเลย เพราะต้องใช้ทำมาหากินขับรถส่งของรถกะบะนี้ดีดี ทำมาหากินได้คิดดูสิว่าผมขายรถกะบะมือสองคันแรกที่ผมซื้อมาด้วยเงินออมก้อนแรกของผมไปผมยังได้กำไรเลย ทั้งๆที่รถของผมขับมาแล้วตั้งหลายปี คู่ผมยิ่งกว่าคู่ผมเสียอีก...
(ชิต นามสมมติ, 2554)

4.1.3 การเก็บออมเงินเพื่อเป็นเงินสำรองจากความไม่แน่นอนในชีวิต

ความไม่แน่นอนในชีวิต จากโรคภัย อุบัติเหตุ หรือสิ่งที่ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน ความไม่แน่นอนดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อภาวะทางการเงินและต่อเนื่องไปยังความสามารถในการบริโภคในช่วงชีวิตที่เหลืออยู่ การออมเพื่อป้องกันความไม่แน่นอนในชีวิตเป็นการลดความเสี่ยงจากการบริโภคที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...เงินออมคือ กำไรของกิจการ ลบด้วย เงินที่จะกันไว้ในการขยายกิจการลบด้วยค่าใช้จ่ายรายเดือนการออม มีความสำคัญ เท่ากับความมั่นคงของชีวิต เป็นเงินเพื่อไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน...(เชียว นามสมมติ, 2554)

...ตอนนี้ยังมีแรง มีกำลังต้องขยันทำงาน จะได้มีเงินเก็บไว้ใช้เวลาเกิดอะไรที่ไม่แน่นอนขึ้นมาก็ยังต้องมีเงินสำรองไว้ใช้ อย่างตอนน้ำท่วม รายได้ตกลงไปเยอะ คีที่มีเงินออมนี้แหละที่ดึงออกมาใช้จ่าย ...(ปลา นามสมมติ, 2554)

...ไม่ได้เป็นข้าราชการเหมือนคนอื่นเขา ประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ ยอมเสียเป็นปีๆไป ก็คิดซะว่าเหมือนการเก็บออมนั่นแหละตรงนี้ไว้ เดียวมันจะเหมือนที่เขาวา เสียหน่อยเสียยากเสียมากเสียง่าย เสียนิดๆ หน่อยๆ เสียไปเถอะ แบบว่าเผื่อตรวจเจอโรคร้าย หรือประสบอุบัติเหตุกะทันหัน ค่าใช้จ่ายมันแน่นอนว่าต้องแพงถ้ามีประกันก็ลดภาระได้ ปกกันเอาไว้ก่อนดีกว่า ยอมเก็บออมเพิ่มอีกนิดไม่กี่ปีก็จะส่งหมดแล้ว.. (ตน นามสมมติ, 2554)

4.1.4 การออมเพื่อเป็นหลักประกันให้กับตนเองและครอบครัว หรือเก็บเพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลาน

การออมเพื่อเป็นหลักประกันให้กับตนเองอยู่รูปแบบประกันชีวิต หรือเป็นเงินฝากไว้กับธนาคาร เพื่อสามารถรองรับการบริโภคที่เกิดขึ้นยามป่วย หรือชรา ด้วยรายได้ที่ลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้นจากการออมตามวัฏจักรชีวิตทำให้ต้องมีเงินสะสมไว้สำหรับวัยชรา ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัวและการประกันชีวิตยังเป็นมรดกให้ลูกหลานเมื่อตนเองเสียชีวิตด้วย และมีการวางแผนทางการเงินให้กับลูกหลานโดยฝากเงินไว้ในธนาคารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างรากฐานทางการเงินและสำรองค่าใช้จ่ายไว้บริโภคหรือประกอบธุรกิจต่อไปนอกจากการสร้างความมั่นคงให้ลูกหลานแล้วยังทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีกันของคนในครอบครัว เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...หาเงินให้เยอะเข้าไว้ก่อนตอนนี้ยังมีแรงทำได้ทำไป ตอนแก่เพื่อเป็นอะไร
 ทำไมไหว ไม่มีใครเหลียวแล มีเงินก็มีคนมาเหลียวแลเองแหละ คิดซะว่า
 รวยไว้นั้นแหละดีแล้ว ดีกว่าจนคนเขาก็ดูถูก สู้ทำให้มันร่ำรวยซะไม่ดีกว่า
 หรือ?... (ตน นามสมมติ, 2554)

... ผมยังทำประกันชีวิตเยอะมากเพราะผมคิดว่าอะไรก็ไม่แน่นอนผมเป็น
 หัวหน้าครอบครัว ต้องออมส่วนนี้แหละเพื่อไว้รักษาตัวเอง ลูกๆ ผมก็อยาก
 ให้เรียนสูงๆ มีความรู้ผมไม่มีโอกาส ผมเป็นคนส่งก็อยากให้เขาได้ดี...
 (ชัย นามสมมติ, 2554)

... ผมมีแรง มีกำลังผมจะทำไปเพื่ออนาคต ค้าขายมีกำไรมากผมก็เก็บออม
 มาก เก็บเพื่อคนในครอบครัวไปด้วยเลย กลัวพวกเขาจะลำบาก ไม่อยากให้
 ลำบากเหมือนผมคนมันเคยลำบากเลยรู้ว่าความลำบากมันเป็นอย่างไง ทำได้
 เป็นทำ...(ต้น นามสมมติ, 2554)

....พี่แบ่งเงินเอาไว้สามส่วนเลยเก็บไว้ใช้เอยยามแก่เฒ่า ให้ลูก แล้วก็ใช้จ่าย
 ปัจจุบัน ก็คิดอยู่เรื่อยนะว่าจะใช้เงินยามแก่เฒ่านี้สักเท่าไร คิดว่าต้องใช้
 เยอะ เลยต้องเก็บตอนนี้เยอะๆ ส่วนลูกไม่ต้องพูดถึงใช้เยอะแน่นอนทุกวันนี้
 เลยอดค่านี้อยู่เป็นพิเศษเลย...(นาง นามสมมติ, 2554)

...ฉันเก็บเงินให้ลูกแต่ตั้งแต่เริ่มทำงานใหม่ๆ เลย ลูกกำลังเล็กๆ คิดว่าโต
 ขึ้นไปเงินที่เก็บไว้นี้แหละจะได้นำมาใช้จ่ายในการศึกษาของเขา ฉันเป็นครู
 รายได้ก็แค่พออยู่พอกินเงินที่เก็บออมก็เพียงเล็กน้อย แต่ฉันคิดว่าการศึกษาเป็น
 สิ่งสำคัญเป็นมรดกอย่างดีที่ฉันสามารถส่งเขาไปถึงฝั่งฝันที่เขาตั้งใจไว้ได้...
 (นวล นามสมมติ, 2554)

4.1.5 การออมเพื่อชำระหนี้ ที่กู้ยืมเงินจากธนาคารมาลงทุนประกอบกิจการในช่วงเริ่มต้น
 หนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมจากธนาคารเพื่อประกอบธุรกิจ ทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีการ
 วางแผนทางการเงินเพื่อชำระหนี้ได้ตรงเวลาและก่อนกำหนดระยะเวลาที่ธนาคารกำหนด หนี้จาก

ธนาคารทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักมีต้นทุนของธุรกิจเพิ่มขึ้น จากต้นทุนด้านวัตถุดิบและแรงงาน ผู้ให้ข้อมูลหลักจึงเพิ่มรายรับ จากการเปิดกิจการทุกวัน ไม่มีวันหยุดและใช้จ่ายเงินอย่างประหยัด เพื่อลดต้นทุนส่วนนี้สิ้นจากธนาคารได้ก่อนกำหนด มีเงินออมเพิ่มขึ้น

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...ทำอาชีพค้าขายกับทางบ้านสามี่แล้วแยกกิจการออกมา ตอนแรกก็ต้องกู้เงินสร้างบ้านที่อาศัยอยู่ปัจจุบันเพื่อทำเป็นร้านขายของด้วย เป็นหนี้สินก้อนแรกที่เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ขยันมากกว่าเดิม ไม่เคยปิดร้านไม่เคยมีวันหยุด ปิดร้านมีคกว่าร้านอื่นและเปิดร้านเช้ากว่าร้านอื่นเพื่อทำให้มีรายได้เข้ามามากขึ้นจะได้เก็บเงินชำระหนี้ได้ก่อนกำหนด หหมดหนี้ได้เร็ว...
(ตา นามสมมติ, 2554)

...เริ่มแรก ที่เดียว ไม่รู้จักหрокเงินออม ได้เงินมาเท่าไรก็เอาไปใช้หนี้ธนาคารก่อน จึงตั้งหน้าตั้งตาทำงานหาให้ได้มากกว่ารายจ่ายดอกเบี้ย ดอกเบี้ยแบงก์ถูกนะกู้มาลงทุนไม่อันตรายหลอก ยิ่งลงทุนถูกจุดด้วยละก็เห็นกำไรอย่างแน่นอน มั่นใจอยู่กับเราว่ากล้าเสี่ยงรีเปลาเท่านั้นเอง...
(ตน นามสมมติ, 2554)

...ที่ผมกู้เงินแบงก์มาเพราะในช่วงแรกผมไม่มีเงินทุนในการกักตุนสินค้าผมเห็นแล้วว่าสินค้ามันต้องขึ้นราคาผมจึงกล้าเสี่ยงที่จะลงทุนกู้เงินมา ปัจจุบันเงินทุนจากแบงก์ทำให้ผมมีวันนี้ ราคาสินค้าขึ้น ผมขายของได้ราคาดีหนี้สินหมด แถมเหลือเก็บออม ก็ได้แหล่งเงินทุนนี้แหละช่วยในธุรกิจของผม...(ปาน นามสมมติ, 2554)

4.2 รูปแบบการออมของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

จากการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลหลักในหนึ่งคนมีการออมหลายรูปแบบ สามารถแบ่งรูปแบบการออมตามผลตอบแทนที่ได้รับจากน้อยไปมาก ดังนี้

4.2.1 การออมในรูปแบบการฝากเงินสดไว้กับธนาคาร ประเภท เงินฝากสะสมทรัพย์ เงินฝากประจำหรือกระแสรายวัน

การออมเงินในรูปแบบฝากเงินสดไว้กับธนาคาร ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ยตามอัตราที่แตกต่างกันตามเงื่อนไขของบัญชีที่ถูกค่าธรรมเนียมอยู่กับธนาคาร ถึงผลตอบแทนที่ได้รับในรูปแบบดอกเบี้ยเงินฝากเป็นจำนวนน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการแปลงเปลี่ยนเงินฝากเป็นรูปแบบอื่น เช่น การลงทุนในหลักทรัพย์ แต่ผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีการฝากเงินในรูปแบบนี้ด้วยความสะดวกในการจัดการธุรกรรมทางการเงิน ตรวจสอบรายรับ รายจ่ายในบัญชีได้รวดเร็ว และความเชื่อมั่นในการดูแลความปลอดภัยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จึงทำให้เงินฝากเป็นรูปแบบการออมที่จำเป็นต่อผู้ให้ข้อมูลหลัก ไม่สามารถยกเลิกการดำเนินธุรกรรมในรูปแบบนี้ได้

4.2.2 การออมในรูปแบบการประกันชีวิต

การออมในรูปแบบประกันชีวิตเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับชีวิตและการเจ็บป่วยของตนและครอบครัว ตามวัฏจักรชีวิต เกิด แก่ เจ็บ และตาย เป็นการป้องกันความเสี่ยงจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่มนุษย์ไม่สามารถเลี่ยงได้ ปัจจุบันการออมแบบประกันชีวิตเป็นที่แพร่หลายในสังคม และมีรูปแบบการประกันที่หลากหลายผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อได้ตามความต้องการของตนและครอบครัว หรือเก็บเป็นมรดกให้กับลูกหลาน เช่น การทำประกันเพื่อเป็นทุนการศึกษา การทำประกันแบบสะสมทรัพย์ การทำประกันบำนาญ เป็นต้น สำหรับผลประโยชน์และความคุ้มครองที่ได้รับจากการทำประกันขึ้นอยู่กับกรมธรรม์ที่เลือกซื้อ

4.2.3 การออมในรูปแบบทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์

เป็นการแปลงเงินสดเป็นทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์ โดยมีสัดส่วนการถือครองตามมุมมอง ค่านิยมของผู้ให้ข้อมูลหลัก สินทรัพย์ที่แปลงเปลี่ยนขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการซื้อขายในอดีตโดยมุ่งผลกำไรจากขายในอนาคตเป็นสำคัญ หากสินทรัพย์ที่ถูกแปลงเปลี่ยนเพิ่มมูลค่าในการขายต่อได้มาก ผู้ให้ข้อมูลหลักก็มีการหาซื้อเพื่อขายในครั้งต่อไป สินทรัพย์ที่ถูกแปลงเปลี่ยน เช่น ที่ดิน อาคารพาณิชย์ ทอง กองทุนรวม สลากออมสิน

การแปลงเปลี่ยนการออมจากรูปแบบเงินสดนี้เพิ่มรายได้ให้กับผู้ให้ข้อมูลหลักมากกว่าดอกเบี้ยที่ได้รับจากเงินฝากในธนาคาร จากการขายต่อ ให้เช่า หรือดอกเบี้ยที่ได้รับ เป็นการออมที่เพิ่มมูลค่าตามระยะเวลา ดังนั้นจึงเป็นแหล่งรายได้อีกทางหนึ่งของผู้ให้ข้อมูลหลักนอกจากธุรกิจที่ประกอบกิจการอยู่

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...การที่เอาเงินฝากไว้กับธนาคารมันปลอดภัยดี ดีกว่าไว้ที่บ้าน ตรวจเงินก็ง่าย ฝากไปฝากมาก็ได้ดอกเบี้ย เคี้ยวพนักงานก็ชวนฝาก โน่นฝากนี้ได้ดอกเบี้ยมันเพิ่มเติม ได้ค่าขนมให้หลานๆ...(ทา นามสมมติ, 2554)

... ถ้าเห็นที่ดินที่ไหนถูก ก็เอาเงินฝากประจำไปซื้อ ถ้าที่ดินที่มีบ้านติดมาด้วยก็ปล่อยให้เช่าแต่เพื่อเก็บดอก มันชอบผลัด การออม ไม่มีรูปแบบตายตัวนะ จะให้เลือกว่าซื้อที่ดินดีกว่าเงินฝาก ก็ไม่ได้มันต้องแบ่งๆ กันไป เงินฝากระยะสั้น มันดีตรง ถ้าต้องการใช้ด่วน ใช้ได้เลยแต่ผลตอบแทนมันน้อยซื้อที่ทิ้งไว้ ก็หวังว่า รุนลูก หลาน มันเอาไปขายแล้วได้เงินเป็นกอบเป็นกำ มันคงดีกว่าดอกเบี้ย...(เชียว นามสมมติ, 2554)

...ได้แค่ซื้อของมาขายกับเก็บที่ดินที่เป็นที่ไร่ ที่นา คนสมัยนี้คิดซื้อที่ดินหวังเก็งกำไร นานกว่าจะออกเลย นี่สองแปลงแล้วนะที่ซื้อที่ดินเปล่า เงินจมเสียเลย รู้แบบนี้ซื้อที่ไร่ที่นาดีกว่าคนมาจำนำยังได้ค่าเช่าและ แต่ที่ดินเปล่าซื้อไปเนี่ย เป็นที่เปล่าจริงๆ...(ตน นามสมมติ, 2554)

4.3 ปัจจัยและเหตุผลในการเลือกรูปแบบการออมของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัจจัยหรือเหตุผลในการเลือกรูปแบบการออม ของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม แบ่งได้เป็น 2 ปัจจัย ดังนี้

4.3.1 ปัจจัยด้านผลตอบแทนที่ได้รับจากการออม

นอกจากรายได้เป็นผลตอบแทนจากการประกอบอาชีพ เงินออมที่เกิดขึ้นเมื่อรายจ่ายน้อยกว่ารายได้สามารถทำให้เกิดผลตอบแทนได้เช่นกัน ตามรูปแบบการออมที่เลือกมีทั้งรูปแบบเงินฝากในธนาคารพาณิชย์ การแปลงเปลี่ยนเงินออมจากเงินสดเป็นสินทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งผลตอบแทนขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของการถือครองสินทรัพย์ ผู้ให้ข้อมูลหลักไม่ได้มีรูปแบบการถือ

ครองที่แน่นอน คือ ไม่ได้วางแผนหรือกำหนดสัดส่วนการถือครองในแต่ละสินทรัพย์ ขึ้นอยู่กับมุมมองการประเมินมูลค่าในอนาคตและประสบการณ์จากการซื้อขายในอดีต สามารถแบ่งประเภททรัพย์สินที่ผู้ให้ข้อมูลหลักนิยมถือครองและตามผลตอบแทนที่ได้รับจากการถือครอง ตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้

4.3.1.1 อสังหาริมทรัพย์

อสังหาริมทรัพย์เป็นทรัพย์สินที่ผู้ให้ข้อมูลหลักนิยมถือครองเนื่องจากได้รับผลตอบแทนจากการขายสูงและเป็นทรัพย์สินที่เพิ่มมูลค่าได้ในอนาคต คือ ที่ดิน ที่ไร่ นา หรือบ้านพร้อมที่ดิน เพื่อนำมาขายต่อ ให้เช่า หรือเป็นมรดกให้กับลูกหลาน อสังหาริมทรัพย์เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ต้องใช้เวลาในการเปลี่ยนมีอนานกว่าสินทรัพย์ประเภทอื่น แต่ให้ผลตอบแทนในการขายต่อสูงและถูกประเมินมูลค่าจากผู้ให้ข้อมูลหลักสูงกว่าสินทรัพย์อื่นด้วย

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...ผมซื้อบ้านเป็นส่วนใหญ่ บ้านหาทำเลหน่อยก็มีคนมาเช่า ที่ดินเปล่าทำอะไรไม่ได้ บ้านที่ผมซื้อส่วนใหญ่จะเป็นทรัพย์สินเบงก์ที่หลุดจำนอง ราคาถูกดี เบงก์ไหนเปิดประมูลผมก็ไป ตีกว่าซื้อทองอีกเพราะราคาทอง ตลาดเป็นผู้กำหนด แต่ราคาที่ดินผมสามารถกำหนดเองได้ หุ่นไม่ต้องพูดถึงเลยไม่มีเวลาเล่นเลยแ่งงานที่บ้านผมก็ยุ่งพอตัว...(เชียง นามสมมติ, 2554)

...ถ้ามีกำไรจากกิจการในแต่ละปีมาเพิ่ม ก็ไปฝากไว้ก่อน ถ้ามีที่ดินที่สนใจก็จะถอนเงินไปซื้อ ถ้าที่ดินที่มีบ้านติดมาด้วยก็ปล่อยให้เช่า ส่วนมากจะเลือกที่มีบ้านติดมาด้วย ยกเว้นแต่จะสร้าง โกดังจะเลือกแต่ที่เปล่าที่ดินถนนใหญ่...(เชียว นามสมมติ, 2554)

...ซื้อที่ทิ้งไว้ก็หวังว่าเป็นมรดกตกทอดไป รุ่นลูก หลาน มันเอาไปขายแล้วได้เงินเป็นกอบเป็นกำ ตีกว่าดอกเบี้ยในธนาคารหรือเงินสดเพราะให้เงินสดลูกหลานตอนนี้มีหวังใช้หมดอย่างแน่นอน...(นวล นามสมมติ, 2554)

...ทุกวันนี้ผมยังเป็นหนี้ธนาคารอยู่เลย เงินผมก็หมุนเวียนอยู่ในธนาคารนี้แหละ พอมีเงินเหลือก็ซื้ออสังหาริมทรัพย์แล้วขาย เห็นผลกำไรมากกว่าออมไว้ในแบงค์ ยอมเป็นหนี้แบงค์ดีกว่า...(เชียง นามสมมติ, 2554)

4.3.1.2 สินทรัพย์อื่นๆ เช่น ทองคำ กองทุนรวม หุ้น สลากออมสิน เป็นรูปแบบการออมที่ถูกแปรเปลี่ยนจากเงินสด ผู้ให้ข้อมูลหลักถือสินทรัพย์หลายรูปแบบเพื่อกระจายความเสี่ยงของการถือครอง และได้รับผลตอบแทนเร็วกว่าการขายที่ดิน อสังหาริมทรัพย์ โดยได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย เงินปันผล หรือการขายต่อในช่วงเวลาที่ราคาปัจจุบันสูงกว่าราคาซื้อสินทรัพย์ประเภทนี้ถูกกำหนดราคาตามภาวะตลาดและปัจจัยพื้นฐาน คือ ภาวะเศรษฐกิจ ภาวะอุตสาหกรรม และผลการดำเนินงานของบริษัท จึงต้องติดตามข่าวสารและวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานอย่างต่อเนื่องเพื่อลดความเสี่ยงในช่วงเวลาถือครองและเพิ่มผลตอบแทน ทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักที่ต้องประกอบธุรกิจไม่ค่อยมีเวลาในการติดตามและวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐาน จึงมีการถือครองสินทรัพย์ประเภทนี้เป็นมูลค่าไม่มาก เมื่อเทียบกับรูปแบบการออมอื่น

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...หลานชวนผมเล่นหุ้น ก็เล่นตามนิศหน่อยแต่พอเห็นผมกำไร มันคิดว่าฝากเงินไว้กับธนาคารนี้สิผมก็เริ่มสนใจที่จะเล่นมากขึ้น เหมือนเกมส์ที่สนุกดีมีลุ้นตลอดเวลาได้มีเสีย เราก็ต้องศึกษามันว่าตัวไหนมันน่าลงทุนดูให้มันสอดคล้อง เหมาะสมกับสถานะการณปัจจุบัน เงินที่ผมใช้เล่น ผมไม่ได้เคียดร้อนอะไรมากเอาเงินที่นิ่งกันไว้ส่วนหนึ่งมาเล่น...(ทา นามสมมติ, 2554)

...ทองคำเป็นสิ่งที่กำลังหวือหวามากในตอนนี้ มีแต่คนเล่นเพื่อนผมเล่นกันทั้งนั้น ซื้อขายดีมีกำไร ไม่รู้เหมือนกันว่าผมจะเป็นเหมือนแมงหม่าบินเข้ากองไฟรีเปล่า ผมไม่ได้เก็บนานเหมือนคนอื่นเขาของพวกนี้ต้องซื้อมาขายไปอย่าไปติดใจกับกำไรที่ยังไม่ได้ขาย ขายได้กำไรแล้วค่อยดีใจ เพราะคู่มือเวลาขึ้นก็ขึ้นน่ากลัวแล้วเวลาลงหละ ก็ลงน่ากลัวไม่แพ้กัน...(ตา นามสมมติ, 2554)

..ดอกเบีย้แบงค์น้อยนิจจะตาย หลากออมสินได้ลื้อนแถมให้ดอกเบีย้ดีกว่า
แบงค์อีกทั้งๆ ที่ระยะเวลาฝากเงินก็พอๆ กัน เก็บไว้ในแบงค์นิจจะน้อย
ส่วนมากก็หลากหลายออมสินนี้แหละ อีกอย่างก็พวกหุ้น ประเภทพลังงาน กับ
พวกกลุ่มบริโศค เล่นเก็บๆ ไว้บ้าง หุ้นพวกนี้ไม่มีตกหลอก ถึงตกก็ตกได้ไม่
นาน...(นาง นามสมมติ, 2554)

4.3.1.3 เงินฝากในธนาคารพาณิชย์

เป็นรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำและได้รับผลตอบแทนต่ำแต่ผู้ให้ข้อมูลหลัก
ต้องมีการออมในรูปแบบเงินฝากในธนาคารพาณิชย์เพื่อความสะดวกในการตรวจสอบรายรับ
รายจ่าย และเป็นหลักฐานในการดำเนินธุรกรรมทางการเงิน ผู้ให้ข้อมูลหลักคนหนึ่งเล่าว่า มีเงิน
หมุนเวียนอยู่ในธนาคารเพราะสามารถตรวจสอบได้ง่าย เงินฝากในธนาคารพาณิชย์มีหลายประเภท
เช่น เงินฝากประเภทสะสมทรัพย์ เงินฝากประจำ ซึ่งได้รับอัตราดอกเบี้ยแตกต่างกันตามเงื่อนไข
ของธนาคาร การออมในรูปแบบเงินฝากในธนาคารเป็นการออมรูปแบบพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล
หลักหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว จากนั้นจะถูกแปลงเปลี่ยนเป็นการออมในรูปแบบอื่น เช่น ที่ดิน
ทอง อาคารพาณิชย์ ตามการประเมินมูลค่าในอนาคตของผู้ให้ข้อมูลหลัก แต่ยังคงมีรูปแบบการ
ออมเป็นเงินฝากในธนาคารอยู่

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...ผมเก็บไปฝากไว้หลายธนาคาร ไม่อยากฝากไว้ที่เดียวพออยากจะใช้จะจ่าย
อะไรมันเบิกที่เดียว ทีเดียว เดียวก็หมด บางทีผมก็ดูอัตราดอกเบี้ยบ้าง แล้ว
ค่อยแบ่งไปฝากแบบอื่นๆ ก็พวกบัญชีฝากประจำ...(ทา นามสมมติ, 2554)

...ผมฝากเงินไว้หลายแบงค์ แล้วเปรียบเทียบดอกเบี้ยแต่ละแบงค์ ผมย้ายเงิน
ไปย้ายเงินมาเห็นดอกเบี้ยหลักสตางค์นี้ก็กินข้าวได้หลายมื้อนะครับ อย่าดูถูก
ว่ามันน้อยนิจ ผมได้ประหยัดอะไรหลอกแต่มันเป็นผลประโยชน์ที่เราต้อง
ศึกษาเองผมหมั่นดูไปเรื่อยๆ พวกอัตราดอกเบี้ยนี้ยะค่าขนมของลูกผม
ทั้งนั้นเลย...(เชียง นามสมมติ, 2554)

4.3.2 ตัวแปรด้านผลประโยชน์จากความคุ้มครองในชีวิตของตนและครอบครัว

จากความลำบากในช่วงเริ่มต้นทำธุรกิจของผู้ให้ข้อมูลหลักทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักคำนึงถึงอนาคตทางการเงินของครอบครัวจากความไม่แน่นอนตามวัฏจักรชีวิต คือ การเจ็บป่วยและเสียชีวิต ไม่สามารถประกอบกิจการได้ ไม่มีรายได้ส่งผลให้ครอบครัวเดือดร้อน ได้รับความลำบากจากการเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตของตน จึงมีการออมเงินในรูปแบบประกันชีวิตเพื่อคุ้มครองค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย เป็นเงินสำรองไว้ใช้จ่ายยามแก่ชรา และเป็นมรดกให้กับลูกหลานอีกด้วย

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...ผมทำประกันชีวิตเยอะมากเพราะคิดว่าอะไรก็ไม่แน่นอน เราเป็นหัวหน้าครอบครัว ไม่ได้รับราชการ ก็ต้องออมส่วนนี้เพื่อไว้รักษาตัวเองเก็บออมไม่ได้เดือดร้อนอะไร ดีกว่าไปใช้เงินออมที่เก็บมาทั้งหมดรักษาตัวเอง หรือไปพึ่งพาเงินทองลูก ทำประกันชีวิตไว้เราเป็นอะไรไปยังเป็นมรดกให้เขาได้อีก...(ชัย นามสมมติ, 2554)

...ซื้อประกันชีวิตไว้ เพราะไม่อยากให้ลูกต้องลำบากเหมือนตนเองแค่ค่ารักษาสามีก็เอาเงินออมที่เก็บได้ไปเกือบหมดเลย อย่างน้อยทำประกันชีวิตเอาไว้เจ็บป่วยขึ้นมาก็มีเงินจ่ายค่ารักษา ค่ายา ไม่เดือดร้อนลูกหลาน...(ตานามสมมติ, 2554)

...สามีป่วยเลยทำให้รู้ว่าประกันชีวิตมีความสำคัญมาก ลดภาระค่าใช้จ่ายได้เยอะ นอกจากเอาเงินออมไปซื้อที่ดินก็มาซื้อประกันชีวิตด้วย เป็นอะไรขึ้นมาลูกจะได้ไม่ลำบาก ค่ารักษาอะไรต่อมิอะไรก็น้อยลงหากเสียชีวิตไปก็ไม่ให้ลูกต้องลำบาก...(ตน นามสมมติ, 2554)

4.4 กระบวนการออม ของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม มีกระบวนการออม ดังนี้

4.4.1 การหมุนเวียนเงินผ่านระบบบัญชีธนาคาร

ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) นำรายได้มาฝากไว้กับธนาคาร เนื่องจากลูกค้ามั่นใจในระบบความปลอดภัยในการคุ้มครอง ดูแล เงินฝากของธนาคารมากกว่าการเก็บเงินสดจำนวนมากไว้ที่บ้านซึ่งเสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิตของตนและครอบครัว และทรัพย์สินสูญหาย ผู้ให้ข้อมูลหลักคนหนึ่งเล่าว่า ตนขายของได้ก็นำมาฝากไว้ที่แบงค์ เก็บไว้ที่บ้านไม่ได้อันตราย โจรขโมยมีเยอะนอกจากเงินจะหายแล้วคนในครอบครัวอาจถูกทำร้ายด้วย

เงินฝากเป็นการหมุนเวียนเงินผ่านระบบบัญชีของธนาคารเพื่อใช้ประกอบธุรกิจ ลูกค้าสามารถเบิก โอน ให้กับลูกค้าได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และสามารถตรวจสอบบัญชีได้ ทำให้มีการวางแผนการใช้จ่ายและการออมได้สะดวก และเป็นการสร้างเครดิตเพื่อดำเนินธุรกรรมทางการเงินแบบอื่นๆ กับธนาคารได้ เช่น สินเชื่อรถ สินเชื่อบ้าน สินเชื่อธุรกิจ

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...ผมมาแบงค์ทุกวันต้องมาโอนเงิน ได้ฟาร์มโน้นฟาร์มนี้ขายได้ก็ต้องนับ แล้วก็เอามาโอน เวลาได้เงินจากลูกค้า เราต้องมีหลักฐาน การโอนก็ต้องเก็บหลักฐานเป็นสำคัญเลย หลายร้านที่อยู่ไม่ได้ก็เพราะโดน โกง ด้วยความไว้เนื้อเชื่อใจกันมากๆ ผมต้องมีหลักฐานการรับส่งสินค้าหรือการรับเงินเสมอ ... (ทา นามสมมติ, 2554)

...ผมได้เงินมาก็นำมาฝากไว้ที่ธนาคารเลย เพราะธุรกิจของผมหมุนเงินวันหลักหลายแสนบางวันก็เป็นล้าน ไม่มีที่ไหนปลอดภัยเท่ากับธนาคารแล้วแหละ ผมจำเป็นต้องไว้ที่นี่ แล้วที่สำคัญตรวจสอบได้ อย่างน้อยผมก็มีหลักฐานการโอนเงิน การจ่ายเงิน การรับเงิน ตรวจสอบบัญชีได้ง่าย ร้อยอดคงเหลือสำหรับการเก็บออมที่แน่นอนเลย ทำให้ผมเก็บออมได้เยอะ เงินไม่รั่วไหลดี... (ปาน นามสมมติ, 2554)

...เงินหมุนเวียนในธนาคาร ทั้งฝาก ทั้งโอน ทำให้ตรวจสอบการซื้อขาย ได้
ง่ายและเป็นเอกสาร ยืนยันสำคัญระหว่างเรากับลูกค้า ทำให้ค้าขายราบรื่น
และเช็คข้อมูลในบัญชีได้ง่าย สะดวก...(มี นามสมมติ, 2554)

ผมเดินบัญชีผ่านแบงก์ตลอดตั้งแต่เริ่มทำธุรกิจผมคิดว่าการเดินบัญชีผ่าน
ธนาคารนี้มีประโยชน์นะ สามารถใช้เครดิตตรงนี้มาขอสินเชื่อได้ ไม่ว่าจะเป็น
เป็นบ้านหรือรถ อีกอย่างเก็บเงินไว้ที่แบงก์ก็ไม่ได้เสียหายอะไรแถมได้
ดอกเบี้ยอีกต่างหาก...(ตา นามสมมติ, 2554)

4.4.2 แปลงเปลี่ยนเงินออมในธนาคารเป็นการออมในรูปแบบอื่น ตามวัฏจักรธุรกิจของกลุ่ม ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ดังนี้

4.4.2.1 ระยะเจริญเติบโตของธุรกิจ เงินออมที่ได้ถูกนำไปลงทุนขยายกิจการหรือ ชำระหนี้ที่กู้ยืมจากธนาคาร

เมื่อสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาดผู้ให้ข้อมูลหลักลงทุนเห็นแนวโน้มของธุรกิจได้
ชัดเจน ยอดขายและผลกำไรจากทรัพย์สินจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง แต่ผลกำไรที่ได้รับจำนวนมาก
นั้นยังจำเป็นต้องนำไปลงทุนต่อเพื่อให้สามารถผลิตสินค้ามารองรับความต้องการของตลาดรวมทั้ง
การขยายกิจการ ผลกำไรหรือเงินออมตามความหมายของผู้ให้ข้อมูลหลักถูกนำมาขยายกิจการเดิม
ด้วยการซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร ขยายพื้นที่ดำเนินกิจการและพื้นที่จำหน่าย เพื่อรองรับการ
เติบโตของธุรกิจทำให้ผลิตสินค้าได้จำนวนมากขึ้น มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วยต่ำลง สินค้ามีคุณภาพ
มากขึ้นจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต และลูกค้าได้รับความสะดวกมากขึ้นเมื่อเข้ามาใช้
บริการหรือซื้อสินค้า เป็นการออมเพื่อต่อยอดและเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...ขายของได้ก็มีกำไรมากก็อยากซื้อของมากก็ทุนมาก เลยต้องปลูกโกดังเพิ่ม
เอาไว้เก็บของพอสร้างโกดังเสร็จ ก็เริ่มซื้อรถเพิ่ม เพื่อที่เอารถไว้รถขนส่ง
สินค้า ตอนนี้ทำได้รีบๆ ทำไปก่อน ขยับขยายไปที่ละนิด...(ชิต, 2554)

...สร้าง โกดังเพิ่มจำเป็นต่อธุรกิจเสียอย่างมาก โกดัง ที่ดี ควรอยู่เป็นจุดศูนย์กลางของโรงงานที่เราส่งสินค้า คือ ชื้อข้าวจากโรงสีไปส่งโรงงาน พวกชีฟิ วันนี้ไปทุกของที่นครสวรรค์เอาไปส่งที่ราชบุรีผ่านไปได้ พรุ่งนี้โรงสีให้ไปบรรทุกอีก แต่ชีฟิ บอกยังไม่เอาในกรณีนี้ ชื่อนครสวรรค์ ไปส่งราชบุรี ถ้าโกดังไปอยู่เพชรบุรี ก็แย่คิขึ้นอยู่กับกิจการขนาดของกิจการโกดัง หลังแรกของเสีย อยู่บนเนื้อที่ ไม่ถึงไร่ จำไม่ได้ว่า 3 งานหรือป่าวตอนนีก็ว่าใหญ่แล้วนะแต่ใช้ไปซักพัก มันก็เล็กไป ไม่พอใช้...(เชียว, 2554)

...หลังจากที่ผมขายข้าวแกงในช่วงเช้าเริ่มอยู่ตัวแล้ว ผมก็เริ่มขยายสาขา ชื้อทาวเฮาส์กึ่งอาคารพาณิชย์เพื่อเปิดร้านขายข้าวแกงตอนเย็นอีกที่ต่อยอดธุรกิจไป ใหนๆก็ทำกินรุ่งแล้วปล่อยเวลาไว้ก็เสียตาย...(มี, 2554)

การออมเพื่อชำระหนี้ที่กู้ยืมจากธนาคาร หนี้สินจากธนาคารเป็นต้นทุนทางการเงินที่ส่งผลต่อเงินออมของผู้ให้ข้อมูลหลักลดลง จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องการลดค่าใช้จ่ายส่วนหนี้สินลง โดยเพิ่มรายได้จากการเปิดกิจการทุกวันและใช้จ่ายอย่างประหยัด เพื่อสามารถชำระหนี้ได้หมดก่อนเวลา

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...การหยุดงานมากก็ไม่เป็นผลดีกับกิจการมากเท่าไรหรอกลูกค้าหนี้หมดผมเหนื่อยไม่เท่าไรหรอกแต่รายได้เข้าอย่างสม่ำเสมอนี้แหละ ทำให้ผมหายเหนื่อยได้ จะได้ง่าย ค่าบ้านที่กู้มาหมดเร็วๆ...(ตา นามสมมติ, 2554)

...เปิดร้านแรกๆ ยังไม่รู้ว่าจะเงินออมเป็นยังไง รู้แต่จะต้องขยัน เปิดร้านทุกวันจะได้จ่ายหนี้ให้หมดไวๆ วันวันแทบไม่ได้ออกไปไหนเลยทำให้ความอยากชื่อนั้น ชื่อนี้ไม่มี ลครายจ่ายไปได้เยอะ...(ตน นามสมมติ, 2554)

การขยายกิจการในช่วงแรกของธุรกิจที่มีการเติบโตตามวัฏจักร ทำให้รายได้ของผู้ผลิตหลักมากขึ้น แล้วจึงแปลงเปลี่ยนการออมหลายรูปแบบ ตามระยะวัฏจักรธุรกิจต่อไป

4.4.2.2 ระยะขยายตัวของธุรกิจ เงินออมถูกแปลงเปลี่ยนหลายรูปแบบตาม ประสบการณ์การซื้อขายและการประเมินมูลค่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในระยะขยายตัวนี้อัตราการเติบโตของยอดขายและผลกำไรของผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นไปในทางบวกแต่เป็นอัตราที่ชะลอตัวลงกว่าในระยะเจริญเติบโต ลูกค้านักลงทุนเชิงกลยุทธ์ที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม มีเงินออมเพิ่มมากขึ้นจึงมีการแปลงเปลี่ยนเงินออมจากเงินฝากในบัญชีธนาคารเป็นเงินออมในรูปแบบอื่นๆ โดยไม่ได้มีรูปแบบการแปลงเปลี่ยนที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การซื้อขายในอดีตและการประเมินมูลค่าของผู้ให้ข้อมูลหลักเอง จากข้อมูลการสัมภาษณ์ สามารถแบ่งตามผลตอบแทนที่ได้รับจากการแปลงเปลี่ยนเงินออม ดังนี้

1. อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน ที่ไร่ นา หรือบ้านพร้อมที่ดิน เพื่อนำมาขายต่อ ให้เช่า หรือเป็นมรดกให้กับลูกหลาน หากการซื้อขายในอดีตเพิ่มผลตอบแทนให้มากก็เกิดการซื้อซ้ำเพื่อขายหรือให้เช่า
2. สินทรัพย์ประเภทอื่นๆ เช่น ทองคำ กองทุนรวม หุ้น สลากออมสิน โดยได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย เงินปันผลหรือการขายสินทรัพย์ต่อ
3. การประกันชีวิต ผู้ให้ข้อมูลหลักไม่ได้มุ่งการออมในรูปแบบนี้ด้วยผลตอบแทนแต่เพื่อคุ้มครองความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับชีวิตและการเจ็บป่วยของตนและครอบครัวหรือเก็บเป็นมรดกให้กับลูกหลาน โดยมีการชำระเบี้ยประกันตามระยะเวลาที่กำหนดในกรมธรรม์ประกันภัย และได้รับความคุ้มครองตามเงื่อนไขในกรมธรรม์
4. เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ เช่น เงินฝากประเภทสะสมทรัพย์ เงินฝากประจำ ได้รับอัตราดอกเบี้ยแตกต่างกันตามเงื่อนไขของธนาคาร เป็นรูปแบบการออมที่มีความเสี่ยงต่ำและได้รับผลตอบแทนต่ำ

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...รูปแบบการออมก็ขึ้นอยู่กับเงินและความต้องการ ณ ขณะนั้นว่าต้องการอะไรเงินพอหรือไม่ เลยไม่มีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว อย่างที่บอกว่าเก็บไว้ในธนาคารแล้วค่อยแปรรูป ผมพยายามเก็บเงินให้ได้มากที่สุด พอเก็บในบัญชีเพื่อเรียกเยอะๆ ธนาคารก็ชวนผมเปลี่ยนเป็นฝากประจำอีก หรือ ไม่ก็ซื้อประกัน ผมก็ว่าดีนะ ดีกว่าดอกเบี้ยธรรมดาในบัญชีเพื่อเรียก แต่บางครั้งผมก็

ซื้อทองคำ ที่ดิน บ้างซื้อตามคนอื่น ๆ เขาเห็นคนมีสตางค์ก็ทำแบบนี้กัน
ทั้งนั้นแหละ เริ่มให้เงินบริหารเงิน ทองคำจะซื้อน้อยเพราะราคามันขึ้นๆลงๆ
หาโอกาสช่วงนี้แหละขายกำไรนิดๆหน่อยดีกว่าไม่ได้อะไรเลย...
(มี นามสมมติ, 2554)

...ป่าซื้อที่ดินเปล่าไว้ถึงกำไรขายต่อบริษัทยังขายไม่ได้ เป็นที่ดินเปล่าจริงๆ
ไม่ได้อะไรเลย ป่าซื้อที่ดิน ไร่มาให้คนเช่ายังได้ผลตอบแทนจากค่าเช่า
จึงสนใจซื้อแต่ที่ดินไร่... (ตน นามสมมติ, 2554)

...หลานผมชวนผมเล่นหุ้นจนผมติดใจไปแล้ว ผมชอบตรงที่เงินต่อเงิน อย่างที่
เขาว่า ผมเลยจำเป็นต้องซื้อโทรศัพท์มือถือดีๆ เพื่อเช็คราคา ตลอดเวลา
นอกจากหุ้นที่ผมเล่น ยังมีทองคำ แต่น้อยกว่าหุ้นเยอะเลย ผมว่าหุ้นสนุกดี
เงินผมนิ่งแล้ว ผมไม่เอาเงินร้อนมาเล่นหรอก ผมมีลิมิต ของตัวเอง กับ
ภรรยาที่เชื่อกันว่าเล่นได้คนละไม่เกินเท่าไร เพื่อไว้ หุ้นมีความเสี่ยงนี้หน้า
ต้องกันเอาไว้บ้าง ลูกเต๋าก็ยังเล็กอยู่ การเก็บเงิน ส่วนมากพนักงานแนะนำ
ในอัตราดอกเบี้ยที่ดีกว่าผมจะโยกย้ายตามคำแนะนำ เสมอ ไม่ว่าฝากประจำ
กองทุน หรือประกัน... (ทา นามสมมติ, 2554)

...ผมเอาเงินส่วนที่เหลือมาออมสะสมไปเรื่อยๆ จนกว่าจะได้หลักแสนแล้ว
ค่อยคิดว่าจะซื้อทองคำ ซื้อที่ดิน หรือซื้อบ้าน แต่ระหว่างที่เก็บได้หลักแสนก็
โยกบัญชีไปฝากประจำเป็นส่วนใหญ่หรือไม่ก็ทำประกันชีวิตแบบออมเงิน
ดอกเบี้ยมันดีกว่าดอกเบี้ยแบงค์ นานหน่อยกว่าจะได้ใช้ก็ถือซะว่าเป็นความ
คุ้มครอง... (มี นามสมมติ, 2554)

4.4.2.3 ระยะอ้อมตัวของธุรกิจ เงินออมถูกแปลงเปลี่ยนเป็นการลงทุนในกิจการอื่นๆ

ธุรกิจแต่ละประเภทของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
จังหวัดนครปฐม ได้รับผลกระทบจากวงจรวัฏจักรธุรกิจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้า

ที่ผลิต จำนวนคู่แข่งที่เพิ่มขึ้น ตัวแปรด้านต้นทุน กฎระเบียบข้อกำหนดจากภาครัฐ ทำให้กำไรของธุรกิจลดลงจึงต้องมีการลงทุนในธุรกิจอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับ ผู้ให้ข้อมูลหลัก

จากคำบอกเล่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก สอดคล้องกับประเด็นนี้ ดังนี้

...สมัยก่อนหนูได้กำไรดีจะตาย ไม่มีโรค ไม่ต้องใช้ยา อาหารก็ราคาถูก เคี้ยวนี้ยาเอย อาหารเอย บำรุงกันเข้าไป กว่ามันจะโต ยี่สิบกว่าปีมานี้ผมเลยจำเป็นที่จะต้องยี่ดออาชีพนี้ อาศัยความรู้ทำเลี้ยงมันมาเรื่อยๆ นี่แหละเป็นบทเรียน ของเราเอง เป็นเรื่องที่ถนัดที่สุดแล้ว พอทำกินไปได้สักพักก็ขยายมันได้เยอะนี้จะเลี้ยงน้อยก็ไม่ได้ใครเห็นกำไรก็อยากได้ นี่เราพูดถึง 7-8 ปีที่ผ่านมาจะกำไรดี 3-4 ปีหลังนี้ไม่ต้องพูดถึงเลย เก็บเงินไม่ได้เลย ตอนนี้นำเงินไว้ก่อน ค่อยคิดว่าจะทำอะไร ไม่อยากลงทุนมากเดี๋ยวจะเจ็บตัวเหมือนเลี้ยงหมู ตอนนี้นำเลี้ยงปลาสวยงามเอาเล้าหมูที่ผมไม่ได้เลี้ยงหนะมาทำเป็นบ่อปลาเล็กๆ ไม่ได้ก่ออิฐ แค่วางคอกเลี้ยงเลยเอาผ้าใบแบบหนาๆมาใส่น้ำ ทดลองก่อน นี่ก็ได้ค่าขนมนิดๆหน่อยๆ ปลาพวกนี้มีคนมารับซื้อถึงที่ไม่ต้องออกไปขาย ได้เงินจับที่ได้ประมาณห้าหกร้อยบาท บางทีก็เป็นพัน เลี้ยงไว้ขาย ไว้ดูเล่นก็เพลินดีเหมือนกัน นี่ทดลองทำก่อนดี แล้วค่อยขยาย แต่ว่าหาซื้อที่ปลูกพืชไร่อื่นๆพวกนี้ผมทำจริงๆ กำลังหาที่อยู่...(หนู นามสมมติ, 2554)

...เมื่อก่อนนี้ขายได้กำไรดีกว่านี้เยอะเดี๋ยวนี้เลี้ยงกันเยอะแล้วแหละเงินเก็บเงินออมเนี่ยะก็ได้มาจากสมัยก่อนทั้งนั้นแหละกิจการเมื่อก่อนถือว่าเฟื่องฟู แต่อย่างว่าใครทำดีก็มีคนอยากทำตาม ขนาดลูกจ้างของเรายังไปทำของมันบ้างกลายเป็นคู่แข่งกันไปซะ ตอนนี้อย่างพอขายได้ก็ทำไปก่อน แต่ก็มองๆ ทำธุรกิจอื่นๆ อยู่นะ...(ปลา นามสมมติ, 2554)

...การค้าขายในสมัยนี้กำไรน้อย เพราะคนต่างแย่งกันซื้อกันขาย ร้านค้าเปิดเหมือนๆ กันเยอะแยะเต็มไปหมด ฉะนั้นละสงครามเด็กรุ่นสมัยนี้จึงเลยจะไปทำอะไรกันกันรุ่นลูกๆ เนี่ยแหละน่าจะสงสารรุ่นลูกจะค้าขายเหมือนกันก็ต้อง

มาทำเลใหม่ ให้เขาเรียนศึกษาหาประสบการณ์นอกบ้านไปก่อน แล้วค่อยว่ากัน...(มล นามสมมติ, 2554)

...เล่นหุ้นพี่ว่าก็ดีออก เราทำงานประจำของเราควบคู่ไปศึกษาหุ้นไป เอาเงินเก็บในส่วนที่เราเผื่อไว้เพื่อการลงทุน มาเล่นนิดๆ หน่อยๆ เอาที่เราพอรับไหวนะอย่างน้อยเงินมันก็งอกออกมาบ้าง ก็ช่วยเพิ่มเงิน เล่นพอมือขี้โม่งบินที่มากขึ้น เก็บประสบการณ์ ศึกษาไปก่อนหลังเกษียณ หรือเบื่องานประจำเบื่อธุรกิจที่ต้องยืมจมูกคนอื่นหายใจเมื่อไหร่อย่างน้อยๆ หุ้นก็เป็นทางออกที่ดีสำหรับพี่เลยก็ได้ เพื่อนพี่หลายคนเบื่องานประจำ เบื่อธุรกิจหันมาเล่นหุ้นทั้งนั้น อย่างที่เขาว่า พี่ตัวเองนั่นและดีที่สุด...(นาง นามสมมติ, 2554)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออมเงิน ของกลุ่มลูกค้าบัวหลวง เอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม จากผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมด 18 คน ผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์กลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่เริ่มกิจการด้วยตนเองหรือได้รับสืบทอดกิจการจากบิดามารดาแล้วประกอบกิจการจนมีฐานะมั่นคง เป็นผู้ประสบความสำเร็จทางการเงินอย่างดีเยี่ยมและถูกจัดให้เป็นกลุ่มลูกค้าผู้มีศักยภาพทางการเงินของธนาคาร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การให้ความหมายของคำว่า “การออม” ของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม คือ คำว่า “ประหยัด” จากรายได้ที่ได้รับจากการทำงานสุจริตอย่างหนักเพื่одำรงเลี้ยงชีพและครอบครัว ตามค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ตามวัตถุประสงค์ของการออม ดังนี้

1.1 การวางแผนใช้จ่ายเงินในปัจจุบันอย่างประหยัดและรู้คุณค่า แบ่งได้ ดังนี้

1.1.1 การวางแผนการใช้จ่ายเงินในปัจจุบันอย่างประหยัดและรู้คุณค่า จากการได้รับการปลูกฝังจากครอบครัว โดยเลียนแบบพฤติกรรมและนิสัยทางการเงินของบิดามารดา ทำให้รู้จักวางแผนการใช้จ่าย เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินตั้งแต่เด็กส่งผลมาถึงปัจจุบัน แม้ว่าปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง แต่ยังคงมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน และวางแผนรายจ่ายจากการซื้อปัจจัยในการดำรงชีวิตและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมกับตนเองและครอบครัว

1.1.2 การวางแผนการใช้จ่ายเงินในปัจจุบันอย่างประหยัดและรู้คุณค่า จากค่านิยมการใช้จ่ายของผู้ให้ข้อมูลหลักเอง เป็นการจัดสรรทรัพยากรระหว่างเวลาเพื่อรักษาระดับการบริโภคให้เป็นไปอย่างราบรื่นในอนาคต

1.2 การออมเพื่อลงทุนขยายกิจการเดิมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการผลิต ทำให้ได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น และเป็นการเพิ่มมูลค่าของเงินและทรัพย์สิน การออมเพื่อการขยายกิจการจากการซื้อเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ ขยายพื้นที่กิจการและพื้นที่จำหน่ายเพื่อรองรับการเติบโตของตลาดเป็นการควบคุมดูแลต้นทุนการผลิตเพื่อจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผลตอบแทนจากขนาดการผลิตเพิ่มขึ้นแล้วต้นทุนต่อหน่วยลดลงเมื่อผลิตเพิ่มขึ้น และขนาดการผลิตที่ใหญ่ขึ้นทำให้สามารถใช้ปัจจัยที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทำให้ผู้ผลิตสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือหรือโรงงานที่ใหญ่ขึ้นและมีคุณภาพสูงขึ้น

1.3 การเก็บออมเงินเพื่อเป็นเงินสำรองจากความไม่แน่นอนในชีวิต จากโรคภัย อุบัติเหตุ หรือสิ่งที่ไม่คาดฝันที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน ความไม่แน่นอนดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อภาวะทางการเงินและต่อเนื่องไปยังความสามารถในการบริโภคในช่วงชีวิตที่เหลืออยู่ การออมเพื่อป้องกันความไม่แน่นอนในชีวิตเป็นการลดความเสี่ยงจากการบริโภคที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

1.4 การออมเพื่อเป็นหลักประกันให้กับตนเองและครอบครัว หรือเก็บเพื่อเป็นมรดกแก่ลูกหลาน ในรูปแบบประกันชีวิต หรือเป็นเงินฝากไว้กับธนาคาร เพื่อสามารถรองรับการบริโภคที่เกิดขึ้นยามป่วยหรือชรา ด้วยรายได้ที่ลดลงเมื่ออายุเพิ่มขึ้นจากการออมตามวัฏจักรชีวิต ทำให้ต้องมีเงินสะสมไว้สำหรับวัยชรา ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัวและการประกันชีวิตยังเป็นมรดกให้ลูกหลานเมื่อตนเองเสียชีวิตด้วย และมีการวางแผนทางการเงินให้กับลูกหลานโดยฝากเงินไว้ในธนาคารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างรากฐานทางการเงินและสำรองค่าใช้จ่ายไว้บริโภคหรือประกอบธุรกิจต่อไป นอกจากการสร้างความมั่นคงให้ลูกหลานแล้วยังทำให้เกิดความสามัคคีปรองดองกันของคนในครอบครัว เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

2. รูปแบบการออมของกลุ่มลูกค้าวัยหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ผู้ให้ข้อมูลหลักในหนึ่งคนมีการออมหลายรูปแบบ สามารถแบ่งรูปแบบการออมตามผลตอบแทนที่ได้รับจากน้อยไปมาก ดังนี้

2.1 การออมในรูปแบบการฝากเงินสดไว้กับธนาคาร ประเภท เงินฝากสะสมทรัพย์ เงินฝากประจำหรือกระแสรายวัน

การออมเงินในรูปแบบฝากเงินสดไว้กับธนาคาร ได้รับผลตอบแทนในรูปแบบดอกเบี้ยตามอัตราที่แตกต่างกันตามเงื่อนไขของบัญชีที่ลูกค้าถือครองอยู่กับธนาคาร ถึงผลตอบแทนที่ได้รับใน

รูปแบบดอกเบี้ยเงินฝากเป็นจำนวนน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการแปลงเปลี่ยนเงินฝากเป็นรูปแบบอื่น เช่น การลงทุนในหลักทรัพย์ แต่ผู้ให้ข้อมูลหลักยังมีการฝากเงินในรูปแบบนี้ด้วยความสะดวกในการจัดการธุรกรรมทางการเงิน ตรวจสอบรายรับ รายจ่ายในบัญชีได้รวดเร็ว และความเชื่อมั่นในการดูแลความปลอดภัยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จึงทำให้เงินฝากเป็นรูปแบบการออมที่จำเป็นต่อผู้ให้ข้อมูลหลัก ไม่สามารถยกเลิกการดำเนินธุรกรรมในรูปแบบนี้ได้

2.2 การออมในรูปแบบการประกันชีวิต

การออมในรูปแบบประกันชีวิตเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับชีวิตและการเจ็บป่วยของตนและครอบครัว ตามวัฏจักรชีวิต เกิด แก่ เจ็บ และตาย เป็นการป้องกันความเสี่ยงจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่มนุษย์ไม่สามารถเลี่ยงได้ ปัจจุบันการออมแบบประกันชีวิตเป็นที่แพร่หลายในสังคม และมีรูปแบบการประกันที่หลากหลายผู้บริโภครสามารถเลือกซื้อได้ตามความต้องการของตนและครอบครัว หรือเก็บเป็นมรดกให้กับลูกหลาน เช่น การทำประกันเพื่อเป็นทุนการศึกษา การทำประกันแบบสะสมทรัพย์ การทำประกันบำนาญ เป็นต้น สำหรับผลประโยชน์และความคุ้มครองที่ได้รับจากการทำประกันขึ้นอยู่กับกรมธรรม์ที่เลือกซื้อ

2.3 การออมในรูปแบบทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์

เป็นการแปลงเงินสดเป็นทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์ โดยมีสัดส่วนการถือครองตามมุมมอง ค่านิยมของผู้ให้ข้อมูลหลัก สินทรัพย์ที่แปลงเปลี่ยนขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการซื้อขายในอดีตโดยมุ่งผลกำไรจากขายในอนาคตเป็นสำคัญ หากสินทรัพย์ที่ถูกแปลงเปลี่ยนเพิ่มมูลค่าในการขายต่อได้มาก ผู้ให้ข้อมูลหลักก็มีการหาซื้อเพื่อขายในครั้งต่อไป สินทรัพย์ที่ถูกแปลงเปลี่ยน เช่น ที่ดิน อาคารพาณิชย์ ทอง กองทุนรวม สลากออมสิน

การแปลงเปลี่ยนการออมจากรูปแบบเงินสดนี้เพิ่มรายได้ให้กับผู้ให้ข้อมูลหลักมากกว่าดอกเบี้ยที่ได้รับจากเงินฝากในธนาคาร จากการขายต่อ ให้เช่า หรือดอกเบี้ยที่ได้รับ เป็นการออมที่เพิ่มมูลค่าตามระยะเวลา ดังนั้นจึงเป็นแหล่งรายได้อีกทางหนึ่งของผู้ให้ข้อมูลหลักนอกจากธุรกิจที่ประกอบกิจการอยู่

3. กระบวนการออมของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม มีกระบวนการออม ดังนี้

3.1 หมุนเวียนเงินผ่านระบบบัญชีธนาคาร ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) นำรายได้มาฝากไว้กับธนาคาร เนื่องจากลูกค้ามั่นใจในระบบความปลอดภัยในการ

คุ้มครอง ดูแล เงินฝากของธนาคารมากกว่าการเก็บเงินสดจำนวนมากไว้ที่บ้านซึ่งเสี่ยงต่อความปลอดภัยในชีวิตของตนและครอบครัว และทรัพย์สินสูญหาย ผู้ให้ข้อมูลหลักคนหนึ่งเล่าว่า ตนขายของได้ก็นำมาฝากไว้ที่แบงค์ เก็บไว้ที่บ้านไม่ได้ อันตราย โจรขโมยมีเยอะนอกจากเงินจะหายแล้ว คนในครอบครัวอาจถูกทำร้ายด้วย

เงินฝากเป็นการหมุนเวียนเงินผ่านระบบบัญชีของธนาคารเพื่อใช้ประกอบธุรกิจ ลูกค้าสามารถเบิก โอน ให้กับผู้ค้าได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และสามารถตรวจสอบบัญชีได้ ทำให้มีการวางแผนการใช้จ่ายและการออมได้สะดวก และเป็นการสร้างเครดิตเพื่อดำเนินธุรกรรมทางการเงินแบบอื่นๆกับธนาคารได้ เช่น สินเชื่อรถ สินเชื่อบ้าน สินเชื่อธุรกิจ

3.2 แปลงเปลี่ยนเงินออมในธนาคารเป็นการออมในรูปแบบอื่น ตามวิถีธุรกิจของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ดังนี้

3.2.1 ระยะเวลาเจริญเติบโตของธุรกิจ เงินออมที่ได้ถูกนำไปลงทุนขยายกิจการหรือชำระหนี้ที่กู้ยืมจากธนาคาร เมื่อสินค้าเป็นที่ยอมรับของตลาดผู้ให้ข้อมูลหลักลงทุนเห็นแนวโน้มของธุรกิจได้ชัดเจน ยอดขายและผลกำไรจากทรัพย์สินจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง แต่ผลกำไรที่ได้รับจำนวนมากนั้นยังจำเป็นต้องนำไปลงทุนต่อเพื่อให้สามารถผลิตสินค้ามารองรับความต้องการของตลาดรวมทั้งการขยายกิจการ ผลกำไรหรือเงินออมตามความหมายของผู้ให้ข้อมูลหลักถูกนำมาขยายกิจการเดิม ด้วยการซื้อเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร ขยายพื้นที่ดำเนินการและพื้นที่จำหน่ายเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจทำให้ผลิตสินค้าได้จำนวนมากขึ้น มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วยต่ำลง สินค้ามีคุณภาพมากขึ้นจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต และลูกค้าได้รับความสะดวกมากขึ้นเมื่อเข้ามาใช้บริการหรือซื้อสินค้า เป็นการออมเพื่อต่อยอดและเพิ่มมูลค่าของธุรกิจ

การออมเพื่อชำระหนี้ที่กู้ยืมจากธนาคาร หนี้สินจากธนาคารเป็นต้นทุนทางการเงินที่ส่งผลต่อเงินออมของผู้ให้ข้อมูลหลักลดลง จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลหลักต้องการลดค่าใช้จ่ายส่วนหนี้สินลงโดยเพิ่มรายได้จากการเปิดกิจการทุกวันและใช้จ่ายอย่างประหยัด เพื่อสามารถชำระหนี้ได้หมดก่อนเวลา

การขยายกิจการในช่วงแรกของธุรกิจที่มีการเติบโตตามวิถีการ ทำให้รายได้ของผู้ผลิตหลักมากขึ้น แล้วจึงแปลงเปลี่ยนการออมหลายรูปแบบ ตามระยะวิถีธุรกิจต่อไป

3.2.2 ระยะขยายตัวของธุรกิจ เงินออมถูกแปลงเปลี่ยนหลายรูปแบบตามประสบการณ์การซื้อขายและการประเมินมูลค่าของผู้ให้ข้อมูลหลัก ในระยะขยายตัวนี้อัตราการเติบโตของยอดขายและผลกำไรของผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นไปในทางบวกแต่เป็นอัตราที่ชะลอตัวลงกว่าในระยะเจริญเติบโต ลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัด

นครปฐม มีเงินออมเพิ่มมากขึ้นจึงมีการแปลงเปลี่ยนเงินออมจากเงินฝากในบัญชีธนาคารเป็นเงินออมในรูปแบบอื่นๆ โดยไม่ได้มีรูปแบบการแปลงเปลี่ยนที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์การซื้อขายในอดีตและการประเมินมูลค่าของผู้ให้ข้อมูลหลักเอง

3.2.3 ระยะอึดตัวของธุรกิจ เงินออมถูกแปลงเปลี่ยนเป็นการลงทุนในกิจการอื่น ๆ ธุรกิจแต่ละประเภทของลูกค้ายั่วหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐมได้รับผลกระทบจากวงจรวัฏจักรธุรกิจแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภทของสินค้าที่ผลิตจำนวนคู่แข่งที่เพิ่มขึ้น ตัวแปรด้านต้นทุน กฎระเบียบข้อกำหนดจากภาครัฐ ทำให้กำไรของธุรกิจลดลงจึงต้องมีการลงทุนในธุรกิจอื่นเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับ ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปได้ว่า ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมของกลุ่มลูกค้ายั่วหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) จังหวัดนครปฐม แสดงให้เห็นถึงค่านิยมทางสังคม ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของกลุ่มลูกค้ายั่วหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ แนวคิดและกระบวนการออมนั้นมีความคล้ายคลึงกันด้วยวัตถุประสงค์หลักของกลุ่มลูกค้ายั่วหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ที่ต้องการสร้างความมั่นคงให้กับกิจการเป็นหลัก โดยการนำเงินออมมาทำการลงทุนขยายกิจการเป็นลำดับแรก ถือได้ว่าเป็นการออมที่ส่งผลทางด้านความมั่นคงและผลตอบแทนในระยะยาว มีความชัดเจนในเป้าหมายการออม ส่งผลให้เกิดการออมอย่างต่อเนื่องเมื่อเกิดความมั่นคงในกิจการแล้วเท่ากับประสบความสำเร็จด้านการออม สร้างความภาคภูมิใจเกิดแรงจูงใจในการพัฒนาขยายผลการออมให้เกิดรูปแบบการออมด้านอื่นๆ อีกมากมาย การขยายผลการออมอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดลักษณะนิสัยการออมที่ดี รวมไปถึงเป็นการสร้างวินัยในการออมให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดนิ่งของกลุ่มลูกค้ายั่วหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) จังหวัดนครปฐมในทุกราย

5.2 ข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากผลการวิจัย

ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมกลุ่มลูกค้ายั่วหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทและช่วงเวลาที่ศึกษานงานวิจัยนี้เท่านั้น ดังนั้น การนิยามในเรื่องต่างๆ และการสร้างความหมายย่อมเกิดขึ้นเฉพาะชั่วขณะหนึ่ง การให้ความหมาย และกระบวนการสร้างความหมายอาจเปลี่ยนไปตามบริบทและเวลาต่างกัน

จากการศึกษาผู้วิจัยสามารถสรุปข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. แรงจูงใจของความสำเร็จในการออมขึ้นอยู่กับกระบวนการในการวางแผนหรือการกำหนดเป้าหมายการออมของแต่ละบุคคล
2. ปัจจัยทางด้านรายได้และรายจ่ายของบุคคลในสังคม ย่อมส่งผลต่อการเลือกรูปแบบการออม
3. การออมที่หักจากรายได้ ย่อมส่งผลต่อความสม่ำเสมอและความแน่นอนในการออมได้
4. ความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จด้านการออมของแต่ละบุคคลส่งผลให้สังคมนั้นมีบุคคลที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี
5. กิจกรรมการออมของบุคคลนำมาซึ่งการสร้างความมั่นคงทางการเศรษฐกิจให้แก่ครอบครัวและสังคม

5.3 อภิปรายผลการวิจัย

1. ความหมายและรูปแบบการออมของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม เกิดจากทัศนคติ ค่านิยม ที่ทำให้เกิดรูปแบบการออมหลายรูปแบบ ด้วยแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการออมมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยด้วยกัน คือ

- 1.1 การออมเนื่องจากการวางแผนการใช้จ่ายในชีวิต
- 1.2 การออมเพื่อการลงทุนทางธุรกิจ
- 1.3 การออมเนื่องจากผลตอบแทนและการเพิ่มค่าขึ้นของสินทรัพย์
- 1.4 การออมเพื่อเป็นมรดกแก่บุตรหลาน
- 1.5 การออมเพื่อป้องกันความไม่แน่นอนในชีวิต

สอดคล้องกับทฤษฎีสมมติฐานรายได้ ของเคนส์ (Keynes, อ้างถึงใน ดารณี วิทยาศัย, 2545: 8) รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการประกอบกิจการด้วยความขยัน สม่ำเสมอ และมีทัศนคติ ค่านิยม ใช้จ่ายอย่างประหยัด ทำให้เงินออมในรูปแบบเงินฝากเพิ่มขึ้นแล้วแปรเปลี่ยนเป็นรูปแบบการออม อีกหลายรูปแบบตามแรงจูงใจในการออม

การออมจะได้รับผลตอบแทนที่แตกต่างกันตามการถือครองในแต่ละรูปแบบ ซึ่งผลตอบแทนสูงสุดในการถือครองไม่ใช่เป้าหมายอย่างเดียวของการเลือกรูปแบบการออม แต่การเลือกรูปแบบการออมเพื่อจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อรักษาระดับการบริโภคตลอดให้เป็นไปอย่างราบรื่น ตลอดช่วงอายุขัยของตน สอดคล้องกับทฤษฎีแบบจำลองวงจรชีวิตและรายได้ถาวร (Life-cycle Permanent Income Hypothesis) ไฟล์แมน (Friedman, อ้างถึงใน วรเวศม์ สุวรรณระดา และ สมประวิณ มั่นประเสริฐ, 2550: 5) รวมทั้งความไม่แน่นอนในชีวิตที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน

เป็นการกำหนดเป้าหมายในการออมเพื่อตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมของกลุ่มลูกค้าบัวหลวง เอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม

2. กระบวนการออมของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม จากปัจจัยในการเลือกรูปแบบการออมทำให้เกิดกระบวนการออมเพื่อนำมาซึ่งการสร้าง ความมั่นคงทางการเงินให้แก่ตนและครอบครัว ลดความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการลดลงของ รายได้เมื่ออายุมากขึ้น ด้วยประสบการณ์การซื้อขายในอดีต การประเมินมูลค่าสินทรัพย์ตาม วัฏจักรธุรกิจของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม ทำให้เกิดการออมหลายรูปแบบและไม่ได้มีรูปแบบที่แน่นอน

5.4 วิจัยผลการวิจัย

ความหมายของการออม รูปแบบ และกระบวนการออมที่เกิดขึ้นในงานวิจัยนี้ เป็น ความหมายที่เกิดขึ้นจากแนวคิดและพฤติกรรมการ กลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐมเท่านั้น ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ หรือเปลี่ยนกลุ่มศึกษาของ ผู้มีศักยภาพการออมเงินสูงในหน่วยงานอื่นๆ ความหมายที่เกิดขึ้นจากการวิจัยนี้อาจมีการ เปลี่ยนแปลงไปหรือแตกต่างออกไป เพราะความหมายที่เกิดขึ้นเกิดจากความคิดและทัศนคติของ บุคคลซึ่งเป็นกลุ่มผู้มีรายได้สูงของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัดนครปฐม เท่านั้น ใน การสร้างและให้ความหมายจากปัจจัยหลายด้าน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานของแต่ละบุคคล พื้นฐานการ ใช้จ่ายเงินของแต่ละบุคคลลักษณะนิสัยการออม ปัจจัยภายนอกด้านสภาพเศรษฐกิจ และสังคม สิ่ง ต่างๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดความหมายในเรื่องการออม และสิ่งที่ปรากฏในงานวิจัยนี้เป็นสิ่งที่ เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาของการวิจัยช่วงหนึ่งเท่านั้น

หลังจากนี้หากมีการเปลี่ยนแปลง หรือได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมในเรื่องการออม อาจทำให้ทัศนคติและพฤติกรรมการออมเปลี่ยนแปลงไป อาจให้ความหมาย รูปแบบ และ กระบวนการออมของกลุ่มลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัด นครปฐมเปลี่ยนแปลงไปด้วย หรือแม้กระทั่ง มีการเปลี่ยนแปลงของบุคคลในกลุ่มลูกค้าบัวหลวง เอ็กซ์คลูซีฟเองหรือกลุ่มผู้มีรายได้สูงในธนาคารอื่น ย่อมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่นเดียวกัน

ดังนั้น ในการที่สังคมหนึ่งจะให้ความหมายของคำว่า “การออม” รูปแบบ และกระบวนการ ออม ว่าเป็นเช่นไรนั้น ต้องศึกษาสังคมนั้นอย่างถี่ถ้วน เพราะบางสังคมอาจมีแนวคิด ทัศนคติ ที่ แตกต่างนั้นตามปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอกของสังคมนั้น ผู้วิจัยพบว่า หัวใจสำคัญของการ

ตีความ การให้ความหมายของคำว่า “การออม” รวมถึงรูปแบบ และกระบวนการออม คือบุคคลในสังคมนั้น โดยวิเคราะห์จากแนวคิด และพฤติกรรมการออมที่เกิดขึ้นในสังคมว่าเป็นเช่นไร ซึ่งบางสังคมอาจมีความเข้าใจในเรื่องการออมค่อนข้างน้อย และอาจไม่มีรูปแบบ และกระบวนการออมที่ชัดเจนในสังคมนั้นก็เป็นได้

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ปลูกฝังความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดการออม และกระบวนการออมอย่างถูกวิธี ในระบบการศึกษา
2. สร้างสรรค์สื่อการออมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดค่านิยม นำไปสู่การปฏิบัติได้จริงของคนในสังคม
3. ออกนโยบายส่งเสริมการออมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ใช้กลยุทธ์ในระบบการศึกษาส่งเสริมเยาวชนให้เกิดการออม สามารถปฏิบัติได้ ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในครอบครัว
2. จัดการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจต่อการออมอย่างถูกต้อง พุดคุย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของคนในชุมชน เกิดการตระหนักถึงความสำคัญ และส่งเสริมให้เกิดการออม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบและกระบวนการออม ของกลุ่มลูกค้าชั้นพิเศษในสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่มีความชัดเจน
2. ควรใช้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากการศึกษาครั้งนี้เป็นแนวทางในการศึกษาการให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมในบริบทอื่นที่แตกต่างกัน
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้วิจัยที่จะศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อการสร้างทฤษฎีฐานราก สำหรับการให้ความหมายในบริบทของคำ ในสังคมใดสังคมหนึ่ง

บรรณานุกรม

- กลยุทธ์การออมและการลงทุนในสหสัวรรชนหน้า. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2542
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. “ผลกระทบจากการเปลี่ยนแหล่งโครงสร้างประชากรต่อวิถีชีวิตของประชากรกับทิศทางการออมในอนาคต.” วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. เงินทองต้องวางแผน, กรุงเทพฯ: กองทุนฯ, 2548.
- กิตติพล คำสุข และอนันต์ ตระการไพโรจน์. “ทางเลือกการออมและการลงทุน เพื่อลดผลกระทบจากปัญหาเงินเฟ้อในปัจจุบัน”. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2552.
- กุลิศรา กฤตวรกาญจน์. “การพัฒนาพฤติกรรมกรรมการออมในเยาวชนโดยใช้กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการพัฒนา: กรณีศึกษาเยาวชนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่.” วิจัยคณะกรรมการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จริญ เทศวานิช. เงิน ตลาดการเงินและสถาบันการเงิน, กรุงเทพฯ: บริษัทซีเอ็ดดูเคชั่น, 2542.
- จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์. จิตวิทยาเบื้องต้น กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- ฐิติพร อุ๋นใจ. “ปัจจัยที่กำหนดการออมภาคครัวเรือน กรณีศึกษา: จังหวัดพิษณุโลก.” มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. 2551.
- ดารณี พาลุสุข. ทฤษฎีแรงจูงใจ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530.
- ดารณี วิทยาศัย. “การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกรูปแบบการออมของพนักงานภาคเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2545.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. เงินทองของมีค่า: คู่มือคู่สอนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 (ม.4-ม.6). กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาความรู้เยาวชน สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน, 2548.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. เงินทองต้องใส่ใจ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2550.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ออมก่อนรวยกว่า. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พรินต์ติ้งเอนด์พับลิชชิ่ง, 2546.
- ไทยวัฒนะ นิลเขต. “การออม: ทางแห่งความสุขของคนจริงหรือ?” สังคมพัฒนา, 33, 3(2548): 4-13.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. “พฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนในประเทศไทย.” รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ธนาคารแห่งประเทศไทย, 34, 12(ธันวาคม 2537): 11-25.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. คู่มือการออมเงิน, กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์, 2542.

- ธาดา ชำรงอนันต์สกุล. “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของประชาชนวัยกลางคน ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาภาคพิเศษกรุงเทพมหานคร คณะพัฒนาสังคม”. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2548.
- ธิดารัตน์ สงวนศักดิ์. “พฤติกรรมกรรมการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษา พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ และพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงใหม่.” การค้นคว้าอิสระสาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.
- นยนา พัฒนะณรงค์เลิศ. “พฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.” วิจัยคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
- นิภาพร อมรกิตติเมธี. “ปัจจัยกำหนดรูปแบบการออมของผู้มีรายได้ประจำ กรณีศึกษา เจ้าหน้าที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน. มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- บัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ (ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อ 29 สิงหาคม 2554 เข้าถึงได้จาก www.bangkokbank.com
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: BB&B Publishing, 2535.
- บุษบง ศรีสันต์. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.
- เบเรลสัน และสไตเนอร์.
- ปวิกร จุณณานนท์. “ปัจจัยการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจการลงทุนในกองทุนรวมของประชาชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี, 2544.
- พรศักดิ์ ฝ่องแผ้ว. ศาสตร์แห่งการวิจัย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- พลสินธุ์ บุญศิริ. “เงินตราทางเลือกเพื่อการแลกเปลี่ยนในร้านค้าชุมชน กรณีศึกษา ศูนย์สาธิตการเกษตร ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการประกอบการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.
- พวงเพชร วัชรอยู่. แรงจูงใจในการทำงาน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2537
- พิทักษ์ ศิริวงศ์. “ทฤษฎีสถานราก (Grounded Theory) วิจัยวิทยาการวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎีในการพัฒนาประเทศ.” บรรณสาร มศก.ท. (19): 1 เมษายน – กันยายน, 2547.
- พิทยา ว่องกุล. แนวคิดฝ่ายวิฤตทุนนิยมไร้พรมแดน: เศรษฐกรรมและอธิปไตยชุมชนไทย, 2539.

ภารดร ปรีดาศักดิ์. หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2526.

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. “พฤติกรรมกรรมการออมและการใช้จ่ายเงินของคนไทย การจัดสรรรายได้ของคนที่ไม่มั่งคั่ง.” การศึกษาค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2551.

รัตนาวดี รัตนโกมล. “วิวัฒนาการและบทบาทของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (พ.ศ. 2431-2488).” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ลลิตา อุไรรางกูล. “พฤติกรรม การออมและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออมสำหรับการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2548.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, 2540.

วราภรณ์ กิตติวรบุตร. “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.

วรเวศม์ สุวรรณระดา และสมประวิณ มันประเสริฐ. ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออมของผู้มีงานทำในประเทศไทย การศึกษาจากข้อมูลการสำรวจในระดับจุลภาค. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

วิวรรณ ธาราหิรัญโชติ. เงินทองต้องจัดการ= Money Pro. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯธุรกิจ, 2554.

วิษณุ บุญมาร์ตัน. “ทัศนะวิจารณ์: ความกังวลเศรษฐกิจชะลอ ต้องวางแผนการบริโภคและการออม.” กรุงเทพฯธุรกิจ, (15 สิงหาคม 2549): 1-2.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. พจนานุกรมศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

ศุภลักษณ์ กีฬา. “ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นในการเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ศษ.อสิรินธร.” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2539.

ศิรินุช อินละคร. การเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: บริษัทไคมอนด์ อิน บิสซิเนส เวิร์ด, 2542.

ศิริวัฒน์ ศิริสะอาด. “การบริหารการเงินส่วนบุคคล กรณีศึกษา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.”

ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี, 2548.

สงกรานต์ จิตสุทธินาถ. ต้องอย่างนี้ จี๊จะรวย. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), 2550.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

สมพร สุทัศน์ย์. การทดสอบทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการออมของกลุ่มผู้มีรายได้ประจำ. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. พฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือน พ.ศ. 2541. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2542.

สุใจ น้ำผุด. กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.

เสน่ห์ ชนะหาญ. “พฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออม กรณีศึกษาพนักงาน บมจ.

ธนาคารกสิกรไทยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.” วิทยานิพนธ์สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์, 2548.

อรนุช เชาวสุวรรณกิจ. “ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนไทย.” การค้นคว้าอิสระปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2550.

อภิรักษ์ จันตนิ และคณะ. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ: พิกษ์อักษร, 2538.

อนุชิต สว่างแจ้ง. “การให้ความหมายความเป็นชายและการมีเพศสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อรูปแบบของพฤติกรรมมีส่วนร่วมของผู้ชายในการวางแผนครอบครัว.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2546.

อรุณ ภาณุพงศ์. หลักเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงเรียนประชาสงเคราะห์, 2502.

อารีย์ เชื้อเมืองพาน. การเงินการธนาคาร. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2543.

ภาษาอังกฤษ

Berelson, Barnard, and Gray A. Steiner. Human Behavior. New York : Harcourt Brace & World Inc., 1964.

Strauss A, Corbin J. Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. 2nd ed. Sage Publications, Inc; Thousand Oaks, CA: US: 1998.

ภาคผนวก

แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

เรื่อง การให้ความหมาย รูปแบบ และกระบวนการออมเงินของลูกค้าบัวหลวงเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคาร
กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จังหวัด นครปฐม

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อ-นามสกุล
- 1.2 อายุ
- 1.3 ระดับการศึกษา
- 1.4 อาชีพ
- 1.5 รายได้
- 1.6 อาศัยอยู่

2. เรื่อง แนวความคิดการให้ความหมายของคำว่า “การออมเงิน”

- 2.1 ท่านให้ความหมาย “การออมเงิน” อย่างไร
- 2.2 ท่านมีทัศนคติอย่างไรกับการออม
- 2.3 ท่านคิดว่าการออมเงินมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

3. เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรูปแบบของการออม

- 3.1 รูปแบบการออมของท่านเป็นอย่างไร มีกี่รูปแบบ อะไรบ้าง
- 3.2 รูปแบบการออมแบบใดที่ท่านมีความสนใจเป็นพิเศษ
- 3.3 ปัจจัยหรือเหตุผลในการเลือกรูปแบบแต่ละรูปแบบของท่านคืออะไร

4 เรื่อง กระบวนการออม

- 4.1 ท่านเริ่มที่จะออมเมื่อไร เพราะอะไร
- 4.2 ท่านมีการจัดสรรเงินในแต่ละเดือนเพื่อการออมหรือไม่ อย่างไร
- 4.3 วัตถุประสงค์ในการออมของท่านคืออะไร
- 4.4 มีความสม่ำเสมอในการออมหรือไม่ อย่างไร
- 4.5 อธิบายขั้นตอนการออมของท่านที่ท่านทำอยู่มีขั้นตอนอย่างไร
- 4.6 เมื่อมีรายรับมากขึ้น ท่านมีการออมเพิ่มขึ้นด้วยหรือไม่ อย่างไร
- 4.7 สิ่งที่ได้รับจากการออม คืออะไร

4.8 ใครที่ท่านคิดว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในการออมของท่าน

4.9 ปัญหาอุปสรรคในการออมของท่าน คืออะไร

4.10 ท่านมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวจุฬารัตน์ อมรสุทธิสัจย์
ที่อยู่	34/36 ซอยจันทร์ครามพิทักษ์ ถนนทรงพล อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
ที่ทำงาน	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขา นครปฐม โทรศัพท์ 034-251994-6
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2551	สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2553	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2552	เจ้าหน้าที่จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์โรงพยาบาลยันฮี
พ.ศ. 2553– ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่อำนวยการ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)